

**NORA
KOMMUN**

ÅRSREDOVISNING 2023

KS2024-111 KF § XX

Innehåll

ETT HÄNDELSERIKT ÅR	4
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN	5
Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
Den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning.....	7
Omvärldsorientering.....	7
Befolkningsutveckling	9
Ekonomisk översikt	10
Händelser av väsentlig betydelse	12
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	16
Vision	16
Övergripande mål	16
Mål	16
Väsentliga personalförhållande.....	19
Förväntad utveckling.....	22
Sammanställd redovisning	23
Nora Fastigheter AB.....	23
NoraBostäder AB.....	25
Resultaträkning	26
Kassaflödesanalys	27
Balansräkning.....	28
Noter.....	29
Redovisningsprinciper	36
Driftredovisning	38
Kommunfullmäktige.....	39
Styrelse och utskott	39
Revision	39
Kommunstyrelsen	40
Styrelse och utskott	40
Övrig politisk verksamhet.....	40
Fysisk och teknisk planering samt bostadsförbättringar	41
Näringslivsfrämjande åtgärder	44
Turistverksamheten.....	46
Miljö, Hälsa och hållbar utveckling.....	47
Allmän fritidsverksamhet	48
Allmän kulturverksamhet	50
Kulturmiljöer.....	50
Bibliotek.....	52
Kommunal skola för kultur, teknik och natur	53

Park, idrotts- och fritidsanläggningar	54
Fritidsgårdar	55
Lokaler	55
Administration	56
Gemensamma verksamheter	56
Måltidsverksamhet	58
Finansverksamheten.....	62
Socialnämnden.....	63
Nämndgemensamt	63
Konsument- och energirådgivning.....	63
Vård och omsorg gemensamt.....	63
Vård och omsorg.....	64
Färdtjänst.....	65
Funktionsstöd	66
Individ och familjeomsorg	66
Bildningsnämnden.....	68
Nämndgemensamt	68
Förskolan	69
Skolbarnsomsorg	71
Grundskolan	72
Gymnasieskolan.....	75
Vuxenutbildning	76
Kommunalt aktivitetsansvar	76
Skolskjutsar och elevresor	77
Överförmyndarnämnd	78
Tekniska nämnd	78
Räddningsnämnd	79
Bygg- och miljönämnd.....	79
Investeringsredovisning	80

ETT HÄNDELSERIKT ÅR

Som rubriken antyder innehöll 2023 en rad händelser som påverkade kommunen. Årsredovisningen belyser och förklarar det mesta, vilket är dess uppgift. Vilken roll du har som läsare avgör som alltid vad som blir mest relevant. Sammantaget är innehållet mycket vägledande för hur Nora kan och ska kunna bli ännu bättre att bo och verka i. Det borde involvera många läsare.

Som politiskt ansvarig vill jag självfallet redovisa några viktiga reflektioner och insikter från mitt perspektiv. Framst tänker jag på vad en ny politisk organisation, en ny mandatperiod och en ny målstyrningsprocess för med sig. Mot den bakgrunden imponerar verksamheternas redovisning av åtgärder, reformarbete och aktiviteter som redan kommit på plats. Arbetet vittnar om att den antagna målstyrningen ger kraft och att majoritetens politiska beställning fått förutsättningar att uppfattas med tydlighet. I “det politiska rummet” noterar jag att den gemensamma karta och kompass som politik och profession nu har att förhålla sig till resulterar i gemensam styrning på strategisk nivå. Orientering och vägval debatteras naturligtvis vilket medför beredningskvalitet och långsiktighet. Bra för hela verksamheten och bra för Nora.

Årsredovisningen ger som sagt vägledning inte minst framåt. Låt mig ändå börja med 2022. Mina företrädare ansvarade då för ett positivt resultat på drygt 50 mkr. Det goda resultatet är huvudsakligen en konsekvens av ett gott ansvarstagande för verksamheterna, pandemirelaterade statsbidrag och en gynnsam konjunktur. Under våren 2023 beslutade vi att överföra 38 mkr av överskottet i kommunens resultatutjämningsreserv (RUR). Årets resultat (-9 478 tkr) bedömer vi vara en konsekvens av en lågkonjunkturperiod varför underskottet ska kompenseras genom att ianspråkta motsvarande medel från RUR.

Budget för 2024 är antagen. En stram budget som tar fasta på kommande år som förväntas fortsatt utmana den kommunala ekonomin. Våra verksamheter ska dessutom, delvis med denna årsredovisning som underlag, redovisa vidtagna åtgärder för att komma i balans under 2024.

Hur ser våra framtidsutsikter ut?

Nora ska uppföra en ny högstadieskola och bli framtida hyrestagare i ett nytt särskilt boende uppfört av regionen. Två stora investeringar som både skapar attraktion och krav på nödvändig ekonomisk beredskap i våra framtida driftkostnader. Vi har en efterfrågan på boende i kommunen. Nora har mervärden som en mycket väl fungerande besöksnäring och evenemangstradition erbjuder och organiserar. Med andra ord, vi får möjligheten att visa upp vår fina stad för framtida bosättare och företagare. En fördel som gör oss unika. Vi har dessutom en egen och kompetent samhällsutvecklingsfunktion på plats.

Det är klart att vi når våra tillväxtnål. Det kräver dock en stor uthållighet, ekonomiskt ansvarstagande i analys, prognos och planering. Ett politiskt arbete som kommer prägla resterande del av mandatperioden men som måste vara betydligt mer långsiktigt för att vi ska lyckas.

Slutligen ett stort tack till all personal inom Nora Kommun för att ni gör Nora ännu bättre och ett stort tack till alla förtroendevalda för ett gott samarbete under året.

Dan Pierre (M), kommunstyrelsens ordförande

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN

Översikt över verksamhetens utveckling

Tabellerna deklarerar dem senast fyra årens bokslut och årets delårsbokslut för koncernen och kommunen. Den kommunala koncernen består av Nora kommun och dem helägda bolagen Nora Fastigheter AB, NoraBostäder AB samt det vilande holdingbolaget Nora Rådhus AB.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN	BOKSLUT ÅR 2023	BOKSLUT ÅR 2022	BOKSLUT ÅR 2021	BOKSLUT ÅR 2020	BOKSLUT ÅR 2019
Antal invånare	10 627 inv.	10 701 inv.	10 721 inv.	10 686 inv.	10 726 inv.
Verksamhetens intäkter	186 376 tkr	186 558 tkr	161 921 tkr	155 191 tkr	151 871 tkr
Verksamhetens kostnader	-899 995 tkr	-828 424 tkr	-797 572 tkr	-769 229 tkr	-756 786 tkr
Avskrivningar	-50 194 tkr	-44 789 tkr	-38 715 tkr	-37 804 tkr	-37 871 tkr
Skatteintäkter (Skatt och utjämningsbidrag)	779 194 tkr	750 675 tkr	723 492 tkr	688 626 tkr	657 459 tkr
Resultat	-1 219 tkr	53 556 tkr	39 238 tkr	26 262 tkr	3 580 tkr
Soliditet	23,2%	23,3%	20,1%	16,8%	14,6%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelsen	4,7%	3,6%	-2,4%	-7,7%	-11,8%
Nettoinvesteringar	68 468 tkr	121 429 tkr	126 292 tkr	86 795 tkr	61 191 tkr
Självfinansieringsgrad	71,5%	81,0%	61,7%	73,8%	67,7%
Likviditet	124 467 tkr	95 729 tkr	89 979 tkr	145 522 tkr	151 010 tkr
Långfristig låneskuld	635 581 tkr	637 750 tkr	568 800 tkr	573 800 tkr	576 000 tkr
Kortfristig låneskuld	178 447 tkr	136 803 tkr	162 324 tkr	153 789 tkr	133 608 tkr
Resultat per invånare	-115 kr	5 005 kr	3 660 kr	2 458 kr	334 kr

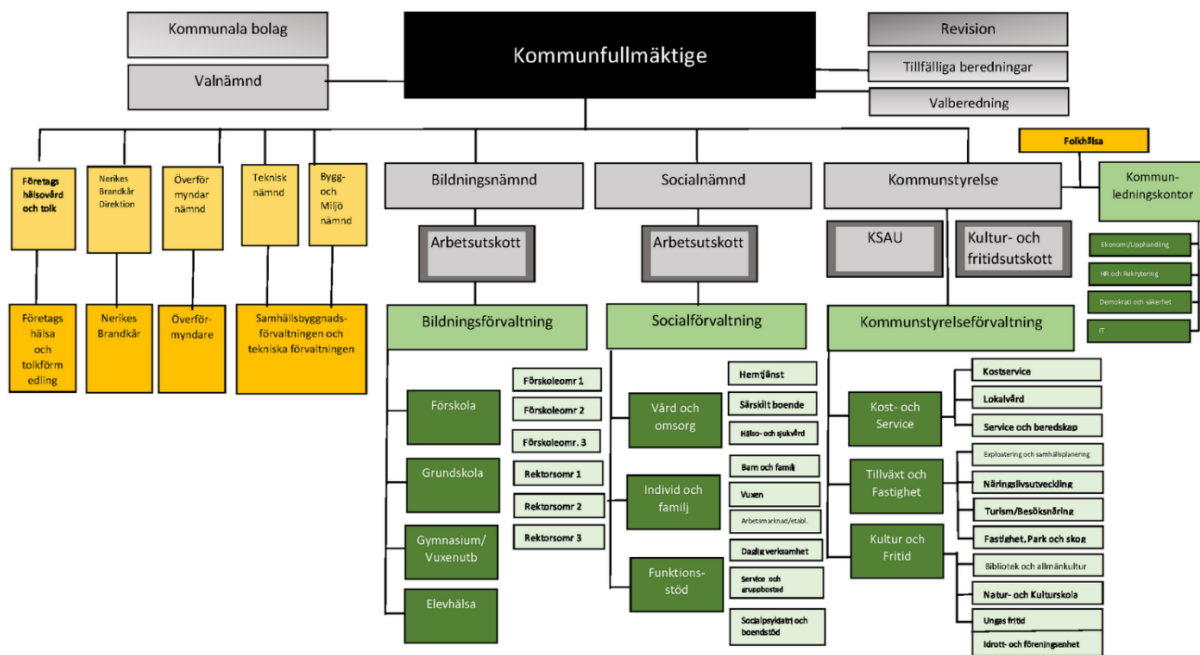
NORA KOMMUN	BOKSLUT ÅR 2023	BOKSLUT ÅR 2022	BOKSLUT ÅR 2021	BOKSLUT ÅR 2020	BOKSLUT ÅR 2019
Antal invånare	10 627 inv.	10 701 inv.	10 721 inv.	10 686 inv.	10 726 inv.
Skattesats	22,25 kr	22,25 kr	22,25 kr	22,25 kr	22,25 kr
Verksamhetens intäkter	120 614 tkr	134 445 tkr	106 614 tkr	105 849 tkr	100 782 tkr
Verksamhetens kostnader	-880 422 tkr	-813 640 tkr	-780 227 tkr	-757 857 tkr	-741 649 tkr
Avskrivningar	-25 743 tkr	-22 404 tkr	-17 333 tkr	-15 174 tkr	-14 676 tkr
Nettokostnad	-785 551 tkr	-701 599 tkr	-690 946 tkr	-667 182 tkr	-655 543 tkr
Skatteintäkter (Skatt och utjämningsbidrag)	779 194 tkr	750 675 tkr	723 492 tkr	688 626 tkr	657 459 tkr
Nettokostnaden relaterat till skatteintäkterna	100,82%	93,46%	95,50%	96,89%	99,71%
Finansnetto	-3 121 tkr	1 201 tkr	1 279 tkr	1 107 tkr	1 543 tkr
Resultat	-9 478 tkr	50 277 tkr	33 825 tkr	22 551 tkr	3 459 tkr
Resultatet relaterat till skatteintäkterna	-1,22%	6,70%	4,68%	3,27%	0,53%
Soliditet	50,8%	57,4%	57,8%	56,6%	57,1%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelsen	17,5%	21,0%	13,2%	5,4%	-0,7%
Ansvarförbindelse/Pensionsförpliktelsen	220 558 tkr	218 931 tkr	227 480 tkr	236 335 tkr	241 683 tkr
Nettoinvesteringar	36 415 tkr	101 090 tkr	105 677 tkr	42 026 tkr	39 658 tkr
Avskrivningar/Nettoinvesteringar	70,7%	22,2%	16,4%	36,1%	37,0%
Självfinansieringsgrad	44,7%	71,9%	48,4%	89,8%	45,7%
Likviditet	91 310 tkr	52 252 tkr	59 865 tkr	117 516 tkr	105 132 tkr
Långfristig låneskuld	75 781 tkr	68 950 tkr	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Kortfristig låneskuld	150 943 tkr	116 235 tkr	142 353 tkr	132 074 tkr	113 923 tkr
Resultat per invånare	-892 kr	4 698 kr	3 155 kr	2 110 kr	322 kr

Skillnaden mellan koncernredovisningen och kommunens soliditet och soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen är att bolagen äger fastigheterna och kommunen hyr. Kommunen har en pensionsförpliktelse som härrör till pensionsförmåner intjänade före 1998, som tidigare benämndes som ansvarförbindelse. Självfinansieringsgraden är hög och det beror på att kommunen fördelar förväntade investeringsutgifter månadsvis och beaktar inte investeringstakten. Förutom vid likviditetsplaneringen.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av Nora kommun och dem helägda bolagen Nora Fastigheter AB, NoraBostäder AB samt det vilande holdingbolaget Nora Rådhus AB. I övrigt är kommunen organiserad i

kommunal verksamhet, kommunalförbund och gemensamma nämnder. Nora kommuns organisation är förändrad sedan 1 januari 2023.

Kommunens politiska organisation består av Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och två nämnder. Verksamheten är organiserad i tre förvaltningar med olika verksamhetsgrenar.

De kommunägda bolagen är Nora Rådhus AB, Nora Fastigheter AB och NoraBostäder AB. Nora Rådhus AB var kommunens moderbolag till och med 2014-12-31, därefter vilande. Vid samma datum överläts samtliga aktier i NoraBostäder AB och Nora Fastigheter AB till Nora kommun. Nora Fastigheter AB ansvarar för kommunens verksamhetsfastigheter, kommersiella fastigheter och idrottsanläggningar. NoraBostäder AB ansvarar för kommunens bostäder och svarar för uthyrningen av dessa lägenheter i Nora.

Tekniska nämnden är en gemensam nämnd tillsammans med kommunerna Hällefors, Ljusnarsberg och Lindsberg med säte i Lindsbergs kommun. Deras uppdrag för kommunen är att svara för den tekniska verksamheten såsom avfall och deponi, gata, trafik samt vatten och avlopp. Nämnden består av förtroendevalda från respektive medlemskommuner.

Bygg- och miljönämnden är en gemensam myndighetsnämnd och förvaltningsorganisation inom miljö- och byggområdena där Lindsbergs kommun är värdkommun. Verksamheten ansvarar för kommunens miljö- och byggfrågor. Kommunstyrelsen i respektive medlemskommun styr över de övergripande miljöfrågorna, översiktsplaneringen samt energirådgivningen.

Nora kommun ingår i en gemensam överförmyndarnämnd där Ljusnarsbergs kommun är värdkommun. Medlemskommunerna är Lindsberg, Hällefors, Nora och Ljusnarsberg. Denna myndighet har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode mäns förvaltning. Verksamheten finns i Ljusnarsbergs kommun. Nämnden består av förtroendevalda från respektive medlemskommun.

Noras räddningstjänst ingår i Nerikes Brandkår som har sin ledning i Örebro. Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund där Örebro, Kumla, Hallsberg, Lekeberg, Laxå, Askersund, Lindsberg och Nora samverkar om räddningstjänst och olycksförebyggande verksamhet. Direktionen består av förtroendevalda från respektive medlemskommun.

Nora kommun ingår i Folkhälsoteamet i norra Örebro län. Folkhälsoteamet arbetar på uppdrag av de fyra kommunerna (Hällefors, Lindsberg, Ljusnarsberg och Nora) med inriktning på de områden som prioriterats i folkhälsoavtalet.

Hällefors, Lindsberg, Ljusnarsbergs och Nora kommuner har gemensamt telefoni- och växelsystem.

Stiftelser som Nora kommun ingår i med ledamöter och ersättare som är valda av kommunfullmäktige är Stiftelsen Ingrid Göthlins minne, Stiftelsen Nora Järnvägs museum och Veteranjärnväg och Stiftelsen Länsteatern i Örebro län.

NAMN	KOMMUNSTYRELSEN	PARTI	NAMN	ORGANISATION	PARTI
Dan Pierre	Ordförande	M	Per Andreasson	Kommunfullmäktiges ordförande	S
Mikael Wahlberg	1:e vice ordförande	S	Per Andreasson	Valberedningens ordförande	S
Pia-Maria Johansson	2:e vice ordförande	LPO	Jan Kallenbäck	Revisionens ordförande	Opol
Anna Karlsson	Ledamot	S	Dan Pierre	Kommunstyrelsens ordförande	M
Johannes Kärki	Ledamot	S	Christina Landoff	Kommundirektör	-
Anneli Kammerland	Ledamot	S	Hans Åhnberg	Förvaltningschef- Bildningsnämnd	-
Susanne Forsberg	Ledamot	C	Fredrik Bergström	Förvaltningschef- Socialnämnd	-
Carina Dickens Nilsson	Ledamot	KD	Solveig Oscarsson	Nora Fastigheter AB Ordförande	S
Bengt Magnusson	Ledamot	LPO	Eva Henebäck	Nora Fastigheter AB Verkställande direktör	-
Monika Aune	Ledamot	MP	Solveig Oscarsson	NoraBostäder AB Ordförande	S
Eija Ahonen Pettersson	Ledamot	M	Eva Henebäck	NoraBostäder AB Verkställande direktör	-
Bengt Svensson	Ledamot	M			
Jan Rylander	Ledamot	NP			
Johan Hedman	Ledamot	SD			
Lars Eriksson	Ledamot	V			

Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning

Kommunen redovisar ett negativt resultat för året på 9 478 tkr och det beror bland annat på ökade pensionskostnader, lokalkostnader och ökad bemanning inom äldreomsorgen samt flera placeringar inom individ- och familjeomsorgen. Socialnämnden överskrider budgeten med 7 700 tkr. Tekniska nämnden redovisar också ett budgetöverskridande på 9 409 tkr. Bildningsnämndens slutnota för året blev ett budgetöverskridande om 4 807 tkr. De stora positiva resultaten är ökade skatteintäkter om 10 092 tkr, minskade semesterlöneskuld med 3 601 tkr och ränteintäkt på kommunens bankmedel.

Kommunen behöver omfördela resurser, effektivisera eller andra åtgärder för att kunna finansiera den förväntade ökade kostnader i samband med ny- och ombyggnationer samt det ökat omsorgsbehov inom äldreomsorgen. Ett annat orosmoln för att kommunen ska ha en ekonomi i balans framöver är att kommunen har högre nettokostnader för vissa verksamheten än vad kommunen får i riktade statsbidrag (referenskostnad/standardkostnad). Referenskostnad/standardkostnad är det statsbidrag kommunen erhåller för att erhålla likvärdiga ekonomiska förutsättningar jämfört med de andra kommunerna landet.

Omvärldsorientering

Informationen nedan är utdrag som är hämtad från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – MakroNytt nummer 3 daterad 2023-12-14

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) räknar med en fortsatt försvagning av sysselsättningen 2024, där en svag utveckling för arbetade timmar bromsar tillväxten för lönesumman. Därigenom dämpas såväl hushållens konsumtionsefterfrågan som det kommunala skatteunderlaget. Skatteunderlaget ökar ovanligt svagt nästa år. Då väntar ett andra år på rad av ett reellt sett minskande skatteunderlag. Tappet 2024 beräknas nu bli än större än den minskning i reala termer för skatteunderlaget som beräknas ske i år. Såväl i Sverige som i vår omvärld antas en konjunkturuppgång vänta 2025.

Den svenska konjunkturen har under 2023 försvagats rejält och konjunkturedgången väntas fortsätta nästa år. Att BNP-tillväxten i Sverige 2023–2024 blir så svag – svagare än i tillväxten omvärlden – beror i hög grad på den höga räntekänslighet som präglar svensk ekonomi. Men vi får följaktligen också en snabbare återhämtning 2025–2026, när sänkta räntor bedöms stärka konjunkturen. Att svenska hushåll påverkas så mycket och snabbt av ändrade räntesatser följer av att skuldsättningen är hög samt att räntebindningstiden är kort. En del av den ränteuppgång som skett det senaste året är dock tillfällig och påverkar konsumtion i mindre omfattning då hushållen totalt sett kan minska sitt sparande tillfälligt. När räntorna framöver antas falla tillbaka från nuläget höga nivåer kommer dock högre räntor jämfört med ränteläget före höjningarna 2022–2023 att gälla. Därmed väntar en bestående dämpning av bostadspriser och efterfrågan på krediter. Den kortsiktiga effekten är dock än större. Högre räntor och levnadsomkostnader pressar nu kvar-att-leva-på-kalkylerna och bostadspriserna, vilket leder till en kreditåtstramning i banksektorn. Transaktionsvolymen på bostadsmarknaden är nu mycket låg, efter att den tidigare uppgång som skedde under åren med mycket låga räntor har brutits. I nuläget skjuter många hushåll upp de inköp som

innebär ökad boendekonsumtion och/eller är mer av investeringskaraktär. Sammantaget har detta lett till en rejäl nedgång för bostadsinvesteringarna, som sannolikt kommer att vara låga en längre tid. Såväl nyproduktion som ombyggnation tyngs även av kraftigt förhöjda produktionskostnader. Ännu är dock näringslivets investeringar exklusive bostäder höga, men vi räknar med en svag utveckling nästa år. Den inhemska efterfrågan har i år minskat markant och beräknas 2024 endast öka svagt, för att ta bättre fart därefter. Att reallönerna åter börjar stiga 2024, att räntorna sjunker samt att den globala BNP-tillväxten stärks 2025 är de positiva krafter som i SKR:s prognos förutsätts leda till en konjunkturuppgång i Sverige 2025.

Med sjunkande hushållskonsumtion och bostadsbyggande har svensk konjunktur under året räddats av en förhållandevis stark utveckling av exporten och tillverkningsindustrin. Visserligen visar exporten en stor inbromsning jämfört med uppgången 2022, men detta har varit en tydlig motkraft till försvagningen av inhemska efterfrågan. Samtidigt har importen varit mycket dämpad, beroende på bland annat den svaga svenska valutan och den låga konsumtionen. Bidragsmässigt ger utrikeshandeln en starkt positiv effekt till BNP 2023. Bidraget från lagerinvesteringar drar samtidigt ner BNP i år, men SKR räknar med ett positivt lagerbidrag 2024. Nettoexporten beräknas ge negativa bidrag framöver när efterfrågan på svensk export stärks och inhemska efterfrågan i Sverige tar fart. BNP ökar långsamt 2024, men i den efterföljande konjunkturåterhämtningen väntar högre tillväxt.

Den flerårigt svaga BNP-utvecklingen i Sverige kommer fortsatt att dämpa efterfrågan på arbetskraft. En motverkande faktor kan dock vara det faktum att personalkostnaderna har blivit relativt sett ”billigare” än andra produktionsfaktorer efter uppgången i räntor och priser. På sistone har arbetslösheten börjat stiga, efter att en viss nedgång i sysselsättningsgraden. Hittills har det varit tillfälliga anställningar som har minskat mest medan arbetslösheten har ökat mest för de i åldersspannet 25–34 år. Det är således arbetsmarknaden för dem som är på väg att etablera sig, eller är i början av karriären, som hittills har försvagats mest. De branscher som hittills visar störst tapp sedan räntehöjningarna inleddes är handel och bygg, där antalet arbetade timmar har minskat medan de har ökat i andra sektorer (jordbruk, skogsbruk och fiske är ett undantag på grund av pandemin). Enligt SKR:s bedömning väntar en allt bredare nedgång nästa år: sysselsättningen beräknas då minska med drygt en procentenhet. Först 2025, när konjunkturen antas stärkas, beräknas sysselsättningen åter öka. BNP har gått sidledes 2022 och minskar något 2023. Trots det har sysselsättningen och arbetade timmar fortsatt att öka BNP-utvecklingen kommer dock att påverka arbetsmarknaden negativt med fördröjning. Först 2025 antas BNP-tillväxten få bättre fart igen.

Lägre inflation och räntor 2024

Inflationen i Sverige är visserligen ännu hög men har fallit markant sedan slutet av förra året, när den var som allra högst. Utfallen för oktober månad visar en nedgång för både KPI- och KPIF-inflationen om cirka sex procentenheter sedan toppnoteringarna i december 2022. SKR:s beräkningar visar en fortsatt nedgång nästa år, framförallt under det första halvåret. Även globalt har inflationen fallit. Merparten av inflationsnedgången är nu troligen avklarad i flertalet länder, men en viss nedgång bedöms ändå kvarstå. Sjunkande importpriser, förstärkt av en starkare valutakurs för den svenska kronan nästa år, väntas bidra till fortsatt sjunkande inflation i Sverige.

Ökningen för KPIF under 2023 ligger klart närmare en historiskt normal ökning än 2022 års branta KPIF-uppgång. Att prisuppgången enligt KPIF nästa år hamnar något under ett historiskt genomsnitt (från åren 2012–2020) följer bland annat av att elpriserna 2024 beräknas ligga något under 2023 års nivåer. Det finns i nuläget även andra faktorer som stärker SKR syn att inflationen ska fortsätta ner, inte minst genom en svagare arbetsmarknad och hårdare konkurrens på produktmarknaderna i den allt svagare konjunkturen. På sistone syns närmast beskedliga månatliga prisökningar. Exempelvis har indexnivån för KPIF stigit med endast 0,2 procentenheter ackumulerat under de senaste fyra månaderna, vilket är mindre än hälften av den genomsnittliga prisökningen dessa månader under 2010–2019, en period som präglades av låg inflation. De ännu höga inflationstalen beror således i högsta grad på stora prisökningar tidigare (för 5–12 månader sedan). När dessa prislyft blir äldre än 12 månader ”försvinner” de ur inflationen, som därmed faller. Denna effekt utgör en ”teknisk” huvudförklaring till att sjunkande inflation nu är den allmänna förväntan bland prognosmakare trots osäkerhet kring utvecklingen framöver, speciellt för en del betydelsefulla priser exempelvis energipriserna. När det gäller el och drivmedel utgår SKR:s prognos från att dessa priser kommande år kommer att ligga klart under de höga årsgenomsnitten från 2022, men ändå på historiskt höga prisnivåer. Nästa års inflationsbidrag från energipriserna blir negativt, men långt från lika stort som i år. Också livsmedelspriserna antas ligga kvar på höga nivåer 2024, även om prisökningarna antas fortsätta dämpas.

En utveckling som visar allt färre tecken på att utmana inflationsmålet (en KPIF-inflation om 2 procent) antas medföra en kursomläggning från Riksbanken nästa år. När inflationen samt inflationsprognoserna inte längre upplevs som problematiskt höga kommer penningpolitiken kunna ta större hänsyn till konjunkturen. För att undvika en för hög realränta behöver dessutom (nominal-) räntorna sänkas när inflationen faller tillbaka. Liksom många andra bedömare räknar SKR med att såväl Federal Reserve i USA som Europeiska centralbanken lättar på penningpolitiken nästa år. Denna draghjälp blir självklart viktig för andra centralbanker, som Riksbanken, även om det inte alls saknas goda inhemska skäl för att stimulera svensk ekonomi nästa år (se ovan). Räntenedgången nästa år är långt från lika stor som uppgången var 2021–2023. Även för helåret 2024 beräknas ett positivt räntekostnadsbidrag till KPI-inflationen. Detta följer av att flera bolåneräntor för stora delar av 2024 kommer att överstiga motsvarande ränta 12 månader tidigare. Det dröjer därmed innan ett lägre ränteläge har slagit igenom på samtliga lån – såväl i realiteten som i KPI.

Att både inflationen och räntorna faller 2024 bidrar till att stötta den svenska konjunkturen. Den förhöjda prisnivån är dock bestående, och räntorna antas inte bli till närmelsevis lika låga som de var före räntepågången. Effekterna av ränte- och inflationschocken 2022–2023 kommer således att innebära en mångårig dämpning för efterfrågan i Sverige.

Svag utveckling av skatteunderlaget 2024

Till och med oktober 2023 har lönesumman fortsatt att öka starkt, med 5,3 procent jämfört med samma period i fjol. Detta hänger samman med den oväntat starka sysselsättningen i år jämfört med 2022. Även den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt den höjning av pensionerna som beror på den stora ökningen av prisbasbeloppet 2023 lyfter skatteunderlaget i år.

Skatteunderlaget fram till 2027 beräknas nominellt öka i linje med det historiska genomsnittet. Nästa år beräknas dock en kraftig inbromsning ske jämfört med i år, i högsta grad avhängigt den nedgång för antalet arbetade timmar som vi räknar med. Från 2025 och framåt antas en återhämnning för sysselsättningen men efter en inledande snabb uppgång dämpas därefter tillväxten för antalet arbetade timmar. Den köpkraft som skatteunderlaget innebär för kommuner och regioner dämpas dock genom stora prisuppgångar (i kommunsektorn). På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt 2023 och 2024. Framförallt 2024 står ut som ett unikt svagt år – det reala skatteunderlaget beräknas då minska med 1,8 procent. Även 2023 visar prognosen på en real nedgång av skatteunderlaget, med 1,1 procent. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. Att det gör det två år i rad har inte hänt sedan år 2000 enligt tillgängliga data.

Befolkningsutveckling

Kommunen har 10 627 invånare per den sista december 2023, vilket är en minskning med 74 kommuninvånare gentemot invånarantalet 2022 för motsvarande mätdatum. Det har fötts mindre i kommunen än antalet avlidna under året – 83 nyfödda och 128 avlidna. Flyttningsnettot redovisar att det har flyttat ut 29 invånare fler än vad som flyttade till Nora kommun inräknad justeringsposten på tre invånare. Tabellen visar på förändringen gällande födselar, avlidna och flyttningskarusellen under året,

inklusive invånare som klassificeras som ”justeringspost” - Händelser (födda, döda, flyttningar) som skett före den 1 januari 2024, men som har rapporterats efter 1 februari, påverkar folkmängden men är inte redovisade som händelser under januari-december 2023. Denna del av folkökningen redovisas istället som en justeringspost.

KOMMUNINVÅNARE	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2021
Daterat 31 december	10 627 inv.	10 701 inv.	10 721 inv.
Årsförändring	-74 inv.	-20 inv.	35 inv.
Födda	83 inv.	95 inv.	90 inv.
Avlidna	-128 inv.	-122 inv.	-132 inv.
NETTO	-45 inv.	-27 inv.	-42 inv.
Inflyttningar från kommuner inom länet	285 inv.	335 inv.	330 inv.
Inflyttningar från övriga län	233 inv.	201 inv.	286 inv.
Utrikes inflyttningar	34 inv.	49 inv.	29 inv.
Justeringspost (SCB)	3 inv.	5 inv.	1 inv.
INFLYTTNING	555 inv.	590 inv.	646 inv.
Utflyttningar till kommuner inom länet	-344 inv.	-342 inv.	-334 inv.
Utflyttningar till övriga län	-216 inv.	-211 inv.	-225 inv.
Utrikes utflyttningar	-24 inv.	-30 inv.	-10 inv.
UTFLYTTNING	-584 inv.	-583 inv.	-569 inv.

Tabellen visar på antal kommuninvånare i åldersintervall per den sista december för åren 2023 och 2022 samt förändringen mellan åren.

1884 Nora	Män	Kvinnor	TOTALT	Män	Kvinnor	TOTALT	Män	Kvinnor	TOTALT
	ÅR 2023	ÅR 2023	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2022	ÅR 2022	FÖRÄNDRING		
Födda	35 inv.	48 inv.	83 inv.	44 inv.	51 inv.	95 inv.	-9 inv.	-3 inv.	-12 inv.
Förskolan	254 inv.	288 inv.	542 inv.	276 inv.	295 inv.	571 inv.	-22 inv.	-7 inv.	-29 inv.
Grundskolan	621 inv.	622 inv.	1 243 inv.	630 inv.	629 inv.	1 259 inv.	-9 inv.	-7 inv.	-16 inv.
Gymnasium	181 inv.	204 inv.	385 inv.	170 inv.	191 inv.	361 inv.	11 inv.	13 inv.	24 inv.
19-29 år	499 inv.	410 inv.	909 inv.	523 inv.	425 inv.	948 inv.	-24 inv.	-15 inv.	-39 inv.
30-39 år	626 inv.	620 inv.	1 246 inv.	614 inv.	619 inv.	1 233 inv.	12 inv.	1 inv.	13 inv.
40-49 år	592 inv.	577 inv.	1 169 inv.	606 inv.	606 inv.	1 212 inv.	-14 inv.	-29 inv.	-43 inv.
50-59 år	704 inv.	705 inv.	1 409 inv.	701 inv.	684 inv.	1 385 inv.	3 inv.	21 inv.	24 inv.
60-64 år	317 inv.	321 inv.	638 inv.	309 inv.	333 inv.	642 inv.	8 inv.	-12 inv.	-4 inv.
65-79 år	1 038 inv.	1 118 inv.	2 156 inv.	1 058 inv.	1 134 inv.	2 192 inv.	-20 inv.	-16 inv.	-36 inv.
80 år - -	378 inv.	469 inv.	847 inv.	352 inv.	451 inv.	803 inv.	26 inv.	18 inv.	44 inv.
TOTALT	5 245 inv.	5 382 inv.	10 627 inv.	5 283 inv.	5 418 inv.	10 701 inv.	-38 inv.	-36 inv.	-74 inv.

Ekonomisk översikt

Resultat kommunen

Kommunen redovisar ett negativt resultat på 9 478 tkr för året. Det innebär ett budgetöverskridande på 17 100 tkr i och med att budgetresultatet för året var på ett budgetöverskott om 7 622 tkr.

Kommunfullmäktige redovisar ett budgetöverskott om 332 tkr. Inom kommunstyrelsens funktionsområden, exklusive finansverksamheten, redovisas ett budgetöverskott på 7 315 tkr inklusive anslag för tillfälliga engångsresurser på 4 823 tkr. Finansverksamheten redovisar ett budgetöverskridande på 1 860 tkr som härrör främst till ökade pensionskostnader, pensionsavsättningar och ränta. Socialnämnden redovisar på ett budgetöverskridande om 7 700 tkr och bildningsnämnden ett budgetöverskridande på 4 807 tkr. Tekniska nämnden redovisar ett budgetöverskridande på 9 409 tkr. Bygg- och miljönämnden redovisar också ett budgetöverskridande på 1 685 tkr för året. Överförmyndarnämnden visar ett budgetöverskott på 714 tkr.

Bildningsnämndens utfall för helåret 2023 är ett budgetöverskridande med 4 807 tkr för hela förvaltningen. Förvaltningens intäkter från försäljning av verksamhet (interkommunal ersättning, IKE) blev lägre än budgeterat medan intäkter från barnomsorgsavgifter och statsbidrag varit högre. Vidare har köp av verksamhet samt personalkostnader överskridit budget, vilket främst förklaras av fler barn inskrivna hos fristående verksamheter samt relativt hög bemanning på enheterna. Störst underskott noteras inom förskoleverksamheten, grundskola samt skolskjutsar och elevresor.

Socialnämndens utfall för helåret 2023 är ett budgetöverskridande med 7 700 tkr. Budgetöverskridandet beror dels på ökade kostnader för externa placeringar samt minskade intäkter på grund av lägre beläggning inom särskilt boende. Bidragande är även anställningar som inte ryms i budget samt hög sjukfrånvaro samt viss dubbelbemanning.

Tekniska nämndens budgetöverskridande grundas på vinterväghållning som anses vara underbudgeterad, ökade kostnader för energi och arbetsgivaravgift. Samt att VA taxan har inte justerat motsvarande verksamhetens kostnader (Självkostnadsprincipen). Dessutom har VA- och avfallsfonderna reglerats i och med att kommunen inte får redovisa negativt fonder. Det är då skattekollektivet finansiera dem verksamheterna.

Bygg- och miljönämndens budgetöverskridande beror på minskade intäkter för bygglov. Byggbranschen är konjunkturkänslig, och det förändrade säkerhetsläget har inneburit ökade material-, energi- och räntekostnader.

Balanskravsresultat

Enligt KL 8 kapitel 5 § ska fr.o.m. 2000 det så kallade balanskravet tillämpas. Detta innebär att kommunernas intäkter måste överstiga kostnaderna. Grundregeln är att ett negativt resultat ska regleras under dem kommande tre åren efter det att det negativa resultatet uppkom. Vid konstaterat negativt resultat ska fullmäktige anta en särskild åtgärdsplan för hur underskottet ska återställas. Föreligger det synnerliga skäl enligt bestämmelserna i KL 8:5b § kan kommunfullmäktige besluta att en sådan reglering inte ska göras.

Balanskravet är ett minimikrav och ska ses som ett led i att uppnå god ekonomisk hushållning. För att nå och behålla en god ekonomi, och därmed handlingsfrihet, krävs långsiktighet i den ekonomiska planeringen. Ett steg i den riktningen är att uppnå kommunens finansiella mål.

Nora kommun förslås nyttja resultatutjämningsreserven för året negativa resultat om 9 478 tkr. Vilket är 17,9 procent av den totala RUR avsättningen på 53 000 tkr, se not 19. Det innebär att det egna kapitalet reduceras med motsvarande belopp utan att återställa det egna kapitalet. Användande av avsatta RUR medel medför att kommunen således har en ekonomi i balans med hjälp av resultatutjämningsbidraget.

BALANSKRAVET		ÅR 2023
Årets resultat		-9 478 tkr
Reducering av realisationsvinster avseende anläggningstillgångar		-143 tkr
Återföring av realisationsförluster (enl undantagsmöjlighet)		0 tkr
Reducering av realiserade vinster och förluster i värdepapper		0 tkr
Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper		0 tkr
Årets balanskravsresultat		-9 621 tkr
RESULTATRÄKNING		ÅR 2023
Verksamhetens intäkter		120 614 tkr
Verksamhetens kostnader		-880 422 tkr
Avskrivningar		-25 743 tkr
Verksamhetens nettokostnader		-785 551 tkr
Skatteintäkter		779 194 tkr
Finansiella intäkter		4 584 tkr
Finansiella kostnader		-7 705 tkr
Årets resultat		-9 478 tkr

Från och med 1 januari 2013 ger kommunallagen en möjlighet att, under vissa förutsättningar, reservera delar av ett positivt resultat i en **resultatutjämningsreserv (RUR)**. Denna reserv kan kommunen sedan använda för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, och på så sätt möta variationer i konjunkturerna.

Kommunen kan bygga upp en resultatutjämningsreserv inom ramen för det egna kapitalet. Resultatutjämningsreserven gör det möjligt att reservera en del av överskottet i goda tider. Därefter kan medlen användas för att täcka underskott vid exempelvis lågkonjunktur. Två krav gäller för disposition ur RUR. Båda kraven ska vara uppfyllda samtidigt:

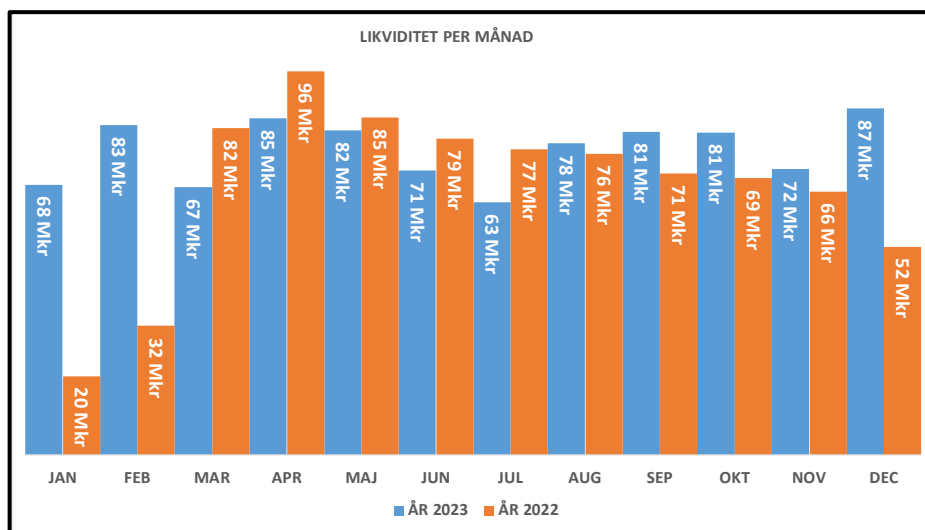
- 1.- Förändringen av årets skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga utvecklingen under de senaste tio åren.
- 2.- Balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå ett nollresultat.

Eget kapital

Kommunens eget kapital har reducerats med 9 478 tkr till balansdagen 31 december, Det totala egna kapitalet per balansdagen är 335 865 tkr.

Likvida medel och låneskuld

Kommunens likvida medel uppgår den sista december till 91 310 tkr inklusive kassan och dem kommunförvaltade stiftelsefonderna. Från och med 2023 ingår stiftelsefondernas bankmedel i kommunens redovisning med 4 421 tkr. Kommunen har ett lån på 67 450 tkr som grundas på ombyggnationen av reningsverket. Tabellen visar på kommunens bankmedel exklusive stiftelsefonderna.

Pensionsåtaganden

I den kommunala redovisningslagen (KRL 5 kap 4 §) behandlas pensionskostnaderna. Bestämmelserna preciserar hantering av de pensionsåtaganden som intjänats före 1998. Pensionsförmåner intjänade före 1998 ska redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen och pensionsförmåner intjänade efter 1997 redovisas över resultaträkningen och skuldförs som avsättning i balansräkningen. Utbetalningen avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som kostnad.

För pensionsförpliktelser finns inga avsatta bankmedel gjorda utan dessa medel har i sin helhet återlånat för finansiering av investeringar och till att minska dem eventuella långfristiga upplåningar. Detta innebär att kommande ökning av pensionsutbetalningarna måste täckas inom ramen för framtida driftresultat. Totalt har kommunen en prognos på pensionsförpliktelser om 220 558 tkr, enligt KPA beräkningar.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtagande uppgick till 710 406 tkr per balansdagen inklusive derivataborgen om 90 000 tkr till bolagen och utnyttjad borgen på 45 000 tkr. Borgensåtagandet avser underborgen till Bergslagens Sparbank AB:s och Nordea Bank Finland Abp för NoraBostäder AB:s och Nora Fastigheters derivatransaktioner. Utnyttjade borgenslimiter avser Nora Fastigheter AB 324 000 tkr, NoraBostäder AB 251 000 tkr och en förening om 406 tkr.

Under året har kommunen varit tvungna att lösa Nitro Nora BS banklån (Sparbanken Bergslagen) med 131 tkr i och med att kommunen svarade för borgen.

Finansiella mål

I budgeten för 2023 har fyra finansiella mål angetts för året. Det ena är att resultatet ska motsvara 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det andra målet är att kommunens låneskuld ska understiga 130 000 tkr och det tredje målet är att koncernens låneskuld inte får vara högre än 100 tkr per kommuninvånare. Det fjärde målet är att verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag. Av dem finansiella målsättningarna uppnås två av dem.

FINANSIELLA MÅL	MÅLVÄRDE	XX	Mätvärde ÅR 2023	Mätvärde ÅR 2022	Mätvärde ÅR 2021
Resultatet ska vara positivt och uppgå till 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (skatter och bidrag).	1,00%		-1,22%	6,70%	4,68%
Verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag.	<100 %		100,82%	93,46%	95,50%
Kommunens låneskuld inte får överstiga 130 mkr.	<130 mkr		75,8 Mkr	69,0 Mkr	0 mkr
Koncernens låneskuld inte får överskrida 100 tkr per invånare.	<100 tkr		59 808 kr	59 597 kr	53 055 kr

Händelser av väsentlig betydelse

2023 har varit ett oroligt år i vår omvärld. Krig, ökande risker och hot mot välfärden, inflation och lågkonjunktur, ställer högre krav på den kommunala verksamheten och pressar ekonomin. Året bjöd också på utmaningar kopplade till klimatet med extrem värme och torka i början av sommaren, regn och höga vattenflöden i slutet av sommaren och tidig vinter med snö och kyla i slutet av året. Året har därmed pressat kommunen i flera avseenden och krävt hög närvaro och beredskap kopplat till omvärldsfaktorer.

Högre pris på material och varor, högre fastighetsrelaterade kostnader och högre kapitalkostnader påverkar kommunens ekonomiska resultat. Ett nytt pensionsavtal tecknades av SKR under året och det blev mer kostsamt än beräknat. När delårsbokslutet redovisades under hösten 2023 befarades underskottet blir drygt 22 mkr. Efter en ordentlig analys av det ekonomiska läget och den förväntade utvecklingen över tid, beslutade kommunstyrelsen att inte vidta kraftfullare åtgärder än att uppmana nämnderna till strikt ekonomisk återhållsamhet. Det har gett resultat och när året nu avslutas uppgår det negativa resultatet till 9,5 mkr. Det är bättre än det prognostiserade utfallet men fortfarande en avvikelse gentemot budget med 17,1 mkr. En del i det förbättrade utfallet är också högre skatteintäkter än förväntat. Samtliga nämnder har därmed fått i uppdrag att senast första kvartalet 2024 redovisa en plan för att nå ekonomisk balans. Under 2024 kommer således ekonomi och ekonomisk planering vara i stort fokus för alla verksamheter.

Året 2023 innebar också en del strukturella förändringar inom den kommunala organisationen. En ny mandatperiod inleddes, med därtill hörande politiska satsningar och ambitioner. Verksamhetsnämnder återinfördes, Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen avvecklades och ersattes med en teknisk nämnd och förvaltning med Lindesberg som värdkommun. En ny förvaltningsstruktur trädde ikraft och en ny enhet för tillväxt inrättades. Stödfunktionerna samlades i ett kommunledningskontor och i samtliga stödfunktioner har verksamheten setts över och delvis omstrukturerats.

Arbetet med en förändrad målstyrningsprocess och kvalitetsarbete har under året pågått i samtliga verksamheter. Ett arbete med att införa en förvaltningsmodell för kommunens totala IT-stöd har inletts som

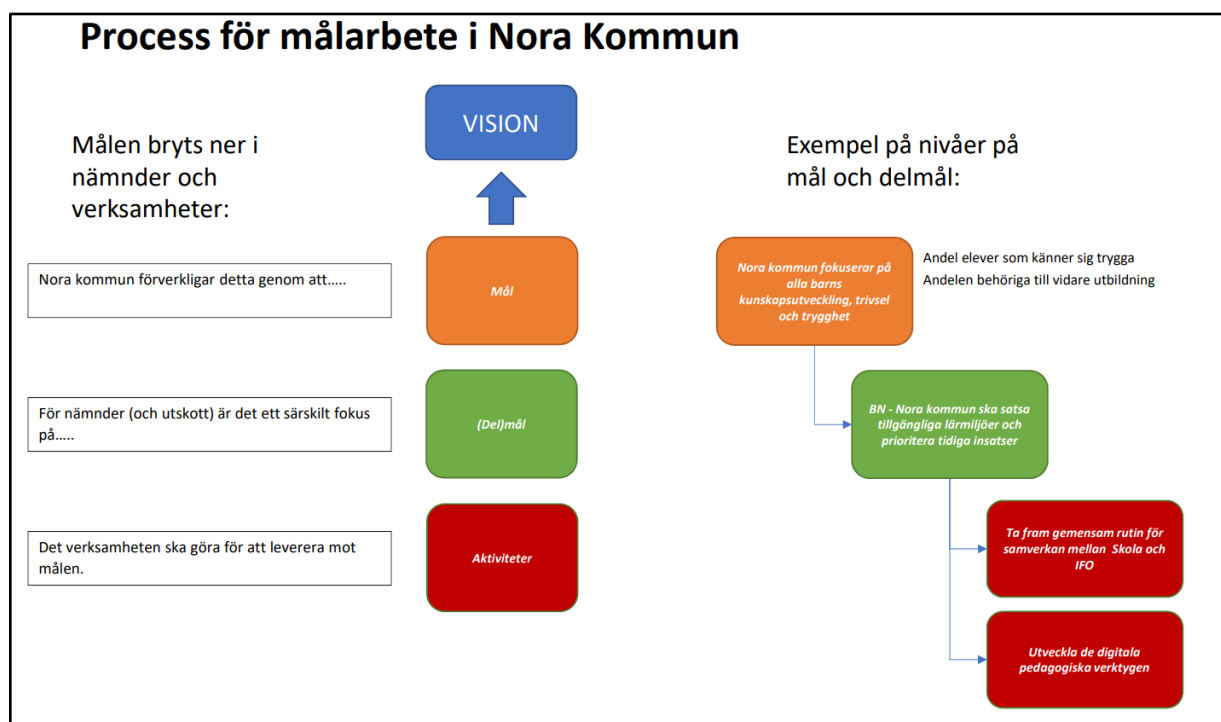
ett led i kommunens digitaliseringsutveckling. Satsningar på ledarskapsutveckling och arbetsmiljö har under året genomförts i hela organisationen.

Det nya reningsverket har färdigställts och tagits i bruk. Kommunens två stora investeringar i form av ett särskilt boende ”Rosen” och en ny högstadieskola vid Karlsäng, har under året intensifierats. Förstudien för högstadieskolan har färdigställts och detaljplanearbete och projektering tagit vid. Detaljplanen för Rosen har färdigställts.

Det förhöjda säkerhetspolitiska läget ställer nya krav på kommunerna. Nora kommun har under året omstrukturerat sitt säkerhets- och beredskapsarbete och nyrekryterat kompetens inom området. En ny Risk- och sårbarhetsanalys har färdigställts och en plan för hur arbetet med beredskap och säkerhet i kommunen ska fokuseras och utvecklas har gjorts. Kommunstyrelsen har fattat beslut om en rad beredskaps-höjande åtgärder. Under kommande år kommer även detta arbete vara i stort fokus.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Nora kommunfullmäktige beslutade 2022-12-07 (§ 112) att anta nya mål för kommunens verksamheter samt en ny målstyrningskedja med där tillhörande process. Den nya målstyrningskedjan bygger på att gå från New Public Management (resultatstyrning) till Målstyrning enligt tillitsbaserat förhållningssätt. I praktiken innebär det att Kommunfullmäktige beslutar om de gemensamma övergripande målen, vilka alla verksamheter skall förhålla sig till och arbeta gentemot, men att verksamhetsnämnderna och dess verksamheter själva bryter ner dessa till delmål och aktiviteter, samt beslutar om uppföljningsprinciperna och redovisning av måluppfyllnad. Målkedjan har arbetats fram av en tvärpolitisk arbetsgrupp där samtliga i fullmäktige representerade partier ingått. Följande process beslutades:

De gemensamma målen för samtliga verksamheter bygger på en gemensam vision om det goda livet i Nora, vilken i sin tur arbetades fram tillsammans med näringsliv och civilsamhälle och antogs av kommunstyrelsen 2019-05-22. Det goda livet i Nora skall förverkligas genom att Nora växer till en stad om 13 000 invånare, med riktning på år 2030. Det borgar för fortsatt småskalighet, men med lite större muskler att ta utvecklingskliv framåt. Det indikerar också att tillväxttakten skall hålla högre fart. Det övergripande målet skall nås genom att satsa på Hållbarhet, Attraktivitet och Livskvalitet. Inom dessa områden finns 11 fokusområden utpekade som gemensamma mål enligt följande:

Nora ska vara en plats där drömmen om livet i småstaden och på landet är verklig året runt. En plats för framtiden sedan länge. Den skapas av småföretag, storbolag, föreningar och byalag, med innovatörer, entreprenörer, handlare och livskonstnärer. Den skapas av Norabor sedan generationer. Den skapas av nyinflyttade till trakten. Den skapas av alla som vill vara med och uppleva något nytt.

Nora kommun är en hållbar och attraktiv boendekommun med 13 000 invånare 2030!

År 2023 var första året för kommunen att arbeta enligt den nya målkedjan. Alla verksamheter har arbetat intensivt med att omsätta fullmäktiges mål till konkreta aktiviteter och delmål i respektive verksamhet. Till sin hjälp i detta arbete har verksamheterna ett IT-baserat systemstöd där målkedjan görs tydlig och där det, när alla verksamheter kommit igång ordentligt, kommer bli enkelt för nämnderna att följa upp hur verksamheten löpande förhåller sig till målen. Alla verksamheter har fått i uppdrag att arbeta fram verksamhetsplaner baserade på de gemensamma målen. Ambitionen är också att verksamhetsplanerna utarbetas tillsammans med internbudget för att ytterligare underlätta politisk uppföljning och dess ekonomiska effekter.

Verksamhetsplanerna följs upp på nämndnivå där också verksamhetsberättelse inklusive uppföljning av nämndspecifika mål sker. Några gemensamma indikatorer finns inte beslutade av kommunfullmäktige. Därvid görs uppföljningen till kommunfullmäktige som en samlad bild och uppfattning av utvecklingen, där vissa framträdande insatser eller större utvecklingskliv presenteras. För en mer detaljerad bild hänvisas till respektive verksamhetsuppföljning och eller externa rapporter. Det är viktigt att poängtera att år 2023 har varit ett första år och att redovisningen därför inte kan anses helt tillfyllest

Kommunens bolag

Kommunen och de kommunala bolagen utgör en ekonomisk beslutsenhet för vilken kommunfullmäktige har det övergripande ekonomiska och politiska ansvaret. Bolagen är således ett instrument för kommunen att tillgodose invånarnas behov. Ägarstyrningen över bolagen utgår därför alltid från fullmäktige. Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet av bolagsordning och ägardirektiv. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikten och utövar kommunens insyn och tillsyn över bolagen.

Finansiella mål

För att dels uppfylla balanskravet och dels uppnå en sund och långsiktig ekonomi ska följande finansiella mål eftersträvas:

- Att resultatet ska vara positivt för 2023 och uppgå till 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (skatter och bidrag).
- Att kommunens låneskuld inte får överstiga 130 mkr.
- Att koncernens låneskuld inte får överskrida 100 tkr per invånare.
- Att verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag.

Allmänna regler

I kommunallagen kapitel 8 § 5 regleras balanskravet. Det innebär att kommuner och regioner ska ha en ekonomi i balans, vilket innebär att varje årsintäkt ska överstiga dess kostnader. Skulle kommunen redovisa ett negativt resultat ska det egna kapitalet återställas inom en treårsperiod, det vill säga motsvarande överskott redovisas senast år tre efter räkenskapsåret.

Balanskravet är ett minimikrav och ska ses som ett led i att uppnå god ekonomisk hushållning. För att nå och behålla en god ekonomi, och därmed handlingsfrihet, krävs långsiktighet i den ekonomiska planeringen. Ett steg i den riktningen är att uppnå kommunens finansiella mål.

Driftbudgeten för 2023 på funktionsnivå fastställs i samband med antagande av kommunstyrelsens internbudget. Vilket innebär att respektive funktionsområde erhåller en budgetram grundat på beslutad budget 2023 och planeringsåren 2024–2025. Kommunstyrelsen ska snarast efter kommunfullmäktiges beslut fastställa internbudgeten på funktionsnivå. Kommunstyrelsen ansvarar vidare för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer.

Ombudgeteringar inom respektive nämnd som berör antagna resursfördelningsmodeller beslutas av respektive förvaltningschef. Ombudgetering mellan funktionsnivåerna inom nämnden beslutas av respektive nämnd oavsett drift- och investeringsbudget. Undantag är fördelningen av potten för lönerevision som ombudgeteras efter att lönerevisionen har verkställts.

Ombudgeteringar av drift- och investeringsbudget mellan nämnder beslutas av kommunfullmäktige.

Anslagsbindningen i investeringsbudgeten är knutna till enskilda investeringsprojekt och ansvar. Detta innebär ansvar för dess tids- och programmässiga genomförande samt att projektet finansieras inom tilldelat anslag. Innan projekt (investeringar) påbörjas eller inköp vidtas ska startrappport upprättas och godkännas av kommunstyrelsen och delges kommunfullmäktige samt ska en slutrapportering ske av projektet. Syftet startrappporten är att relatera projekten till kommunens likviditets tillgångar. Åtterrapporering av investeringsutgifterna ska delges till kommunfullmäktige i samband med bokslutet.

För samtliga funktionsområden ska det finnas ansvariga befattningshavare och ersättare (attestanter) med uppgift att fortlöpande följa såväl kostnads- och intäktsutvecklingen som det verksamhetsmässiga utfallet inom sitt område. Förvaltningscheferna ansvarar för verksamhets-, funktions- och måluppföljningen. Ekonomiavdelningen tillsammans med budgetansvariga svarar för det ekonomiska underlaget.

Ekonomisk uppföljning

Kommunens räkenskaper ska årligen sammanställas i ett delårs- och årsbokslut som uppfyller kravet på god redovisningssed och visar ett rättvisande resultat, en rättvisande ställning samt i övrigt lämnar analyser av viktiga händelser i verksamheterna.

Delårsbokslut: Balansdagen är den 31 augusti och ska upprättas av kommunstyrelsen med redovisning över såväl redovisningsperioden som prognos för helåret. Rapporten ska föreläggas kommunfullmäktige senast två månader efter balansdagen. Vid negativa avvikelser ska det redovisas vilka åtgärder med konsekvensbeskrivningar som behöver vidtas för att verksamheten ska kunna finansieras inom tilldelad budgetram. Särskilda anvisningar inför delårsrapporten lämnas av ekonomiavdelningen.

Årsbokslut: Balansdagen är 31 december och ska lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt, senast april månad året efter det år som redovisningen omfattar. Särskilda anvisningar inför bokslutet lämnas av ekonomiavdelningen. Efterfrågad information som ska redovisas delas upp i följande rubriker:

Årets händelser

Förvaltningschefen ska kommentera funktionernas utveckling under året/perioden och om verksamheten haft särskilda händelse som bör uppmärksammas. Samt kommentera hur dem beslutade målen har uppfyllts.

Ekonomiskt utfall

Förvaltningschefen ska ge en sammanfattande information över respektive funktions budgetavvikelser och om åtgärder har gjorts för att få budgeten i balans.

Framtiden

Förvaltningschefen ska ge en sammanfattande information över respektive funktions framtid.

Kommunens bolag ska också redovisa motsvarande verksamhetsberättelse till kommunen.

Utöver delårs- och årsbokslut genomför ekonomiavdelningen två ekonomirapporter under året som redovisar den ekonomiska situationen för respektive period. **Ekonomirapport 1** utgår från bokförda kostnader och intäkter till och med april månad, där helårsprognosen redovisar ekonomiska tendenser på funktionsnivå. **Ekonomirapport 2** omfattar bokförda kostnader och intäkter till och med oktober månad samt en helårsprognos. Dessa rapporter tas fram tillsammans med budgetansvarig som har en genomgång med berörd controllers som sammanfattar ekonomiinformationen i rapporten.

Finansiering

Kommunstyrelsen ansvarar för finansiering av kommunens verksamhet det vill säga upplåning, likviditet med mera. Avtal om leasing får endast beslutas av ekonomichefen. För dem medel som tas i anspråk för investeringar betalas en intern ränta om 1,25 procent för 2023. Räntan beräknas på anläggningstillgångens bokförda värde. Nämnderna påförs också en kostnad för avskrivningar av anläggningstillgångar som ska spegla den värdeminskning som sker på grund av förslitning av tillgångarna.

Avgiftsfinansiering

Kommunens kostnader för avfallsverksamheten, vatten- och avloppsverksamheten ska i sin helhet täckas av avgifter från abonnenterna.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunfullmäktige har fastställt vision och övergripande mål för Nora kommun, i december 2022.

Vision

Nora ska vara en plats där drömmen om livet i småstaden och på landet är verklig året runt. En plats för framtiden sedan länge. Den skapas av småföretag, storbolag, föreningar och byalag, med innovatörer, entreprenörer, handlare och livskonstnärer. Den skapas av Norabor sedan generationer. Den skapas av nyinflyttade till trakten. Den skapas av alla som vill vara med och uppleva något nytt.

Övergripande mål

Nora kommun är en hållbar och attraktiv boendekommun med 13 000 invånare 2030.

 Målet anses inte nått och utvecklingen har under året gått åt fel håll med en befolkningsminskning från 10 701 invånare 31/12 2022 till 10 627 invånare 31/12 2023. Det är en befolkningsminskning om 74 personer. Delvis påverkar SCB:s statistiska ”rensning” i sina register utfallet men likväl är utvecklingen negativ. Satsningar på ökad planberedskap, tecknande av markanvisningsavtal, byggfas på detaljplanlagda områden och ökad marknadsföring är insatser som vidtagits för att vända utvecklingen.

Mål

Hållbarhet

Nora kommun verkar för en långsiktigt hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling präglad av ansvarsfull hushållning och varsamt bruk av naturen, samt mänskliga och materiella resurser.

 Målet anses inte uppnått men vara på rätt väg och rätt inriktning. Många insatser görs för hållbar social och ekologisk utveckling. Kommunen visar på ett stort budgetöverskridande men visar samtidigt på positiva trendbrott i vissa verksamheter.

Mål	Sammanfattande bedömning	Beskrivning	Mätning och fördjupning
<p>Beslutad formulering Nora kommun ska använda sina ekonomiska resurser ansvarsfullt och produktivt och skapa utrymme för utveckling.</p>		<p>Kommunen visar ett negativt resultat för verksamhetsåret. Ett stort arbete med effektiviseringar och ekonomisk återhållsamhet är inlett.</p> <p>Kommunstyrelsen visar sammantaget på ekonomiskt överskott och verkar för ett långsiktigt utrymme för utveckling genom satsningar på tillväxt.</p> <p>Socialnämnden visar en positiv trend med mindre underskott än tidigare år, men fortsatt stort budgetöverskridande.</p> <p>Bildningsnämnden visar en negativ trend för året. Ny resursfördelningsmodell är antagen som på sikt ska ge jämnare och tydligare fördelning.</p> <p>Tekniska nämnden samt Bygg och Miljönämnden redovisar negativt resultat men har omstrukturerats för att långsiktigt skapa utrymme för utveckling.</p>	<p>Nämndernas verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser för 2023.</p> <p>Ekonomiskt utfall 2023.</p> <p>Bildningsnämndens resursfördelningsmodell.</p>
<p>Beslutad formulering Nora kommun ska vara en miljövänlig och klimatsmart kommun som satsar på hållbara alternativ och tekniska lösningar.</p>		<p>Kommunen som helhet bör ta större steg i arbetet med att vara miljövänlig och klimatsmart. Arbeta pågår dock i samtliga verksamheter.</p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen har strukturerat upp arbetet med Agenda 2030 och fokuserar klimataspekter tydligare i planeringskedjan. Kostprogrammets miljömål nås. Ökad digitalisering, omställning av fordonspark, m.m.</p> <p>Socialförvaltningen arbetar aktivt för ökad digitalisering och tekniska lösningar. Planering av hemtjänst och transporter.</p> <p>Bildningsförvaltningen har tecknat nytt skolskjutsavtal som effektiviserar skolskjutsar. Aktivt arbete med Agenda 2030 i alla verksamheter.</p>	<p>Övergripande mätverktyg bör upprättas.</p> <p>Nora kommuns Planeringsstrategi.</p> <p>Verksamhetsberättelse kommunstyrelseförvaltningen: *Kost och Service. *Uppföljning kostpolitiskt program.</p>
<p>Beslutad formulering Nora kommun ska verka för en sammanhållen kommun med en utvecklad infrastruktur.</p>		<p>Satsningar görs på landsbygden och i planeringsarbetet. Under verksamhetsåret kan dock inte konkreta resultat redovisas. Därav anses målet ej uppfyllt eller tillräckligt.</p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen arbetar med planläggning för en utvecklad infrastruktur gällande vägar, cykel- och gångstråk grönytestruktur, nya bostadsområden och verksamheter, VA-anläggningar och bredband. Arbetet är nystartat/omstartat och visar ännu inte på konkreta resultat.</p> <p>Socialförvaltningen: initierat insatser för samverkan på landsbygden, exempelvis Mötesplats Gyttopp.</p> <p>Bildningsförvaltningen: nytt avtal gällande kollektivtrafikplanering, Initierat arbete i Järnboås.</p>	<p>Nora kommuns Planeringsstrategi.</p> <p>Verksamhetsberättelse Kommunstyrelseförvaltningen: *Tillväxt och Fastighet.</p> <p>Förvaltningschefs årsberättelse 2023, Socialförvaltningen.</p>

Attraktivitet

Nora kommun verkar för livskraftigt näringsliv, arbetsmarknad, attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer, rikt utbud av kultur-, fritids- och naturupplevelser samt växande turism året om

- Målet anses sammantaget nås, trots att övervägande målformuleringar bedömts som ”på god väg”. Så pass många insatser har gjorts under året. Budgetprioriteringar har gjorts för att möjliggöra måluppfyllelse och en positiv trend uppvisas inom samtliga områden. Målen är dock formulerade så att ett ständigt förbättrings- och utvecklingsarbete måste pågå.

Mål	Sammanfattande bedömning	Beskrivning	Mätning och fördjupning
Beslutad formulering Nora kommun ska vara öppen och kommunikativ där invånarna känner tillit för verksamheten.		Stora förbättringsåtgärder har gjorts under året. Kommunens hemsida har förbättrats ut tillgänglighetssynpunkt och klättrat avsevärt i ranking. Kommunstyrelse, bildningsnämnd och större delen av socialnämndens möten är öppna för allmänheten. Antalet officiella klagomål eller visseblåsarärenden är få. Fortsatt positiv trend gällande Nöjd Kund Index kopplat till myndighetsutövning. Någon riktad undersökning kring invånarnas tillit har inte gjorts under året.	Webbperf. Hemtjänstindex. NKI, Öppna jämförelser Kolada.
Beslutad formulering Nora kommun ska vara en arbetsgivare med fokus på arbetsmiljö, ledarskap, medarbetarskap och kompetensutveckling.		Under året har omfattande insatser gjorts på arbetsmiljö, ledarskap och medarbetarskap. Nämnas kan: Omfattande arbetsmiljökartläggning alla verksamheter Socialförvaltningens satsning på ”Hållbart arbetsliv” för samtliga medarbetare. Chefsforum och individuella chefsprogram för chefer. Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud. Utbildning i ”PDV” för all personal inom Bildningsförvaltningen och samtliga chefer i kommunen. Samverkan för bästa skola omfattande all personal inom Bildningsförvaltningen.	Arbetsmiljökartläggning. Utvärdering genomförda utbildningar.
Beslutad formulering Nora kommun ska verka för att levandegöra sina kulturmiljöer.		Ny organisation och tydligare ledning för personal vid Göthlinska gården och NJOV. Utredning och inventering Alntorps Ö. Ytterligare integrering med den kommunala verksamheten krävs för att målet skall anses uppnått.	Verksamhetsberättelse Kommunstyrelseförvaltningen: *Tillväxt och Fastighet.
Beslutad formulering Nora kommun, i nära samarbete med föreningar, ska öka kulturutbudet för barn och unga för ökad attraktionskraft.		Kulturskolan prioriterades i budgeten för 2023 vilket genererat satsningar på fler platser och utökat kulturutbud. Kultur och fritidsverksamheten har tydligt prioriterat barn och unga i samtliga verksamhetsgrenar, även kopplat till föreningsstöd.	Verksamhetsberättelse Kommunstyrelseförvaltningen: *Kultur och Fritid.
Beslutad formulering Nora kommun ger en god service, gott bemötande samt har en hög tillgänglighet till näringslivet		NKI – fortsatt positiv trend. Ytterligare några positiva steg på näringslivsrankningen. Under året har en ny näringslivsstrategi antagits. En ny näringslivsutvecklare anställdes och nya satsningar på mötes forum och dialog med näringslivet initierats. Utvecklingen är positiv men målet kan inte anses uppnått än.	SKR: Öppna jämförelser – Kolada. Svenskt näringsliv företagsrankning. Verksamhetsberättelse Kommunstyrelseförvaltningen: *Tillväxt och Fastighet

Livskvalitet

Nora kommun verkar för god livskvalitet för alla boende och verksamma i kommunen kännetecknad av omtanke, delaktighet, god service, meningsfull fritid och möjligheter till livslångt lärande och sysselsättning

Målet är på god väg att anses tillfyllest med en generell positiv utveckling. Under året identifierades en del brister gällande kvaliteten och uppföljning vilket resulterat i riktade satsningar. Resultaten av dessa väntas komma år.

Mål	Sammanfattande bedömning	Beskrivning	Mätning och fördjupning
Beslutad formulering Nora kommun ska tillhandahålla välfärdstjänster och service av god kvalitet.		Utfallen från brukarundersökningen visar på god kvalitet inom de flesta områden inom socialförvaltningen. Inom SÄBO finns behov av riktade insatser och ett fortsatt arbete för att skapa trygghet och delaktighet kommer att göras.	Socialförvaltningens brukarundersökning. Förvaltningschefs årsberättelse 2023, Socialförvaltningen.
Beslutad formulering Nora kommun, i samarbete med föreningar, ska verka för aktiv fritid.		Socialförvaltningen har fortsatt samverkat med föreningar kring Äntligen måndag och har påbörjat samverkan inom det som benämns Mötesplats Gyttorp. Leder projekt Familjeguiden tillsammans med civilsamhället i syfte att stärka integration. Kulturskolan, Fritids- och föreningsverksamheten har gjort riktade satsningar som skall stärka samarbetet med föreningar och bedriver en verksamhet för främjar aktiv fritid.	Förvaltningschefs årsberättelse 2023, Socialförvaltningen. Verksamhetsberättelse Kommunstyrelseförvaltningen: *Kultur och Fritid.
Beslutad formulering Nora kommun fokuserar på alla barns kunskapsutveckling, trivsel och trygghet.		Satsningen ”Börja med barnen i Nora” är ett samarbete mellan Socialförvaltningen, Bildningsförvaltningen, vårdcentralen i Nora, Folkhälsoteamet samt kulturskolan. Förskoleverksamheten har strukturerat upp arbetet med läroplanen och genomfört en mängd satsningar och utbildningar med fokus på barnens lärande. Även Skolbarnomsorgen har bl.a. gjort satsningar på arbete med Barnkonventionen. Grundskoleverksamheten har utvecklingsområden inom trygghet, studiero och inflytande. Ett intensivt arbete med kvalitetsarbetet har skett under året och en elevhälsoplan är under framtagande.	Förvaltningschefs årsberättelse 2023, Socialförvaltningen. Bildningsförvaltningens verksamhetsberättelse. Skolinspektionens enkät ”Skolenkäten” till åk 5 och åk 8.

Väsentliga personalförhållande

Nora kommun står som många av Sveriges kommuner inför kompetensutmaning framöver med stora behov inom välfärdstjänster på grund av förändrad demografi, konkurrens om arbetskraft och pensionsavgångar. Kommuner har allt svårare att rekrytera personal till yrken som kräver specifika färdigheter eller utbildning som tar lång tid att erhålla, till exempel specialistutbildade sjuksköterskor, undersköterskor och lärare.

Som ett led i kommunens personalpolitik ska antalet tidsbegränsat anställda minska. Nora Kommun har efter arbetet med projektet Heltidsresan fortsatt sitt arbete med att öka sysselsättningsgraden för kommunens anställda.

Den personalekonomiska redovisningen syftar till att lyfta fram personalfrågorna som ett komplement till den traditionella årsredovisningen. Informationen används dels inom kommunen för att göra jämförelser med den egna verksamheten och dels med övriga verksamheter. Därutöver används uppgifterna för jämförelse med övriga kommuner i landet.

Antal anställda

Kommunen hade i december 2023; 826 tillsvidareanställda medarbetare, varav 690 kvinnor och 136 män. Omräknat till heltid motsvarar det 791,5 årsarbetare, fördelat på 658,9 kvinnor och 132,6 män. Jämfört med 2022 är det en ökning med 52 personer eller 52,9 årsarbetare. Ökningen av antalet tillsvidareanställda återfinns inom bland annat verksamhetsområdena lokalvård och park där kommunen efter verksamhetsövergång övertagit 21 nya medarbetare.

Under året blev 15 personer tillsvidareanställda på grund av konverteringsregeln, vilket är nio fler jämfört med 2022. En anledning till ökningen av antalet konverterade tillsvidareanställningar 2023 är de förändrade reglerna kring konvertering i lagen om anställningsskydd (LAS). Den yrkeskategori som ökat mest är vårdbiträde.

ÅR 2023 OMRÅDEINDELNING	ANSTÄLLDA			FÖRDELNING			ÅRSARBETARE			SNITTÅLDER	
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Kommunledningskontoret	22	13	35	3,19%	9,56%	4,24%	22,0 åa.	13,0 åa.	35,0 åa.	52,0 år	39,0 år
Kommunstyrelseförvaltningen	75	26	101	10,87%	19,12%	12,23%	65,8 åa.	24,8 åa.	90,6 åa.	47,0 år	50,0 år
Socialförvaltningen	349	46	395	50,58%	33,82%	47,82%	333,4 åa.	45,9 åa.	379,3 åa.	47,0 år	39,0 år
Bildningsförvaltningen	244	51	295	35,36%	37,50%	35,71%	237,7 åa.	48,9 åa.	286,6 åa.	48,0 år	46,0 år
TOTALT	690	136	826	83,54%	16,46%	100,00%	658,9 åa.	132,6 åa.	791,5 åa.	46,0 år	49,0 år
UPPGIFTER 2022	645	129	774	83,33%	16,67%	100,00%	614,0 åa.	124,6 åa.	738,6 åa.	48,0 år	49,0 år
FÖRÄNDRING	45	7	52	0,20%	-0,20%		44,9 åa.	8,0 åa.	52,9 åa.	-2,0 år.	0,0 år

I genomsnitt har kommunen haft 119,8 visstidsanställda medarbetare under året, vilket motsvarar 103,7 årsarbetare. Det är en ökning med 28,3 personer eller 21,8 årsarbetare i jämförelse med föregående år. Sammanställningen inkluderar vikariat, anställda enligt BEA (arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser), obehörig enligt skollagen och särskild visstidsanställning.

MÅNADSANSTÄLLDA I GENOMSnitt PER MÅNAD	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2021	ÅR 2020
Antal anställda	119,8	91,5	96,0	63,0
Antal årsarbetare	103,7 åa.	81,93 åa.	82,06 åa.	53,41 åa.
FÖRÄNDRING GENTEMOT FÖREGÅENDE ÅR				
Antal anställda	28,3	-4,5	33,0	8,0
Antal årsarbetare	21,8 åa.	-0,1 åa.	28,7 åa.	7,7 åa.

Här finns det flera bakomliggande faktorer som kan förklara förändringen. Dels handlar det om att kommunen infört tidsbegränsade chefsförordnaden för högre chefer dels tillsvidareanställda som vikarierar på annan tjänst. Båda dessa har numera en vilande tillsvidareanställning och en aktiv visstidsanställning. En annan faktor finns inom svårigheterna att rekrytera personal till yrken som kräver specifika färdigheter eller utbildning inom socialförvaltningen och bildningsförvaltningen. Detta medför en högre grad av visstidsanställd personal utan formell utbildning.

Antalet timavlönade medarbetare i genomsnitt har varit 239 personer eller 53,71 årsarbetare. Det är en ökning med 9 personer eller 1,5 årsarbetare jämfört med 2022.

TIMAVLÖNADE VIKARIE I GENOMSnitt PER MÅNAD	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2021	ÅR 2020
Antal anställda	239	230	242	269
Antal årsarbetare	53,7 åa.	52,2 åa.	53,7 åa.	81,2 åa.
Antal timmar	8 883	8 421	8 575	12 917
FÖRÄNDRING GENTEMOT FÖREGÅENDE ÅR				
Antal anställda	9	-12	-27	-67
Antal årsarbetare	1,5 åa.	-1,5 åa.	-27,5 åa.	-7,9 åa.
Antal timmar	462	-154	-4 342	-1 681

Kommunen har fortsatt som målsättning att minska antalet timanställda. Det blir dock allt svårare att rekrytera timvikarier jämfört med tidigare år. Inom många av kommunens yrkesgrupper har konkurrensen om arbetskraften ökat och kommunen har allt svårare att rekrytera till exempel lärare, förskollärare, socialsekreterare, undersköterskor och sjuksköterskor. De timanställda som rekryteras erbjuds därutöver också i flera fall längre visstidsanställning och återfinns då inom kommunens siffror för visstidsanställda.

ANSTÄLLNINGSTRYGGHET	Tillsvidare anställda	Visstids anställda	Tim anställda
ÅR 2023	69,70%	10,11%	20,19%
ÅR 2022	70,79%	8,28%	20,93%
ÅR 2021	69,71%	8,60%	21,69%
ÅR 2020	69,54%	5,78%	24,68%

Sysselsättningsgrader

Medelsysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i kommunen är i år 95,82 procent. Männens snitt ligger på 97,47 procent vilket är en och en halv procent mer än 2022 medan kvinnornas medelsysselsättningsgrad har ökat med en halv procent sedan föregående år och uppgår till 95,49 procent. Till tabellen nedan tillkommer en (1) person som arbetar mindre än 25 procent.

SYSSEL- SÄTTNINGS- GRAD	100%	100%	100%	99-90 %	99-90 %	99-90 %	89-80 %	89-80 %	89-80 %	79-75 %	79-75 %	79-75 %	74-25 %	74-25 %	74-25 %
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
ÅR 2023	544	124	668	30	1	31	56	4	60	37	3	40	21	4	25
ÅR 2022	499	116	615	26	1	27	64	3	67	35	3	38	20	6	26
ÅR 2021	480	107	587	27	2	29	75	3	78	42	4	46	33	5	38
ÅR 2020	407	89	496	41	1	42	96	5	101	75	6	81	33	5	38

Ålders- och könsfördelning

Av kommunens tillsvidareanställda är 83,5 procent kvinnor och 16,5 procent män. Antalet anställda i åldersgrupperna upp till 29 år har ökat med 13 personer sedan förra året. Åldersgruppen 30–39 år har ökat med 21 personer. Åldersgruppen 40–49 år har ökat med 14 personer. Åldersgruppen 50–59 år har ökat med 13 personer och åldersgruppen 60 år och äldre har minskat med nio personer. Medelåldern i kommunen är 47 år.

Pensioner

Till och med 2025 kommer 26 tillsvidareanställda medarbetare uppnå 65 års ålder. Undersköterskor är den yrkesgrupp med störst andel som uppnår 65 års ålder 2025.

Personalomsättning

Under januari till och med december 2023 avslutade totalt 126 personer sin anställning i Nora kommun. Det är tre personer mer än föregående år. Högst andelen personer som avslutat sin anställning har arbetat inom socialförvaltningen. Av de som har avslutat sin anställning har 39 personer gått till annan anställning inom kommunen och fem personer som lämnat sin anställning har sedan återvänt till ny anställning i kommunen.

PERSONALOMSÄTTNING PÅ GRUND AV:	ÅR 2023	ÅR 2023	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2022	ÅR 2022	ÅR 2021	ÅR 2021	ÅR 2021	ÅR 2021	ÅR 2020	ÅR 2020	ÅR 2020
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Totalt
Ålderspension	8	4	12	18	2	20	18	1	19	24	0	24	24
Egen uppsägning	86	17	103	86	14	100	48	3	51	35	7	42	42
Annan anledning	9	1	10	0	0	0	8	3	11	6	0	6	6
Arbetsbrist	0	0	0	2	0	2	1	0	1	1	1	2	2
Avliden	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	1
Verksamhetsövergång	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT	104	22	126	107	16	123	75	7	82	66	9	75	75

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron under året var 7,62 procent, jämfört med 7,67 procent 2022. Av den totala sjukfrånvaron utgjorde 70,01 procent korttidsfrånvaro (sjukfrånvaro upp till 60 dagar), vilket är en minskning från föregående år med 10,46 procent. Långtidsfrånvaron har ökat jämfört med förra året från 19,53 till 29,99 i år.

SJUKFRÅNVARO	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2021	ÅR 2020
Totala sjukfrånvaro/sammanlagd ordinarie arbetstid	7,62%	7,67%	7,51%	8,48%
Långtidsfrånvaro (> 60 dagar) /total sjukfrånvaro	29,99%	19,53%	23,38%	25,25%
Korttidsfrånvaro (<60 dagar) /total sjukfrånvaro	70,01%	80,47%	76,56%	74,50%
Totala sjukfrånvaro- kvinnor/sammanlagd ordinarie arbetstid	8,05%	8,04%	7,87%	8,70%
Totala sjukfrånvaro - män/sammanlagd ordinarie arbetstid	5,64%	5,91%	5,76%	7,15%
Totala sjukfrånvaro t.o.m. 29 år/sammanlagd ordinarie arbetstid för gruppen	8,06%	8,83%	8,53%	9,28%
Totala sjukfrånvaro 30–49 år/sammanlagd ordinarie arbetstid för gruppen	6,79%	7,25%	7,12%	7,97%
Totala sjukfrånvaro fr.o.m. 50 år/sammanlagd ordinarie arbetstid för gruppen	8,34%	7,83%	7,79%	8,83%

Arbetsmiljö och utbildning

Under året som gått har chefer och medarbetare erbjudits möjlighet att delta i en grundläggande arbetsmiljöutbildning via kommunens företagshälsovård Regionhälsan. Nora kommun har vidare genomfört en

gemensam Arbetsmiljödagar för chefer och skyddsombud med fokus på kommunens systematiska arbetsmiljöarbete.

Under 2023 har Nora kommun haft inspektion från Arbetsmiljöverket på tre skolor i en riktad satsning från Arbetsmiljöverket mot hot och våld inom skolan. Arbetsmiljöverket har även inspekterat på ett av kommunens särskilda vårdboenden till följd av flera händelser kring hot och våld. Nora kommun har under 2023 fortsatt arbetet enligt handlingsplanen efter Arbetsmiljöverkets granskning av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete som genomfördes 2021–2022. Några av de områden att innefattas av handlingsplanen är fortsatt arbete kring hantering av alkohol och droger, utvecklat arbete kring hot och våld, fortsatt utbildning av chefer och skyddsombud samt arbete med kommunens brandrutiner.

Friskvårdsbidrag

Kommunen erbjuder alla anställda ett friskvårdsbidrag om 1 000 kr/år att användas enligt Skattemyndighetens förteckning över godkända aktiviteter för att förebygga och stärka hälsa och välbefinnande. Under 2023 har 65,6 procent av alla anställda som erbjudits friskvårdsbidraget nyttjat det. Det är ökning med 0,9 procentenheter jämfört med föregående år. Däremot har antalet aktiva användare ökat i relation till föregående år.

Arbets skador och tillbud

Under året har 86 tillbud rapporterats in, 87 olycksfall, nio färdolycksfall, en arbetssjukdom och nio riskobservationer.

I chefernas arbetsmiljöansvar ingår att analysera de händelser som rapporterats in i kommunens tillbudssystem och att dessa tas upp på arbetsplatsträffar tillsammans med medarbetarna för att förebygga framtida händelser. Under året har kommunens medarbetare rapporterat in avsevärt fler arbetsskador och tillbud jämfört med föregående år. Kommunen har fortsatt att arbeta aktivt med att få fler att rapportera skador och tillbud eftersom det är en viktig del i arbetsmiljöarbetet.

Uppföljning av kommunens målvärden

	Målvärde	Mätvärde ÅR 2023	Mätvärde ÅR 2022	Mätvärde ÅR 2021	Mätvärde ÅR 2020
Den totala sjukfrånvaron för anställda inom Nora kommun ska minska.	5,0%	7,6%	7,7%	7,5%	8,5%
Andelen heltidsarbetande av de anställda inom Nora kommun ska öka.	80,0%	80,9%	79,9%	75,4%	65,4%

Den totala sjukfrånvaron för anställda inom Nora kommun ska minska. Målvärdet är fem procent och det är ett mål kommunen inte har uppnått för 2023. Vad som driver sjukfrånvarons nivå och utveckling är en komplex fråga och många faktorer spelar in. På nationell nivå har både förändringar inom sjukförsäkringen och sysselsättningsgraden högst troligt påverkat sjukfrånvarons utveckling.

Nora kommuns sjukfrånvaro återfinns främst i de korta sjukfallen däremot har långtidsfrånvaron ökat under 2023. Kommunens chefer arbetar, tillsammans med HR-avdelningen, aktivt med sjukfrånvaron. I de flesta fallen av långtidssjukfrånvaron så är grundorsaken inte arbetsrelaterad däremot får den konsekvenser i arbetet.

Forskning visar att sjukfrånvaron stiger med åldern och att kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män. Könsskillnaderna brukar man förklara med att kvinnor tar större ansvar för barn och familj än vad män gör generellt. Nora kommunen har en hög andel kvinnor anställda och antalet anställda i åldersgrupp 50 år och äldre ökar.

Andelen heltidsarbetande av de anställda inom Nora kommun ska öka. På nationell nivå pågår ett utvecklingsarbete sedan 2016 om att gå från att ha deltid som norm till att heltidsarbete ska vara normen. Nora kommun inledde projektet 2020 och vi beräknar vara klara 2024. Målvärdet är 80 procent och utfallet för 2023 är 80,9 procent. Av de 826 tillsvidareanställda är 668 anställda på heltid.

Förväntad utveckling

Nora kommun befinner sig i ett mycket spännande utvecklingsläge med tillväxt som mål och en fortsatt efterfrågan på boende i kommunen. De strukturella förändringar som genomförs i organisationen syftar till att bygga en robustare organisation som på ett effektivare sätt kan hantera de framtida utmaningarna.

Samhällsutvecklingsprocessen är en nyckel till tillväxt och ett viktigt fokusområde. Med många nyrekryterade medarbetare i kommunens ledningsgrupp har kommunen tillförts ny värdefull kompetens vilket skapar goda förutsättningar för att utmaningar kan hanteras på ett professionellt sätt.

Tillväxt kräver initialt ekonomiska satsningar. Samtidigt identifieras, med ny kompetens, brister i nuvarande verksamhet, lokaler och anläggningar vilka också kräver ekonomiska insatser för att åtgärda. Det stora utmaningarna kommunen står inför bedöms således vara av ekonomisk karaktär. Det är en stor utmaning för såväl politik som profession att fördela de ekonomiska tillgångar som finns på ett ansvarsfullt och balanserat sätt där både underhåll, kärnverksamhet och nysatsningar ska rymmas.

De närmast kommande åren förväntas bli tuffa ekonomiskt. Hög inflation och omvärldsrelaterade faktorer pressar den kommunala ekonomin. På lite längre sikt ser utsikterna för kommunen mer positiva ut vilket gör att den politiska inställningen, att fortsatt satsa på tillväxt, bedöms som rimlig strategi. Parallellt måste dock verksamheterna fortsatt satsa på effektiviseringsarbete. Ett arbete som pågår både genom de organisationsförändringar som genomförs och satsningar inom IT och digitalisering.

Kommunen redovisar ett negativt resultat för året på 9 478 tkr som förväntas finansieras genom att ianspråkta resultatutjämningsreserven (RUR). Det innebär en acceptans på att inte återställa det egna kapitalet. Men det finns ett antal funktioner som måste ses över och effektiviseras för att inte redovisa negativa resultat framöver.

Kommunen behöver omfördela resurser, effektivisera eller andra åtgärder för att kunna finansiera dem förväntade ökade kostnader i samband med ny- och ombyggnationer samt det ökat omsorgsbehov inom äldreomsorgen. Ett annat orosmoln för att kommunen ska ha en ekonomi i balans framöver är att kommunen har högre nettokostnader för vissa verksamheten än vad kommunen får i riktade statsbidrag (referenskostnad/standardkostnad). Referenskostnad/standardkostnad är det statsbidrag kommunen erhåller för att erhålla likvärdiga ekonomiska förutsättningar jämfört med dem andra kommunerna i landet.

Sammanställd redovisning

I Nora kommunkoncernen ingår förutom Nora kommun, det vilande bolaget Nora Rådhus AB, Nora Fastigheter AB, NoraBostäder AB.

Resultat

Den sammanställda redovisningen uppvisar ett negativt resultat för året med 1 219 tkr. Nora kommuns resultat är negativt på 9 478 tkr, Nora Rådhus AB till 0 tkr, Nora Fastigheter AB:s redovisar ett positivt resultat på 9 360 tkr och NoraBostäder AB:s har ett negativt resultat på 1 101 tkr.

Nora Fastigheter AB

Nora Fastigheter AB:s samtliga aktier ägs av Nora kommun. Ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för den kommunala kompetensen främja lokalförörjningen i kommunen. Bolagets verksamhetsuppdrag är att inom Nora kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomt-rätter med bostäder, affärlägenheter, förvaltningslokaler och därtill hörande kollektiva anordningar.

Nora Fastigheter AB äger och förvaltar cirka 60 000 kvm prima lokalytor och 55 seniorbostäder. Största kund är Nora kommun som står för cirka 75 procent av förhyrningen. Uthyrningen till kommunen avser skolor, förskolor, vårdboende och förvaltningslokaler. Övriga förhyrningar sker till företag, föreningar och organisationer. Dessa lokaler är främst belägna i centrala Nora, Pershyttans industriområde och Kvarteret Bryggeriet.

Affärsplanen för åren 2024–2029 har en tydlig koppling till Nora kommuns vision och övergripande mål. Affärsplanen anger fyra fokusområden för verksamheten, Kund – Fastighet – Ekonomi – Miljö. Mål, aktiviteter och mått på målpuppfyllelse har fastställts varje fokusområde.

Årets händelser

Den 10 juni 2020 beslutade kommunfullmäktige att dra tillbaka tidigare direktiv gällande upphandling och byggnation av Nya Karlsängskolan. Kommunen, bolagsföreträdare från ledning och styrelse har tagit fram en förstudie kring Karlsängsområdet. Bolaget har ännu inte erhållit nytt uppdragsdirektiv gällande

byggnation från Kommunfullmäktige. Eventuell byggnation av Karlsängskolan kommer att påverka bolaget i stor omfattning.

Under 2023 har fastigheten Svarven 12 avyttrats med en vinst på 3 260 tkr. För att möjliggöra försäljningen har bolaget kommit överens med hyresgäst om inlösen av hyresavtal i förtid, vilket påverkar årets resultat med 4 000 tkr. Bolaget har erhållit elprisstöd från staten med 2 599 tkr.

Ekonomiskt utfall

Resultatet per den sista december uppgår till 9 360 tkr. Årlig hyresjustering för hyreskontrakt kopplade till oktobers KPI-index som gav en höjning med 10,85 procent. Nettoomsättningen har ökat främst på grund av den årliga hyresuppräknningen samt hyresjusteringar till följd av utförda hyresgästanpassningar under 2023.

Driftskostnaderna har ökat kraftigt med 2 393 tkr jämfört med föregående år. Fjärrvärmestaxan höjdes med 20 procent och gav ökning av värmekostnaderna med 1 558 tkr. Kostnaden för el har ökat med 190 tkr. Bolaget har tecknat bundet pris för el för åren 2022–2025 med en gynnsam prisnivå sett till hur SPOT-priset utvecklats sedan avtalet tecknades. Kostnaden för köpta fastighetstjänster har ökat med cirka 700 tkr. Stigande marknadsräntor har inneburit 643 tkr högre räntekostnader trots att 88 procent av lånen löper med bunden ränta. Gamla Karlsängskolan har skrivits ner med 1 500 tkr, vilket täckts av Nora kommun genom aktieägartillskott. Justering av uppskjuten skatteskuld har belastat årets resultat med 2 806 tkr.

Framtiden

Efterfrågan bedöms som fortsatt hög. Uthyrningsgraden är 99,4 procent av prima lokaler. Inriktningen och omfattningen i ett eventuellt nytt direktiv avseende Karlsängskolan kommer att påverka bolaget i stor omfattning. Kommunens planering av lokalanvändning t ex framtida användning av Tullbacken samt eventuell framtida lokalisering av kommunförvaltningen, får stora effekter för bolagets behov av finansiering.

Investeringar

Större investeringar under året avser renovering av teknikutrymmen vid Simhallen (Bikupan 18). Vid Järntorgskolan Getingen (Trasten 18–19) har utförts fönsterbyte och byte av taktäckning. Vid Tullbacken (Göken 24) har taket bytts vid vårdboendet, kylaggregat i samlings-salar har bytts ut samt utredningsarbete kring alternativ användning av fastigheten har påbörjats. Vid Lärkeskolan (Tegelbruket 3) har utvändigt målning av gymnastiken utförts samt utbyte av belysning till LED. I Bryggeriet (Bryggeriet 4) har investerats i förstärkt översvämningsskydd. Vid Hagby Ängar (Trängen 3–4) har hyresgästanpassning till kommunens städavdelning utförts, takbyte vid Tränkårsvägen 14, utvändigt målning vid vårdboendet samt installation av värmeåtervinningsutrustning för energibesparing. Vid Gyttop skola (Gyttop 10:67) har golvet i gymnastiken bytts och belysning i förskolan har bytts till LED.

Bolagets affärsplan och målvärden

Nora kommuns vision är att Nora är regionens mest attraktiva boendekommun med 13 000 invånare 2030. Visionen skall uppnås genom övergripande mål kopplade till Hållbarhet - Livskvalitet - Attraktivitet.

Bolagets affärsplan för åren 2022–2027, har en tydlig koppling till Nora kommuns vision. Affärsplanen anger fyra fokusområden för verksamheten, Kund - Fastighet - Ekonomi - Hållbarhet.

Mål, aktiviteter och mått på måluppfyllelse har fastställts varje fokusområde. Nöjd kund mäts vartannat år, varför utfall avser senaste mätning. På grund av byte av energiuppföljningssystem under 2022 är jämförelsen mellan 2022 och 2023 inte helt tillförlitlig.

NORA FASTIGHETER AB MÅLVÄRDEN		
Mål - Kund	Mätpunkt	Resultat
<i>Nöjda och trogna kunder</i>		
Uthyrningsgrad	> 98 %	99,40%
Serviceindex	> 78,7 %	79,80%
Produktindex	> 69,5 %	68,80%
Mål - Fastighet		
		Mätpunkt
		Resultat
<i>Balans mellan utbud och efterfrågan</i>		
Underhåll totalt	15,4 mkr	15,4 mkr
Underhåll - Kr/m2	245 kr	245 kr
Mål - Ekonomi		
		Mätpunkt
		Resultat
<i>Hållbar ekonomi</i>		
Direktavkastning	> 5,0 %	9,00%
Räntebindning	2-5 år	3,8 år
Andel kapitalförfall inom ett år	< 40 %	14%
Andelen hyresavvier på papper	< 39 %	40%
Mål - Hållbarhet		
		Mätpunkt
		Resultat
<i>Ansvarsfyllt nyttjande av jordens knappa resurser</i>		
<i>Socialt ansvarstagande hyresvärd</i>		
Värmeförbrukning klimatcorr, årlig minskning	98,2 kWh/m ²	109,3 kWh/m ²
Elförbrukning klimatcorr, årlig minskning	76,9 kWh/m ²	84,6 kWh/m ²
Antal identifieringar i Securifid	> 150	0

NoraBostäder AB

NoraBostäder AB:s samtliga aktier ägs av Nora kommun. Ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen i kommunen. Bolagets verksamhetsuppdrag är att inom Nora kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter, förvaltningslokaler och därtill hörande kollektiva anordningar.

NoraBostäder har 667 bostäder samt prima lokalytor på drygt 3 700 m². Efterfrågan är hög, uthyrningsgraden för lägenheter ligger på ca 98,4 procent. Verksamheten har dock märkt av att det tar längre tid att få de dyrare lägenheterna uthyrda. Under 2023 gjordes en omflyttning i 130 bostäder.

Bolagets affärsplan för åren 2024–229 har en tydlig koppling till Nora kommuns vision och övergripande mål. Affärsplanen anger fem fokusområden för verksamheten, Kund – Fastighet – Ekonomi – Medarbetare – Miljö. Mål, aktiviteter och mått på målpuppfyllelse har fastställts varje fokusområde.

Årets händelser

Efterfrågan bedöms som fortsatt hög. Hyresförhandlingarna för 2024 resulterade i en höjning av hyror med 5,0 procent från den 1 april 2024, vilket inte motsvarar kommande aviserade kostnadsökningar. Bolaget har bland annat att hantera kraftigt höjda kostnader främst för fjärrvärme och VA även för 2024.

Ekonomiskt utfall

Förlusten för 2023 uppgår till 1 101 tkr. Bolaget budgeterade ett negativt resultat för 2023 på 300 tkr. Nettoomsättningen har påverkats positivt som ett resultat av hyresförhandlingarna för 2023 som gav en höjning av hyrorna med 4,4 procent från den 1 april 2023. Hyreshöjningen motsvarar inte på långa vägar de kostnadsökningar bolaget haft under året.

Under året har bolaget avyttrat BRF Kristinebergsvägen 22, vilket påverkat resultatet positivt med 426 tkr. Bolaget har erhållit elprisstöd från Staten på 528 tkr.

Driftskostnaderna har ökat med 2 231 tkr jämfört med föregående år. De ökade driftskostnaderna beror främst på att fjärrvärmeleverantören Solör höjde taxorna med ca 20 procent som påverkat resultatet negativt med 1 718 tkr. Kommunens höjning av taxan för vatten och avlopp gav ökade kostnader med 287 tkr. Kostnaden för el är i nivå med föregående år. Bolaget har tecknat bundet pris för el för åren 2022–2025 med en gynnsam prisnivå sett till hur SPOT-priset utvecklats sedan avtalet tecknades.

Nedlagda kostnader för reparationer och underhåll är i nivå med föregående år och uppgår till cirka 6 400 tkr (6,7 mkr). Detta är en minimal nivå och omfattar endast absolut nödvändiga åtgärder. Årliga prisökningar för bygg och underhållstjänster gör att verksamheten får ut mindre för varje investerad krona för varje år. Målsättningen är att eventuella kostnadsbesparingar och ökade intäkter i möjligaste mån skall nyttjas för utökade underhållsåtgärder. Under 2023 har detta inte varit möjligt på grund av de kraftigt höjda drifts-, personal- och räntekostnaderna. Personalkostnaderna, 16 964 tkr (15,3 mkr) är 1 616 tkr större än föregående år. Här har bolaget belastats med engångsjusteringar av pensionsåtaganden till följd av den höga inflationen samt höjda premier. De ökade kostnaderna för pension inkl. löneskatt uppgår till cirka 1 800 tkr. Personalstyrkan har reducerats med två tjänster. Stigande marknadsräntor har inneburit 1 768 tkr högre räntekostnader trots att 67 procent av lånen löper med bunden ränta. Justering av uppskjuten skatteskuld har påverkar årets resultat med 98 tkr.

Framtiden

Under de närmsta åren kommer bolaget fokusera på åtgärder för att förbättra skick och trivsel i befintliga fastigheter samt för en effektiv förvaltning.

Investeringar

Större investeringar under året avser hyresgäst Anpassning till förskola vid Soltunet (Hässjan 7), byte av fönster vid Vitsippan (Vitsippan 2), omläggning av tak och tilläggsisolering vid Rådstugugatan 30 samt utvändiga målning av fasad och trädetaljer (Pelikan), fortsatt arbete med renovering av tvättstugan vid Bacchus (Bacchus 17), takbyte samt utvändiga målning vid Gårdstigen 5-7 (Gyttorp 5:3), utvändiga målning av fasad vid Rådmanngatan 3 (Blomman 6) samt lägenhetsrenoveringar. Ett större projekt avseende byte av värmekulvert vid Soltunet har påbörjats (Hässjan 7).

Bolagets affärsplan och målvärden

Nora kommuns vision är att Nora är regionens mest attraktiva boendekommun med 13 000 invånare 2030. Visionen skall uppnås genom övergripande mål kopplade till Hållbarhet - Livskvalitet - Attraktivitet.

Bolagets affärsplan för åren 2023-2028, har en tydlig koppling till Nora kommuns vision. Affärsplanen anger fyra fokusområden för verksamheten, Kund - Fastighet - Ekonomi - Hållbarhet.

Mål, aktiviteter och mått på måluppfyllelse har fastställts varje fokusområde. Nöjd kund och medarbetareindex mäts vartannat år, varför utfall avser senaste mätning.

NORABOSTÄDER AB MÅLVÄRDEN		
Mål - Kund	Mätpunkt	Resultat
<i>Nöjda och trogna kunder</i>		
Uthyrningsgrad	> 98 %	98,4%
Omflyttning	15-25 %	19,0%
Serviceindex - Mätning 2020	> 81,2 %	83,0%
Produktindex - Mätning 2020	> 77,3 %	79,2%
Genomförda bostadsmöten	> 4 per år	4
Pressrelease, information i media	> 3 per år	4
Mål - Fastighet		
<i>Balans mellan utbud och efterfrågan</i>		
<i>Boende för olika kundgrupper</i>		
Underhåll totalt	13,4 mkr	23,8 mkr
Underhåll - Kr/m ²	285 kr	505 kr
Bolagets andel av bostadsrätter i Nora	> 33 %	33%
Mål - Ekonomi		
<i>Hållbar ekonomi</i>		
<i>Ökat investeringsutrymme</i>		
Direktavkastning	> 5,0 %	5,3%
Räntebindning	2-5 år	2,9
Andel kapitalförfall inom ett år	< 40 %	14%
Soliditet	> 10 %	11%
Andelen hyresavier på papper	< 39 %	40%
Mål - Medarbetare		
<i>Nöjd, kompetenta och engagerade medarbetare</i>		
Utbildningsdagar per medarbetare	> 4 dagar	4 dagar
Sjukfrånvaro	< 4 %	5,00%
Medarbetarindex - Mätning 2021	> 87,9 %	91,8%
Ledarindex - Mätning 2021	> 87,1 %	92,8%
Mål - Hållbarhet		
<i>Ansvarsfyllt nyttjande av jordens knappa resurser</i>		
<i>Socialt ansvarstagande hyresvärd</i>		
Värmeförbrukning klimatkorrigerad, årlig minskning	149 kWh/m ²	156,4 kWh/m ²
Elförbrukning klimatkorrigerad, årlig minskning	19,8 kWh/m ²	19,2 kWh/m ²
Antal identifieringar i Securifid	> 150	0

Resultaträkning

I sammanställd redovisning ingår förutom Nora kommun, NoraBostäder AB och Nora fastigheter AB samt det vilande bolaget Nora Rådhus AB.

RESULTATRÄKNING	NOT	SAMMANSTÄLLD REDOVISNING		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		2023-12-31	2022-12-31	KOMMUN 2023-12-31	KOMMUN 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	1	186 376 tkr	186 558 tkr	120 614 tkr	134 445 tkr
Verksamhetens kostnader	2	-899 995 tkr	-828 424 tkr	-880 423 tkr	-813 640 tkr
Avskrivningar och nedskrivningar	3	-50 194 tkr	-44 789 tkr	-25 743 tkr	-22 404 tkr
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-763 813 tkr	-686 655 tkr	-785 552 tkr	-701 599 tkr
Skatteintäkter	4	569 720 tkr	541 940 tkr	569 720 tkr	541 940 tkr
Generella statsbidrag och utjämning	5	209 474 tkr	208 735 tkr	209 474 tkr	208 735 tkr
VERKSAMHETENS RESULTAT		15 381 tkr	64 020 tkr	-6 358 tkr	49 076 tkr
Finansiella intäkter	6	3 445 tkr	1 425 tkr	4 585 tkr	3 177 tkr
Finansiella kostnader	7	-20 045 tkr	-11 889 tkr	-7 705 tkr	-1 976 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-1 219 tkr	53 556 tkr	-9 478 tkr	50 277 tkr
Extraordinära poster (netto)					
RESULTAT	8	-1 219 tkr	53 556 tkr	-9 478 tkr	50 277 tkr

Nora kommuns resultaträkning för balansdagen 31 december inklusive årsbudget med budgetavvikelse per sista december.

RESULTATRÄKNING		KOMMUN	KOMMUN	KOMMUN	KOMMUN	KOMMUN	KOMMUN
		ÅR 2023	ÅR 2023	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2022	ÅR 2022
		UTFALL	ÅRSBUDGET	AVVIKELSE	UTFALL	ÅRSBUDGET	AVVIKELSE
Verksamhetens intäkter	1	120 614 tkr	95 129 tkr	25 485 tkr	134 445 tkr	89 948 tkr	44 497 tkr
Verksamhetens kostnader	2	-880 423 tkr	-829 221 tkr	-51 202 tkr	-813 640 tkr	-792 473 tkr	-21 167 tkr
Avskrivningar och nedskrivningar	3	-25 743 tkr	-24 530 tkr	-1 213 tkr	-22 404 tkr	-23 367 tkr	963 tkr
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-785 552 tkr	-758 622 tkr	-26 930 tkr	-701 599 tkr	-725 892 tkr	24 293 tkr
Skatteintäkter	4	569 720 tkr	560 317 tkr	9 403 tkr	541 940 tkr	526 066 tkr	15 874 tkr
Generella statsbidrag och utjämning	5	209 474 tkr	207 707 tkr	1 767 tkr	208 735 tkr	208 517 tkr	218 tkr
VERKSAMHETENS RESULTAT		-6 358 tkr	9 402 tkr	-15 760 tkr	49 076 tkr	8 691 tkr	40 385 tkr
Finansiella intäkter	6	4 585 tkr	2 059 tkr	2 526 tkr	3 177 tkr	2 059 tkr	1 118 tkr
Finansiella kostnader	7	-7 705 tkr	-3 839 tkr	-3 866 tkr	-1 976 tkr	-3 438 tkr	1 462 tkr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-9 478 tkr	7 622 tkr	-17 100 tkr	50 277 tkr	7 312 tkr	42 965 tkr
RESULTAT		-9 478 tkr	7 622 tkr	-17 100 tkr	50 277 tkr	7 312 tkr	42 965 tkr

Budgetavvikelse rörande verksamhetens intäkter har sin främsta förklaring i tillfälliga riktade statsbidrag och därmed ökar verksamhetens kostnad i och med att bidraget ska användas i verksamheterna. Tillfälliga statsbidrag som kommunen söker är svårt att budgetera innan beslut är taget av berörd statliga verksamhet. Avskrivningen blev mindre än budgeterat och det beror på att flera planerade investeringar inte genomförts under året. Finansnettoavvikelserna rikets räntepolitik. Mer ränteintäkter från Sparbanken Bergslagen än budgeterat. Det nya pensionsavtalet påverkar både pensionskostnaderna och räntekostnaden på ansvarsförbindelsen som avser tidigare inarbetad pensionskund. Skatteintäktens avvikelse motsvarar den preliminära slutavräkningen för 2023.

Kassaflödesanalys

I sammanställd redovisning ingår förutom Nora kommun, NoraBostäder AB och Nora fastigheter AB samt det vilande bolaget Nora Rådhus AB. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavande, kortfristiga finansiella placeringar.

KASSAFLÖDESANALYS	NOT	SAMMANSTÄLLD	SAMMANSTÄLLD	KOMMUN	KOMMUN
		REDOVISNING	REDOVISNING	2023-12-31	2022-12-31
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-1 219 tkr	53 556 tkr	-9 478 tkr	50 277 tkr
Avskrivningar		50 194 tkr	44 788 tkr	25 743 tkr	22 404 tkr
Aktuell skatt och uppskjuten skatt		2 918 tkr	697 tkr	0 tkr	0 tkr
Övriga ej likviditetspåverkande poster	9	24 148 tkr	-5 985 tkr	27 528 tkr	-5 528 tkr
DELSUMMA		76 041 tkr	93 056 tkr	43 793 tkr	67 153 tkr
Minskning/Ökning varulager		0 tkr	361 tkr	0 tkr	361 tkr
Minskning/Ökning kundfordringar		-7 015 tkr	-3 371 tkr	-834 tkr	-2 338 tkr
Minskning/Ökning övriga kortfristiga fordringar		-10 496 tkr	-19 857 tkr	1 665 tkr	-19 532 tkr
Minskning/Ökning leverantörsskulder		20 190 tkr	-21 875 tkr	12 980 tkr	-24 584 tkr
Minskning/Ökning övriga kortfristiga rörelseskulder		18 550 tkr	2 357 tkr	22 576 tkr	-1 534 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN		21 229 tkr	-42 385 tkr	36 387 tkr	-47 627 tkr
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	10	-68 468 tkr	-121 429 tkr	-36 490 tkr	-101 090 tkr
Sålda materiella anläggningstillgångar		11 357 tkr	8 208 tkr	-597 tkr	5 771 tkr
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	11	-1 512 tkr	127 tkr	-1 500 tkr	0 tkr
Amortering av finansiella anläggningstillgångar		-909 tkr	-777 tkr	-1 035 tkr	-770 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-59 532 tkr	-113 871 tkr	-39 622 tkr	-96 089 tkr
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ägartillskott Nora fastigheter AB		1 500 tkr	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Upptagna lån		10 000 tkr	70 000 tkr	0 tkr	70 000 tkr
Amortering av skuld		-20 500 tkr	-1 050 tkr	-1 500 tkr	-1 050 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-9 000 tkr	68 950 tkr	-1 500 tkr	68 950 tkr
KASSAFLÖDET		28 738 tkr	5 750 tkr	39 058 tkr	-7 613 tkr
Likvida medel vid årets början		95 729 tkr	89 979 tkr	52 252 tkr	59 865 tkr
Likvida medel vid periodens slut		124 467 tkr	95 729 tkr	91 310 tkr	52 252 tkr

Förändringen av kommunens likviditet beror på ökade leverantörs- och kortfristiga skulder vid balansdagen samt årets investeringbehov gentemot förra året. Målsättningen är att kommunen har minst 50 000 tkr på banken för att ha en likviditetsreserv.

Balansräkning

I sammanställd redovisning ingår förutom Nora kommun, NoraBostäder AB och Nora fastigheter AB samt det vilande bolaget Nora Rådhus AB.

BALANSRÄKNING	NOT	SAMMANSTÄLLD	SAMMANSTÄLLD	KOMMUN	KOMMUN
		REDOVISNING	REDOVISNING	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningar		956 tkr	234 tkr	0 tkr	0 tkr
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	904 848 tkr	886 179 tkr	381 090 tkr	365 180 tkr
Maskiner och inventarier	13	29 688 tkr	26 657 tkr	22 500 tkr	19 347 tkr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14	4 139 tkr	3 383 tkr	4 139 tkr	3 383 tkr
Pågående investeringar	15	4 960 tkr	6 045 tkr	0 tkr	0 tkr
Finansiella anläggningstillgångar	16	8 175 tkr	7 251 tkr	78 773 tkr	76 238 tkr
Bolagens uppskjutna skattefordran		11 081 tkr	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Summa anläggningstillgångar		963 847 tkr	929 749 tkr	486 502 tkr	464 148 tkr
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringsmark mm		0 tkr	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Fordringar	17	101 551 tkr	81 138 tkr	84 854 tkr	85 685 tkr
Kassa och bank	18	124 467 tkr	95 729 tkr	91 310 tkr	52 252 tkr
Summa omsättningstillgångar		226 018 tkr	176 867 tkr	176 164 tkr	137 937 tkr
SUMMA TILLGÅNGAR		1 189 865 tkr	1 106 616 tkr	662 666 tkr	602 085 tkr
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	19	-1 219 tkr	53 556 tkr	-9 478 tkr	50 277 tkr
Resultatutjämningsreserv	19	53 000 tkr	15 000 tkr	53 000 tkr	15 000 tkr
Övrigt eget kapital	19	224 827 tkr	189 700 tkr	292 343 tkr	280 067 tkr
Summa eget kapital		276 608 tkr	258 256 tkr	335 865 tkr	345 344 tkr
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	99 229 tkr	71 556 tkr	99 229 tkr	71 556 tkr
Andra avsättningar		0 tkr	2 251 tkr	0 tkr	0 tkr
Skulder					
Långfristiga skulder	21	635 581 tkr	637 750 tkr	75 781 tkr	68 950 tkr
Kortfristiga skulder	22	178 447 tkr	136 803 tkr	151 791 tkr	116 235 tkr
Summa avsättningar och skulder		913 257 tkr	848 360 tkr	326 801 tkr	256 741 tkr
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 189 865 tkr	1 106 616 tkr	662 666 tkr	602 085 tkr
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	23	220 588 tkr	218 931 tkr	220 558 tkr	218 931 tkr
Borgensåtaganden	24	406 tkr	3 920 tkr	575 406 tkr	587 920 tkr
Övriga ansvarsförbindelser		0 tkr	0 tkr	0 tkr	0 tkr

Borgensåtagande minskar och det beror på att föreningarna betalar av sina lån samt att borgensåtagande gentemot Nitro Nora BS upphörde med hjälp av att kommunen fick stå för deras obetalda skuld till Bergslagens Sparbank. Bolagen har tillsammans reducerat borgenslånen med 9 000 tkr under 2023. Kommunens borgensåtagande gällande Samhällsbyggnadsförbundet på 3 330 tkr upphörde i samband med att verksamheten övergick till gemensam nämnd.

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Försäljningsintäkter	3 077 tkr	2 683 tkr
Taxor och avgifter	25 835 tkr	23 081 tkr
Hyror och arrenden	25 732 tkr	25 500 tkr
Statliga driftbidrag	48 500 tkr	57 507 tkr
EU bidrag	1 112 tkr	0 tkr
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	6 080 tkr	9 471 tkr
Ersättning från Försäkringskassan	3 919 tkr	5 210 tkr
Övriga intäkter	6 359 tkr	10 993 tkr
SUMMA	120 614 tkr	134 445 tkr

Not 2 Verksamhetens kostnader	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Personalkostnad	481 190 tkr	452 017 tkr
Pensionskostnader	58 209 tkr	29 542 tkr
Verksamhetsköp	169 435 tkr	175 974 tkr
Lokal- och markhyra	61 595 tkr	56 052 tkr
Bränsle, energi, vatten, övriga fastighetskostnader	5 150 tkr	3 928 tkr
Lämnade bidrag	5 155 tkr	3 906 tkr
Försörjningsstöd	9 088 tkr	10 836 tkr
Telefoni och IT-kommunikation	16 745 tkr	17 082 tkr
Livsmedelskostnader	13 930 tkr	12 743 tkr
Ersättning till Försäkringskassan för personlig assistent	6 603 tkr	7 350 tkr
Övriga kostnader	53 323 tkr	44 210 tkr
SUMMA	880 423 tkr	813 640 tkr

Kommentar - Not 2

Personalkostnadsökningen beror på personalövertagande från Samhällsbyggnadsförbundet (SBB). Verksamheterna park, städ och skog över gick till Nora kommun och övrig verksamhet överfördes till den gemensamma tekniska nämnden i samband med SBB upphörande. Pensionskostnaderna inklusive avsättningarna ökade i samband det nya pensionsavtalet som gäller från och med 2023. Lokalhyrorna ökade med 10,9 procent utifrån att hyresavtalen utgår från KPI – oktober. I övrigt beror kostnadsökningarna på det allmänna prisökningarna under 2023.

Kommunen leasar bland annat kopiatorer, fordon, kaffemaskiner och IT-utrustning så kallad operationell leasing. Av leasingavgifterna på 6 407 tkr, förfaller kommunens åtagande på 3 945 tkr inom ett år och 2 462 tkr inom fem år. Dem avtal avseende leasing och hyra av lös egendom som tecknats redovisar Nora kommun i enlighet med RKR R5. Finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. Kommunen redovisar dock alla sina hyresavtal som operationell leasing. Kommunen ska skyndsamt genomföra en genomgång av hyresavtal, inkl. hyresavtal avseende lokaler, för att säkerställa vilken typ av leasing kommunen har och en korrekt hantering av hyresavtalen redovisningsmässigt.

Not 3 Avskrivningar	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Verksamhetsfastigheter	1 620 tkr	1 447 tkr
Fastigheter för affärsverksamhet	13 355 tkr	10 336 tkr
Publika fastigheter	5 078 tkr	5 046 tkr
Maskiner och inventarier	5 194 tkr	5 197 tkr
Förbättringsutgift förhyrd fastighet	496 tkr	378 tkr
SUMMA	25 743 tkr	22 404 tkr

Kommentar - Not 3

Den ökade avskrivningen gentemot förra året beror främst på ny- och ombyggnationen av reningsverket.

Not 4 Skatteintäkter	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Allmän kommunalskatt	558 508 tkr	525 980 tkr
Preliminär slutavräkning	11 212 tkr	15 960 tkr
SUMMA	569 720 tkr	541 940 tkr

Kommentar - Not 4

Preliminära slutavräkningen avser deklarerad återbetalning av skatteintäkter, enligt Statistiska centralbyrån (SCB). För 2023 har kommunen erhållit mindre skatteintäkter än vad kommun ska erhålla för 2022. Slutavräkningsposten regleras i januari 2024, där av uppbokade skatteintäkter 2023. Men kommunen erhåller likviditeten först i januari 2025.

Not 5 Generella statsbidrag	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Generella statsbidrag	1 115 tkr	1 616 tkr
Inkomstutjämningsbidrag	134 144 tkr	127 578 tkr
Regleringsbidrag	25 002 tkr	29 564 tkr
Kostnadsutjämningsbidrag	8 489 tkr	13 484 tkr
Bidrag för LSS-utjämning	11 370 tkr	8 110 tkr
Kommunal fastighetsavgift	29 354 tkr	28 383 tkr
SUMMA	209 474 tkr	208 735 tkr

Not 6 Finansiella intäkter	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Räntor på kundfordringar	123 tkr	40 tkr
Räntor på bankmedel	2 521 tkr	552 tkr
Borgensavgiften	1 941 tkr	2 585 tkr
SUMMA	4 585 tkr	3 177 tkr

Kommentar - Not 6

Borgensavgiften minskade på grund av att bolagen har amorterat av låneskulden och det allmänna ränteläget i Sverige har påverkat kommunens ränta av bankmedel.

Not 7 Finansiella kostnader	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Räntor på anläggningslån och övrigt	2 010 tkr	529 tkr
Ränta på pensionsavsättningar	5 695 tkr	1 447 tkr
SUMMA	7 705 tkr	1 976 tkr

Kommentar - Not 7

Räntan på pensionsavsättningen har ökat i och med förändringen av det nya pensionsavtalet och det allmänna ränteläget i Sverige under året.

Not 8 Kommunallagens balanskrav - Nora kommun	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Årets resultat enligt resultaträkning	-9 478 tkr	50 277 tkr
-Avgår realisationsvinster	-143 tkr	-4 155 tkr
Justerat resultat	-9 621 tkr	46 122 tkr

Kommentar - Not 8

Kommunen redovisa ett negativt resultat på 9 478 tkr för året och det beror främst på ökade pensionskostnader och ökade kostnader i verksamheten (förtydligande återfinns i handlingen). Avdraget för realisationsvinster är fordonsförsäljning av kommunens leasingbilar vid utbyte av fordonsparken samt försäljning av Lindesby 2:15 och 3:13.

Not 9 Ej likviditetspåverkande poster	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Nora Kommun	27 528 tkr	-5 528 tkr
NoraBostäder AB	-426 tkr	-456 tkr
Nora Fastigheter AB	-2 954 tkr	-1 tkr
SUMMA	24 148 tkr	-5 985 tkr

<i>Kommunen</i>		
Nedskrivningar	0 tkr	0 tkr
Avsatt till pensioner	27 671 tkr	-1 373 tkr
Övriga avsättningar	0 tkr	0 tkr
Realisationsvinster/Förluster	-143 tkr	-4 155 tkr
SUMMA	27 528 tkr	-5 528 tkr

Kommentar - Not 9

NoraBostäder AB och Nora Fastigheter AB har omklassificerat vissa anläggningar under året, varvid beloppen inte är likviditetspåverkande i kassaflödesanalysen. Nora kommun har avsatt pensionsmedel enligt KPA:s beräkningar inklusive pensionsmedel för förtroendevalda. Realisationsvinsten är försäljning av leasingfordonen i samband med utbyte av fordonsparken samt markförsäljning Lindesby 3:13 och 2:15.

Not 10 Investering i anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Nora Kommun	36 490 tkr	101 090 tkr
NoraBostäder AB	17 763 tkr	7 798 tkr
Nora Fastigheter AB	14 215 tkr	12 541 tkr
Koncernmässig överlåtelse	0 tkr	0 tkr
SUMMA	68 468 tkr	121 429 tkr

<i>Kommunen</i>		
Investering i mark, byggnader och teknisk anläggning	26 891 tkr	90 594 tkr
Investering i maskiner och inventarier	8 347 tkr	7 571 tkr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	1 252 tkr	2 925 tkr
Förändringar i pågående investeringar	0 tkr	0 tkr
SUMMA	36 490 tkr	101 090 tkr

Kommentar - Not 10

Minskningar mellan åren beror på att under 2022 investerades det i reningsverket.

Not 11 Investering i finansiella tillgångar	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Aktieägartillskott till Nora Fastigheter AB	-1 500 tkr	0 tkr
SUMMA	-1 500 tkr	0 tkr

Kommentar - Not 11

Ägartillskottet till Nora Fastigheter AB grundas på en eventuell rivning av nuvarande Karlsängskolan. Totalt har kommunen gett 14 500 tkr i ägartillskott för den eventuella rivningen av skolan.

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Bokförda värden</i>		
Nora kommun	381 090 tkr	365 180 tkr
NoraBostäder AB	275 196 tkr	270 023 tkr
Nora Fastigheter AB	327 452 tkr	333 188 tkr
Koncernmässig justering	-78 890 tkr	-82 212 tkr
SUMMA	904 848 tkr	886 179 tkr

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar **2023-12-31** **2022-12-31***Kommunen**Akkumulerat anskaffningsvärden*

Ingående balans	530 481 tkr	439 887 tkr
Nyanskaffningar	26 891 tkr	90 594 tkr
Omklassificering	9 072 tkr	0 tkr
Avyttringar/utrangeringar	0 tkr	0 tkr
Utgående balans	566 444 tkr	530 481 tkr

Akkumulerad avskrivningar/nedskrivning

Ingående balans	-165 301 tkr	-146 854 tkr
Årets avskrivningar enl. plan	-20 053 tkr	-16 829 tkr
Omklassificering	0 tkr	0 tkr
Avyttringar/utrangeringar	0 tkr	-1 618 tkr
Utgående balans	-185 354 tkr	-165 301 tkr

BOKFÖRT VÄRDE	381 090 tkr	365 180 tkr
----------------------	--------------------	--------------------

Bokfört värde fördelat per fastighetskategori

Verksamhetsfastigheter	1 841 tkr	1 990 tkr
Fastigheter för affärsverksamhet	271 560 tkr	256 796 tkr
Publika fastigheter	88 232 tkr	85 732 tkr
Fastigheter för annan verksamhet	17 738 tkr	18 943 tkr
Exploateringsmark	1 719 tkr	1 719 tkr
SUMMA	381 090 tkr	365 180 tkr

Kommentar - Not 12

Omklassificeringen beror på reglering av anslutningsavgifterna och komponentavskrivningarna som grundas på faktiska utfallen under 2022 och 2023.

Not 13 Maskiner och inventarier **2023-12-31** **2022-12-31***Koncernen**Bokförda värden*

Nora kommun	22 500 tkr	19 347 tkr
NoraBostäder AB	473 tkr	661 tkr
Nora Fastigheter AB	6 715 tkr	6 649 tkr
SUMMA	29 688 tkr	26 657 tkr

*Kommunen**Akkumulerat anskaffningsvärden*

Ingående balans	114 292 tkr	106 721 tkr
Nyanskaffningar	8 347 tkr	7 571 tkr
Omklassificering	0 tkr	0 tkr
Avyttringar/utrangeringar	0 tkr	0 tkr
Utgående balans	122 639 tkr	114 292 tkr

Akkumulerad avskrivningar/nedskrivning

Ingående balans	-94 945 tkr	-89 748 tkr
Årets avskrivningar enligt plan	-5 194 tkr	-5 197 tkr
Omklassificering	0 tkr	0 tkr
Avyttringar/utrangeringar	0 tkr	0 tkr
Utgående balans	-100 139 tkr	-94 945 tkr

BOKFÖRT VÄRDE	22 500 tkr	19 347 tkr
----------------------	-------------------	-------------------

Not 14 Förbättringsutgifter på annans fastighet 2023-12-31 2022-12-31*Kommunen**Akkumulerat anskaffningsvärden*

Ingående balans	10 582 tkr	7 657 tkr
Nyanskaffningar	1 252 tkr	2 925 tkr
Omklassificering	0 tkr	0 tkr
Utgående balans	11 834 tkr	10 582 tkr

Akkumulerad avskrivningar/nedskrivning

Ingående balans	-7 199 tkr	-6 821 tkr
Årets avskrivningar enligt plan	-496 tkr	-378 tkr
Omklassificering	0 tkr	0 tkr
Utgående balans	-7 695 tkr	-7 199 tkr

BOKFÖRT VÄRDE	4 139 tkr	3 383 tkr
----------------------	------------------	------------------

Not 15 Pågående investeringar 2023-12-31 2022-12-31*Koncernen**Bokförda värden*

Nora kommun	0 tkr	0 tkr
NoraBostäder AB	4 131 tkr	1 382 tkr
Nora Fastigheter AB	829 tkr	4 663 tkr
SUMMA	4 960 tkr	6 045 tkr

Ingående balans	6 045 tkr	5 614 tkr
Under året nedlagda kostnader	30 934 tkr	18 124 tkr
Under året Försäljning/utrangering	0 tkr	0 tkr
Under året genomförda omfördelningar	-32 019 tkr	-17 693 tkr
Utgående balans	4 960 tkr	6 045 tkr

Kommunen

Ingående balans	0 tkr	0 tkr
Under året nedlagda kostnader	0 tkr	0 tkr
Under året genomförda omfördelningar	0 tkr	0 tkr
Utgående balans	0 tkr	0 tkr

Not 16 Finansiella anläggningstillgång 2023-12-31 2022-12-31*Kommunen**Aktier*

Nora Rådhus AB	200 tkr	200 tkr
NoraBostäder AB	31 883 tkr	31 883 tkr
Nora Fastigheter AB	38 960 tkr	37 460 tkr
Inera AB	42 tkr	42 tkr
Kommentus Gruppen AB	1 tkr	1 tkr

Andelar

Kommuninvest i Sverige AB	7 592 tkr	6 557 tkr
Stiftelsen för fritidsområde i Örebro län	16 tkr	16 tkr
Nora Företagshälsöovårdcentral	10 tkr	10 tkr
Musik för Örebro län	5 tkr	5 tkr

Bostadsrätter

Linå kern	24 tkr	24 tkr
Violen	40 tkr	40 tkr
SUMMA	78 773 tkr	76 238 tkr

Kommentar - Not 16

Förändringen beror på att kommunens andel för att vara medlem i Kommuninvest ekonomiska förening har ökat med 1 035 tkr och kommer att öka några år framåt. Föreningsstämman 2020-04-16 beslutade om ändrade stadgar och plan för Kommuninvests kapitaluppbyggnad. Besluten innebär att medlemmarna i Kommuninvest Ekonomisk förening under åren 2021 till 2024 ska betala in ökat insatskapital till föreningen. Nora fastigheter AB har erhållit 1 500 tkr i ägartillskott enligt beslutet KS2016-273 rörande utrangering av Karlsängskolan.

Not 17 Kortfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Kundfordringar	8 635 tkr	7 801 tkr
Statsbidragsfordringar	7 987 tkr	9 724 tkr
Övrigt	733 tkr	741 tkr
Interimsfordringar	15 652 tkr	12 723 tkr
Fastighetsavgift	51 847 tkr	54 696 tkr
SUMMA	84 854 tkr	85 685 tkr

Not 18 Likvida medel	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Kassa	9 tkr	11 tkr
Bank	86 880 tkr	52 241 tkr
Bank - Donationsfonderna	4 421 tkr	0 tkr
SUMMA	91 310 tkr	52 252 tkr
<i>Beviljad checkkredit</i>	<i>27 000 tkr</i>	<i>27 000 tkr</i>

Kommentar - Not 18

Likviditetsökningen beror på mindre investeringsutgifter under året gentemot förra året, då byggnationen av reningsverket pågick. Från och med i år ingår kommunens stiftelsefondernas bankmedel i redovisningen och det kommer det att göras i fortsättningen.

Not 19 Eget kapital	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Ingående eget kapital enl. fastställd balansräkning	258 256 tkr	202 865 tkr
Uppskrivning av bolagens byggnader och mark	1 820 tkr	1 835 tkr
Bolagens uppskjutna skattefordran	16 251 tkr	0 tkr
Aktieägartillskott till Nora Fastigheter AB	1 500 tkr	0 tkr
Fusionsförlust i bolagen	0 tkr	0 tkr
Årets resultat	-1 219 tkr	53 556 tkr
SUMMA	276 608 tkr	258 256 tkr

<i>Kommunen</i>		
Ingående eget kapital enl. fastställd balansräkning	345 343 tkr	295 066 tkr
Årets resultat	-9 478 tkr	50 277 tkr
SUMMA	335 865 tkr	345 343 tkr

Komplettering till Not 19	Årets		Övrigt	SUMMA
Förändring av kommunens egna kapital	Resultat	RUR	Eget kapital	Eget kapital
Utgående balans enligt fastställd årsredovisning	50 277 tkr	15 000 tkr	280 066 tkr	345 343 tkr
Disposition föregående årets resultat	-50 277 tkr	38 000 tkr	12 277 tkr	0 tkr
Årets resultat	-9 478 tkr			-9 478 tkr
Utgående balans	-9 478 tkr	53 000 tkr	292 343 tkr	335 865 tkr
<i>Förändring av RUR för att finansiera årets resultat</i>		<i>-9 478 tkr</i>		
Återstående av RUR avsättningen		43 522 tkr		

I posten eget kapital ingår	ÅR 2022	ÅR 2023
Konjunktur- och strukturbuffert	28 000 tkr	28 000 tkr
Resultatutjämningsreserven (RUR)	53 000 tkr	43 522 tkr
SUMMA	81 000 tkr	71 522 tkr

Kommentar - Not 19

Kommunens negativa resultat innebär att kommunen reducera resultatutjämningsreserven (RUR), vilket bidrar till att kommunen inte behöver återställa det egna kapitalet. Nora Fastigheter AB och NoraBostäder AB uppskrivning av byggnader och mark med 1 820 tkr har skrivits ner i den sammanställda redovisningen, där bolagets uppskrivning inte ska ingå i kommunens ”koncernredovisning”.

Not 20 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Förmånsbestämd pension inklusive förtroendevalda	79 856 tkr	57 587 tkr
Avsättning för särskild löneskatt på pensionskostnaderna	19 373 tkr	13 971 tkr
Summa avsatt till pensioner	99 229 tkr	71 558 tkr
Ingående avsättningar	71 558 tkr	72 933 tkr
Nya förpliktelser under året	25 382 tkr	959 tkr
<i>Varav</i>		
Nyintjänad pension inklusive förtroendevaldas avsättning	19 337 tkr	467 tkr
Ränte- och beloppsuppräknings	5 695 tkr	1 447 tkr
Övrigt	350 tkr	-955 tkr
Pensionsutbetalningar	-3 113 tkr	-2 066 tkr
Förändringar av löneskatt	5 402 tkr	-268 tkr
Utgående avsättningar	99 229 tkr	71 558 tkr

Kommentar - Not 20

Det nya pensionsavtalet medför ökade pensionsavsättningar och räntekostnader. Det är under åren 2023 och 2024 som det nya pensionsavtalet kommer att påverka pensionskostnaderna och avsättningarna för att därefter återgå till ett "normalt" pensionsavsättningar. Det nya pensionsavtalet reglerar också kommunens tidigare pensionsåtagande.

Not 21 Långfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Lån Kommuninvest	68 950 tkr	70 000 tkr
Amortering	-1 500 tkr	-1 050 tkr
Anslutningsavgifter	12 832 tkr	0 tkr
Upplösning av anslutningsavgift	-4 501 tkr	0 tkr
SUMMA	75 781 tkr	68 950 tkr

Kommentar - Not 21

Kommunens Kommuninvest lån som grundas på finansieringen av det nya reningsverket som till balansdagen har kostat 170 974 tkr. Amorteringen av lånet har varit 1 500 tkr under året. Förändringen av redovisningen av anslutningsavgifter innebär att det bokförs som långfristig skuld och inte som tidigare ingått i anläggningstillgångarna.

Not 22 Kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
<i>Kommunen</i>		
Nora Rådhus AB	200 tkr	200 tkr
Avräkning Tekniska nämnden	9 612 tkr	7 861 tkr
Avräkning VA-fond	0 tkr	-101 tkr
Avräkning Renhållningsfond	0 tkr	-901 tkr
Leverantörsskulder	55 992 tkr	29 231 tkr
Mervärdesskatt	350 tkr	366 tkr
Personalens källskatt	7 538 tkr	7 346 tkr
Semesterlöneskuld	29 955 tkr	32 977 tkr
RFV-avgifter	10 167 tkr	9 448 tkr
Särskild löneskatt	3 118 tkr	3 429 tkr
Räntekostnad på Kommuninvestlånet	178 tkr	31 tkr
Upplupen pensionskostnad, individuell del	12 851 tkr	14 137 tkr
Interimsskulder	14 856 tkr	12 141 tkr
Kommunförvaltande stiftelsefonder	4 421 tkr	0 tkr
Avräkning skattekonto	2 596 tkr	0 tkr
Övrigt	-43 tkr	70 tkr
SUMMA	151 791 tkr	116 235 tkr

Kommentar - Not 22

Förändringen av leverantörsskulder är till största del hänförliga till att kommunen i bokslutet 2023 haft fler inkomna leverantörsfakturer avseende årets investeringar från Tekniska nämnden samt hyresavier från Nora Fastigheter AB avseende januarihyror. Stiftelsefondernas bankmedel igår numera i kommunens räkenskaper varvid dem motkonteras som en kortfristig skuld i redovisningen. Skattekontots ökning beror på ökning av pensionskostnaden som påverkar kostnaden för särskild löneskatt.

Uppbokningen av tekniska nämnden har bland annat ökat i och med att kostnadsökningar för VA- och renhållning utöver budgeterad taxeintäkt finansieras av skattebetalarna. Det beror på att deras fonderade medel är slut och vid sidan om redovisningen kommer taxekollektivets skuld att på regleras på sikt med hjälp av taxorna. Kommunen får inte ha negativa fonder. Bokslutet 2022 års negativa fonder har reglerats under 2023. Totalt har taxekollektivet en skuld på 3 627 tkr till Nora kommun.

TAXEKOLLEKTIVETS SKULD TILL NORA KOMMUN		BOKFÖRT
Ingående balans 2022		-4 290 tkr
VA verksamhetens bokslut 2022		4 391 tkr
VA verksamhetens Preliminärt bokslut 2023		2 128 tkr
		2 229 tkr
Ingående balans 2022		346 tkr
Renhållnings verksamhetens bokslut 2022		555 tkr
Renhållnings verksamhetens preliminära bokslut 2023		497 tkr
		1 398 tkr
TAXEKOLLEKTIVETS TOTALA SKULD TILL KOMMUNEN		3 627 tkr

Not 23 Pensionsförpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
Kommunen		
Pensionsrättigheter intjänade före 1997-12-31	177 497 tkr	176 188 tkr
Särskild löneskatt på pensionsrättigheter	43 061 tkr	42 743 tkr
Summa pensionsrättigheter inkl. löneskatt	220 558 tkr	218 931 tkr

Ingående ansvarsförbindelse pensionsåtagande	218 931 tkr	227 480 tkr
Aktualiseringar	-2 tkr	0 tkr
Ränte- och beloppsuppräknings	14 744 tkr	5 286 tkr
Övrigt	-166 tkr	734 tkr
Årets utbetalningar	-13 267 tkr	-12 900 tkr
Förändringar av löneskatt	318 tkr	-1 669 tkr
Utgående ansvarsförbindelse pensionsåtagande	220 558 tkr	218 931 tkr

Kommentar - Not 23

Även pensionsförpliktelsen påverkar av det nya pensionsavtalet vilket raden ränte- och beloppsuppräknings påvisar.

Not 24 Borgensåtaganden	2023-12-31	2022-12-31
Kommunen		
Borgensåtaganden kommunägda företag	575 000 tkr	587 330 tkr
Övriga borgensåtaganden	406 tkr	590 tkr
SUMMA	575 406 tkr	587 920 tkr

Kommentar - Not 24

Förändringen av borgensåtagande beror att bolagen har amorterat av lån och borgensåtagande till Samhällsbyggnadsförbundet har upphört samt har kommunen avslutat Nitro Nora BS borgensåtagande genom att betala deras återstående skuld till Bergslagens Sparbank

Åtagandebesked - Kommuninvest

Nora kommun har i februari 1993, § 16 KF, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samliga kommuner och regioner som är medlemmar i Kommuninvests ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvests ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt tanspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Nora kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 mkr och totala tillgångar till 562 023 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 681 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till drygt 693 mkr.

Redovisningsprinciper

Sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Redovisningen omfattar de helägda bolagen Nora Rådhus AB (vilande), NoraBostäder AB och Nora Fastigheter AB. Redovisningen har skett enligt god kommunal redovisningssed.

Eliminering har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och respektive företag samt mellan de olika företagen. Sålunda har interna kostnader och interna intäkter samt interna skuld- och fordrings-

poster eliminerats. Vid upprättandet av sammanställd redovisning har kommunens (moderbolagets) redovisningsprinciper varit vägledande. Någon justering för olikheter i avskrivningsprinciper har dock inte gjorts, utan respektive företags principer är i detta sammanhang rådande. Obeskattade reserver i företagen har tillförts koncernens eget kapital.

- **Statsbidrag** är periodiserade till den period då kostnaden uppstått och som bidragen är avsedda att täcka.
- **Löner och löneförmåner** redovisas enligt kontantprincipen.
- **Semesterlöneskuldens förändring** till anställda ingår i posten ”verksamhetens nettokostnader” och avser fram till och med balansdagen 2023-12-31.
- **Sociala avgifter** är bokförda i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen.
- **Avskrivningar** beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde och görs för den beräknade nyttjanderätten med linjär avskrivning. Komponentavskrivning tillämpas fullt ut i koncernen. Följande avskrivningar tillämpas i kommunen: 3, 5, 7, 10, 15, 20, 25, 30, 33 samt 50 år.
- **Skatteintäkter** har periodiserats enligt rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), vilket innebär att skatteintäkter består av preliminära månatliga inbetalningar, prognos för slutavräkning för det aktuella året samt skillnad mellan slutlig taxering och prognos föregående år. Skatteintäkternas omfattning utgår från SKR:s senaste skatteprognos.
- **Kostnadsräntor** som tillhör redovisningsåret, men som betalats efter årsskiftet, redovisas som skuld i bokslutet.
- **Kapitalkostnader** är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning. Internräntan beräknas på tillgångarnas bokförda värden. Räntesatsen under året var 1,75 procent. Avskrivningar beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärden. För avskrivningar tillämpas linjär metod.
- **Utställda fakturor** efter sista augusti hänförliga till redovisningsperioden har i huvudsak fordringsförts och tillgodogjorts periodens redovisning.
- **Leverantörsfakturor** inkomna efter 31 december, men hänförliga till redovisningsperioden, är i huvudsak skuldbokförda och belastar verksamhetsperiodens redovisning.
- **Anläggningstillgångar** upptas till anskaffningskostnaden inklusive bidragsfinansieringen från och med 2023. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.
- **Anslutningsavgifter** för vatten och avlopp är bokförda som investeringsbidrag och inte som driftintäkt.
- **Exploateringstillgångar** redovisas som omsättningstillgångar i balansräkningen.
- **Pensionsskulden** är skuldförd enligt den så kallade blandade modellen, vilket rekommenderas från Rådet för kommunal redovisning. Innebörden är att endast pensioner intjänade från och med räkenskapsåret 1998 redovisas som skuld. Pensioner intjänade före år 1998 tas inte upp som skuld i balansräkningen, utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Belopp upptagna under avsättningar och ansvarsförbindelser inkluderar särskild löneskatt på intjänade pensioner.
- **Finansiella avtal** redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen

Driftredovisning

JÄMFÖRELSE MED FÖREGÅENDE ÅR	INTÅKT	INTÅKT	KOSTNAD	KOSTNAD	NETTO	NETTO	NETTO	BUDGET
DRIFTREDOVISNING PER NÄMND OCH FUNKTION	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2022	KOSTNAD	KOSTNAD	BUDGET	AVVIKELSE
	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2023
Styrelse och utskott	0 tkr	-328 tkr	776 tkr	1 010 tkr	776 tkr	681 tkr	1 116 tkr	-340 tkr
Revision	-8 tkr	0 tkr	725 tkr	558 tkr	717 tkr	558 tkr	709 tkr	8 tkr
KOMMUNFULLMÄKTIGE	-8 tkr	-328 tkr	1 501 tkr	1 568 tkr	1 493 tkr	1 239 tkr	1 825 tkr	-332 tkr
Styrelse och utskott	-0 tkr	-0 tkr	4 449 tkr	3 995 tkr	4 449 tkr	3 995 tkr	4 464 tkr	-15 tkr
Övrig politisk verksamhet	-526 tkr	-11 tkr	4 040 tkr	1 358 tkr	3 514 tkr	1 348 tkr	8 337 tkr	-4 823 tkr
Fysisk, teknisk planering och bostadsförbättring	-464 tkr	-3 810 tkr	4 156 tkr	2 471 tkr	3 693 tkr	-1 340 tkr	4 823 tkr	-1 130 tkr
Näringslivsfrämjande åtgärder	0 tkr	-0 tkr	1 263 tkr	982 tkr	1 263 tkr	982 tkr	1 452 tkr	-189 tkr
Turistverksamhet	-1 225 tkr	-1 519 tkr	5 405 tkr	6 188 tkr	4 179 tkr	4 670 tkr	4 633 tkr	-454 tkr
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	-4 091 tkr	-3 602 tkr	4 090 tkr	3 602 tkr	-0 tkr	0 tkr	0 tkr	-0 tkr
Allmän fritidsverksamhet	-60 tkr	-0 tkr	4 681 tkr	4 399 tkr	4 621 tkr	4 399 tkr	4 888 tkr	-267 tkr
Allmän kulturverksamhet	0 tkr	-4 tkr	2 308 tkr	2 023 tkr	2 308 tkr	2 018 tkr	2 128 tkr	180 tkr
Kulturmiljöer	-514 tkr	-1 004 tkr	1 581 tkr	2 063 tkr	1 067 tkr	1 058 tkr	1 143 tkr	-76 tkr
Bibliotek	-412 tkr	-2 275 tkr	7 075 tkr	8 821 tkr	6 663 tkr	6 547 tkr	6 586 tkr	77 tkr
Kultur-, teknik- och naturskola	-332 tkr	-516 tkr	5 493 tkr	4 375 tkr	5 160 tkr	3 859 tkr	5 589 tkr	-29 tkr
Idrotts- och fritidsanläggningar	-2 379 tkr	-1 470 tkr	13 603 tkr	11 152 tkr	11 224 tkr	9 682 tkr	12 104 tkr	-880 tkr
Fritidsgårdar	-109 tkr	-177 tkr	3 458 tkr	3 171 tkr	3 349 tkr	2 994 tkr	3 411 tkr	-62 tkr
Lokaler	-1 294 tkr	-992 tkr	15 949 tkr	11 789 tkr	14 655 tkr	10 798 tkr	9 926 tkr	4 729 tkr
Administration	-354 tkr	-835 tkr	29 327 tkr	27 293 tkr	28 974 tkr	26 458 tkr	32 566 tkr	-3 592 tkr
Gemensamma verksamheter	-2 812 tkr	-2 605 tkr	23 358 tkr	17 578 tkr	20 546 tkr	14 973 tkr	22 442 tkr	-1 896 tkr
Måltidsverksamhet	-2 732 tkr	-2 616 tkr	3 946 tkr	2 688 tkr	1 214 tkr	72 tkr	100 tkr	1 114 tkr
Finansverksamhet	-1 254 tkr	-5 272 tkr	-752 652 tkr	-743 288 tkr	-753 906 tkr	-748 560 tkr	-755 766 tkr	1 860 tkr
KOMMUNSTYRELSEN	-18 559 tkr	-26 708 tkr	-618 470 tkr	-629 340 tkr	-637 029 tkr	-656 048 tkr	-631 574 tkr	-5 455 tkr
Nämndgemensamt	-1 152 tkr	-657 tkr	8 943 tkr	4 772 tkr	7 791 tkr	4 116 tkr	5 886 tkr	1 905 tkr
Konsument- och energirådgivning	-0 tkr	-1 tkr	171 tkr	130 tkr	171 tkr	130 tkr	208 tkr	-37 tkr
Vård och omsorg gemensamt	-2 814 tkr	-6 773 tkr	11 096 tkr	9 913 tkr	8 282 tkr	3 139 tkr	9 560 tkr	-1 278 tkr
Hemtjänst	-7 883 tkr	-8 797 tkr	62 749 tkr	61 878 tkr	54 867 tkr	53 081 tkr	52 222 tkr	2 645 tkr
Särskilt boende	-17 131 tkr	-15 677 tkr	106 875 tkr	101 233 tkr	89 744 tkr	85 556 tkr	89 127 tkr	617 tkr
Färdtjänst	0 tkr	0 tkr	3 174 tkr	2 907 tkr	3 174 tkr	2 907 tkr	3 000 tkr	174 tkr
Hälsa, sjukvård och rehab	-3 431 tkr	-4 598 tkr	27 516 tkr	30 729 tkr	24 085 tkr	26 132 tkr	23 285 tkr	800 tkr
Funktionsstöd	-8 593 tkr	-9 973 tkr	69 027 tkr	69 367 tkr	60 434 tkr	59 394 tkr	57 906 tkr	2 528 tkr
Individ och familjeomsorg	-2 729 tkr	-4 792 tkr	56 731 tkr	61 511 tkr	54 002 tkr	56 719 tkr	48 991 tkr	5 011 tkr
Integration	-5 886 tkr	-3 900 tkr	2 590 tkr	2 117 tkr	-3 296 tkr	-1 783 tkr	42 tkr	-3 338 tkr
Arbetsmarknadsåtgärder	-1 815 tkr	-2 112 tkr	4 755 tkr	4 950 tkr	2 941 tkr	2 839 tkr	4 268 tkr	-1 327 tkr
SOCIALNÄMNDEN	-51 433 tkr	-57 280 tkr	353 628 tkr	349 509 tkr	302 195 tkr	292 230 tkr	294 495 tkr	7 700 tkr
Nämndgemensamt	-114 tkr	-50 tkr	6 190 tkr	4 784 tkr	6 076 tkr	4 734 tkr	6 702 tkr	-626 tkr
Förskolan	-10 452 tkr	-9 895 tkr	82 893 tkr	77 750 tkr	72 441 tkr	67 855 tkr	69 746 tkr	2 695 tkr
Skolbarnomsorg	-4 096 tkr	-3 567 tkr	20 278 tkr	17 533 tkr	16 182 tkr	13 966 tkr	16 156 tkr	26 tkr
Grundskolan	-15 864 tkr	-16 156 tkr	155 213 tkr	145 845 tkr	139 349 tkr	129 689 tkr	137 440 tkr	1 909 tkr
Gymnasieskolan	-729 tkr	-648 tkr	45 983 tkr	43 512 tkr	45 254 tkr	42 864 tkr	45 243 tkr	11 tkr
Vuxenutbildning	-2 184 tkr	-2 493 tkr	12 048 tkr	11 769 tkr	9 863 tkr	9 277 tkr	11 055 tkr	-1 192 tkr
Kommunalt aktivitetsansvar	0 tkr	-0 tkr	632 tkr	587 tkr	632 tkr	587 tkr	620 tkr	12 tkr
Skolskjutsar och elevresor	0 tkr	0 tkr	11 980 tkr	10 258 tkr	11 980 tkr	10 258 tkr	10 010 tkr	1 970 tkr
BILDNINGSNÄMNDEN	-33 439 tkr	-32 808 tkr	335 218 tkr	312 039 tkr	301 779 tkr	279 230 tkr	296 972 tkr	4 807 tkr
Överförmyndarnämnd	0 tkr	0 tkr	1 396 tkr	1 637 tkr	1 396 tkr	1 637 tkr	2 110 tkr	-714 tkr
ÖVERFÖRMYNARNÄMND	0 tkr	0 tkr	1 396 tkr	1 637 tkr	1 396 tkr	1 637 tkr	2 110 tkr	-714 tkr
Räddningstjänst	-202 tkr	0 tkr	8 085 tkr	7 365 tkr	7 883 tkr	7 365 tkr	7 883 tkr	0 tkr
RÄDDNINGSNÄMNDEN	-202 tkr	0 tkr	8 085 tkr	7 365 tkr	7 883 tkr	7 365 tkr	7 883 tkr	0 tkr
Tekniska nämnden	-16 974 tkr	-17 320 tkr	41 249 tkr	34 891 tkr	24 276 tkr	17 570 tkr	14 867 tkr	9 409 tkr
TEKNISK NÄMND	-16 974 tkr	-17 320 tkr	41 249 tkr	34 891 tkr	24 276 tkr	17 570 tkr	14 867 tkr	9 409 tkr
Bygg- och miljönämnden	0 tkr	0 tkr	7 485 tkr	6 500 tkr	7 485 tkr	6 500 tkr	5 800 tkr	1 685 tkr
BYGG- OCH MILJÖNÄMND	0 tkr	0 tkr	7 485 tkr	6 500 tkr	7 485 tkr	6 500 tkr	5 800 tkr	1 685 tkr
SUMMA TOTALT	-120 614 tkr	-134 445 tkr	130 092 tkr	84 168 tkr	9 478 tkr	-50 277 tkr	-7 622 tkr	17 100 tkr

Tabellen ovan redovisar funktionsnivåernas kostnader och intäkter för perioderna 2022 – 2023 och netto-budgeten 2023 samt årets budgetavvikelser per funktionsnivå. 2022 års positiva resultat var 50 277 tkr och årets resultat är negativt på 9 478 tkr. Årets budgetöverskridande är totalt 17 100 tkr.

Kommunfullmäktige redovisar ett budgetöverskott om 332 tkr, kommunstyrelsen visar på ett budgetöverskott på 5 455 tkr och socialnämnden ett budgetöverskridande på 7 700 tkr samt bildningsnämnden ett budgetöverskridande på 4 807 tkr. När det gäller dem gemensamma nämnderna redovisar överförmyndarnämnden ett budgetöverskott på 714 tkr, räddningsnämnden håller sin budgetram, tekniska nämnden visar på ett budgetöverskridande på 9 409 tkr samt bygg- och miljönämnden redovisar ett budgetöverskridande på 1 685 tkr.

Kommunfullmäktige

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Försäljning	0 tkr	-8 tkr	-8 tkr
Personalkostnad	1 143 tkr	862 tkr	-281 tkr
Lokal- och markhyror, fastighetsservice	0 tkr	7 tkr	7 tkr
Övriga kostnader	682 tkr	623 tkr	-59 tkr
Interna intäkter och kostnader	0 tkr	8 tkr	8 tkr
KOMMUNFULLMÄKTIGE	1 825 tkr	1 493 tkr	-332 tkr

Styrelse och utskott

Inom denna funktionsnivå redovisas kommunfullmäktige och valnämnden och dess ekonomiska förutsättningar för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige är kommunens högst beslutande organ och antalet mandat uppgår till 35 ledamöter. Valnämnden svarar för genomförande av val till riksdag, kommunfullmäktige, regionen och EU-parlament på det sätt vallagen föreskriver och i anslutning därtill utfärda lokala instruktioner.

Årets händelser

Ny mandatperiod inledd med många nya ledamöter i kommunfullmäktige. Under året har ett arbete med digitalisering påbörjats och digitala handlingar till alla ledamöter. Kommunfullmäktige har under året sammanträtt 8 tillfällen, inklusive ett extrainsatt sammanträde. Ett möte har hållits i Järnboås och ett i Gyttorp

Ekonomiskt utfall

Under våren antogs nya reglementen gällande arvoden. Budgetöverskottet på 340 tkr beror på den frånvaro som varit under året. Budgeten bygger på 100 procent närvaro.

Framtiden

Fortsatt digital utveckling och satsningar på stärkt demokrati. Nya informationskanaler och nya möjligheter att ta del av kommunfullmäktiges sammanträden planeras.

Revision

Revisorerna ska granska, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom samtliga verksamhetsområden. De ska pröva om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs är tillräcklig. För granskning av kommunens verksamhet ska kommunfullmäktige utse fem revisorer. Dessa biträds i revisionsarbetet av inköpta revisionstjänster.

Ekonomiskt utfall

Revisionsverksamheten i kommunen överskred sin budget med 8 tkr och det beror på förändrat arvodesreglemente under året.

Kommunstyrelsen

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Försäljning	-2 160 tkr	-3 925 tkr	-1 765 tkr
Taxor och avgifter	-3 559 tkr	-4 865 tkr	-1 306 tkr
Bidrag	-6 993 tkr	-9 769 tkr	-2 776 tkr
Bidrag och transfereringar	16 917 tkr	5 024 tkr	-11 893 tkr
Entreprenader och köp av verksamheter	6 835 tkr	13 547 tkr	6 712 tkr
Personalkostnad	90 213 tkr	86 151 tkr	-4 062 tkr
Pensionsförsäkringsavgifter	0 tkr	-31 764 tkr	-31 764 tkr
Pensionsutbetalning	15 282 tkr	57 281 tkr	41 999 tkr
Lokal- och markhyror, fastighetservice	59 191 tkr	62 689 tkr	3 498 tkr
Övriga kostnader	43 670 tkr	49 184 tkr	5 514 tkr
Avskrivningar	24 530 tkr	25 744 tkr	1 214 tkr
Skatteintäkter	-768 024 tkr	-778 080 tkr	-10 056 tkr
Interna intäkter och kostnader	-82 887 tkr	-83 064 tkr	-177 tkr
Kapitalkostnad	-24 589 tkr	-25 181 tkr	-592 tkr
KOMMUNSTYRELSEN	-631 574 tkr	-637 029 tkr	-5 455 tkr

Styrelse och utskott

Kommunstyrelsen är kommunens ledande förvaltningsorgan och består av 15 ledamöter och 13 ersättare. Den har ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Styrelsen ska bereda eller yttra sig i ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige och verkställa fullmäktiges beslut.

Årets händelser

Ny mandatperiod och nya politiska företrädare i kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen leds växelvis av Moderaterna och Socialdemokraterna och under 2023 har Moderaterna innehaft posten som KSO. Kommunstyrelsen har sammanträtt sju tillfällen under året. Kommunstyrelsens ärenden bereds i ett arbetsutskott och ett kultur- och fritidsutskott. Under året har kommunstyrelsen utbildats löpande enligt en framtagen utbildningsplan. Kommunstyrelsen träffas två gånger per år för gemensamt möte med samtliga kommunstyrelser i KNÖL-kommunerna (Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg, och Nora).

Ekonomiskt utfall

Det redovisade budgetöverskottet på 15 tkr beror på den frånvaro som varit under året. Budgeten bygger på 100 procent närvaro.

Framtiden

Stort fokus på ekonomi med analys, prognos och planering, med syfte att kunna fortsätta tillväxtarbetet samtidigt som ekonomisk återhållsamhet erfordras. Stort fokus på säkerhet och beredskap.

Övrig politisk verksamhet

Inom detta funktionsområde finns budgetmedel för kommunalt partistöd, vänortssamarbete, årsavgiften till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och tillfälliga engångsresurser samt årets förväntade lönerrevision. Det kommunala partistödet ska bidra till partiernas möjligheter att utveckla en aktiv medverkan i opinionsbildningen bland medborgarna och därigenom stärka den kommunala demokratin. Det kommunala partistödet utgår till partierna som finns representerade i kommunfullmäktige.

Årets händelser

Kommunstyrelsens tillfälliga engångsresurser är det som i det dagliga arbetet benämns ”kommunens ekonomiska gummiband”. Anslaget kan variera under året då skatteutfall och likande konteras här. Det innebär att kommunstyrelsen under året fördelar ut behovsstyrt då tillgångarna är större än förväntat men att det också kan bli negativa prognoser som gör att en viss buffert bör finnas. Under året har några mindre satsningar gjorts exempelvis gällande beredskap och säkerhet och en kommande satsning på ökad turism. Kommunstyrelsen har varit försiktiga med ianspråktagande av resurserna med anledning av det prognostiserade utfallet för året.

Nora har vänortssamarbete med Tyskland, Estland och Italien. 2023 firade samarbetet 25 år och Nora var värdkommun för träffen i samband med det.

Ekonomiskt utfall

Funktionen övrig politisk verksamhet redovisar ett samlat budgetöverskott på 4 823 tkr och det beror främst på att anslaget för tillfälliga engångsresurser inte ianspråktogets full ut under året. Anslaget ansvarar kommunstyrelsen för och det avser att hantera oförutsedda händelser eller för specifika åtgärder under året. Tabellen visar på vad tillfälliga engångsresurser består av och vad som har bokförts/reglerats under året.

AKTIVITET	ÅRSBUDGET	BOKFÖRT	AVVIKELSE	INFORMATION
Budgetbeslut 2023	4 472 tkr	0 tkr	-4 472 tkr	Beslutad budgettram för "permanenta" förändringar
Budgetbeslut 2023	2 918 tkr	0 tkr	-2 918 tkr	Engångsresurs 3 månader (75 %) - Lönervisionsanslaget
Förändrad skatteintäkt	2 212 tkr	0 tkr	-2 212 tkr	Skatteverket 2023-01-12
Förändrad skatteintäkt	3 100 tkr	0 tkr	-3 100 tkr	Skatteprognosen 2023-04-27 cirkulär 23:20
SBB-Utredningen	450 tkr	1 960 tkr	1 510 tkr	Samhällsbyggnadsförbundets avslut 2023
Modul Järnboås	0 tkr	26 tkr	26 tkr	Sen faktura gällande utredningen modulen i Järnboås
Maria Lang projekt	0 tkr	250 tkr	250 tkr	Projektet Maria Lang
Inköp av vattensläp	0 tkr	250 tkr	250 tkr	Krisberedskap och kommunal ledningsplats
Borgensåtagande	0 tkr	131 tkr	131 tkr	Nitro Nora Bandy
Hagbydammen	0 tkr	32 tkr	32 tkr	Åtgärder för Hagbydammen
Retroaktiva arvoden	0 tkr	52 tkr	52 tkr	Retroaktiva arvoden för Handikapp- och pensionärsråd
Lokadagar	0 tkr	3 tkr	3 tkr	Lokadagar KSO
BESLUTADE OMBUDGETERINGAR				
STÄDGRUPP	-300 tkr	0 tkr	300 tkr	Justering av lokalvårdens budgettram
EXPLOAT FASTIG MARK	-1 860 tkr	0 tkr	1 860 tkr	Utökning av mark- och exploateringsbudget 2023
IDROTTSPLATSER	-600 tkr	0 tkr	600 tkr	Tilläggsäskande idrottsanläggningar 2023 - Konstgräsplan
IDROTTSPLATSER	-200 tkr	0 tkr	200 tkr	Tilläggsäskande idrottsanläggningar 2023 - Ishall
VAKTMÄSTERIGRUPP	-500 tkr	0 tkr	500 tkr	Tilläggsäskande reglering av dammluckor 2023
ST I GÖTHLINS MINNE	-87 tkr	0 tkr	87 tkr	Tilläggsäskande Göthlinska gården 2023
PARKUNDERHÅLL	-130 tkr	0 tkr	130 tkr	Tilläggsäskande Fibbetorps naturreservat 2023
TEKNISKA NÄMNDEN	-400 tkr	0 tkr	400 tkr	Trafik- och tillgänglighetsåtgärder
KOMMUNFULLMÄKTIGE	-293 tkr	0 tkr	293 tkr	Upprättning av arvoden och nämndsorganisationen
VALNÄMNDEN	-16 tkr	0 tkr	16 tkr	Upprättning av arvoden och nämndsorganisationen
KOMMUNSTYRELSEN	-397 tkr	0 tkr	397 tkr	Upprättning av arvoden och nämndsorganisationen
BILDNINGSNÄMNDEN	-50 tkr	0 tkr	50 tkr	Upprättning av arvoden och nämndsorganisationen
SOCIALNÄMNDEN	-823 tkr	0 tkr	823 tkr	Upprättning av arvoden och nämndsorganisationen
SUMMA	7 496 tkr	2 703 tkr	-4 793 tkr	

Framtiden

Behovet av åtgärder utöver budget är fortsatt stort varvid de tillgängliga resurserna bedöms behöva tas i anspråk. Kommande år bedöms tillgången på tillfälliga engångsresurser medel bli mycket begränsad vilket minskar utrymmet för flexibilitet

Fysisk och teknisk planering samt bostadsförbättringar

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för exploateringsmark, bidrag till enskilda vägar och bostadsanpassningsåtgärder.

Årets händelser

Mark och exploatering

Under året har det sökts tre förhandsbesked för enbostadshus, där byggnationen ännu inte är påbörjad. Ett positivt förhandsbesked, en ansökan återtagen av sökande samt ett förslag till positivt som ska upp till nämnden i februari 2024. Under året har två bostäder färdigställts varav noll flerbostadshus och två småhus.

Markanvisningar

Inga markanvisningar har genomförts under 2023. Verksamhetstomten Älvestorp 11:15 ligger åter ute för intresseanmälan om markanvisning. Urvalsprocess på eventuellt inkomna intresseanmälningar inleds i februari 2024. Dialogmöten om pågående och kommande projekt och markanvisningar har genomförts med ett antal bostadsutvecklare. Planering pågår för kommande markanvisningar på Stensnäs etapp 3.

Småhustomter

Kommunen har två småhustomter till salu i Järnboås. Tomterna säljs via mäklare. Inga bud har inkommit under året. Arbetet har fortgått under 2023 med förberedande arbete för att kunna färdigställa 20 småhustomter i Stensnäs etapp 3. Försäljning beräknas kunna påbörjas först under 2025. För att på sikt kunna åstadkomma fler småhustomter inom fler områden krävs långsiktigt arbete på flera planeringsnivåer. Efter lagakraftvunna detaljplaner följer en process med avstyckningar, upphandlingar och utbyggnad av infrastruktur innan småhustomter på kommunens mark kan släppas till försäljning.

Ytterligare cirka 20 kommunala småhustomter finns planlagda i Nora, Gyttorp och Ås. Dock kräver dessa utbyggnad av kommunal infrastruktur för att kunna tillgängliggöras. Utifrån målen för bostadsbyggandet och utveckling av bostäder i nu gällande riktlinjer bör nya bostäder främst tillkomma i centralt läge med god tillgänglighet samt en bostadsplanering som möjliggör flyttkedjor och frigör attraktiva småhus, därav bedöms investeringarna i första hand bör ske i Nora tätort.

Markreserven

Kommunen äger ca 1192 ha mark varav ca 208 ha vatten. Av kommunens totala markinnehav, utgör cirka 20 procent markreserv (197 ha) och cirka 9 procent skyddad natur (89 ha). Markreserven definieras som kommunägd mark exklusive vatten samt utanför detaljplan och områdesbestämmelser. Kommunens markreserv finns främst i Nora tätort, Gyttorp, Ås och Striberg. Siffrorna bygger på siffror från 2021 så viss differens kan förekomma. Kommunen saknar idag en markstrategi. Syftet med en markstrategi är att stärka och möjliggöra Noras framtida utveckling genom ett strategiskt och långsiktigt arbete med kommunens markägande. En Markstrategi visar den långsiktiga inriktningen för det kommunala markinnehavet och ska säkerställa att kommunen har tillräckligt med mark för att kunna växa och utvecklas. Syftet är också att redogöra för vilka strategier som gäller för kommunens mark och markförsörjning. För att kunna arbeta aktivt med markreserven bör en markstrategi tas fram.

Bostadsförsörjningsplan

Kommunfullmäktige ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen varje mandatperiod. Under 2023 har planering fortgått för att ta fram nya riktlinjer. Arbetet påbörjades med att ta fram en bygg- och trendbaserad befolkningsprognos som ska ligga till grund för bostadsförsörjningsplanen. Bostadsförsörjningsplanen påbörjas under 2024.

Pågående och antagna Detaljplaner

Detaljplan för Bikupan 18 m.fl. (Karlsängskolan) I början av året inleddes arbetet med detaljplan för att möjliggöra för ny högstadieskola och ny bostadsbyggnation, uppskattningsvis cirka 100 lägenheter, samt säkerställa allmänhetens tillgång till befintliga sportytor och lokaler, men också bevara befintliga skyddsrum inom planområdet.

Flertalet utredningar inom ramen för detaljplanen har under året påbörjats. Grundtidplanen för detaljplanen har på grund av byte av handläggare blivit något försenad men förhoppningen är att få ut planen på samråd i slutet av kvartal 1–2024, granskning i slutet på kvartal 3–2024 och ett antagande runt årsskiftet 2024/2025.

Detaljplan för Residenset 1 m.fl. Efter en förfrågan om nybyggnation av icke störande verksamhet inom aktuellt område beslutade Nora kommun redan 2022 att direktanvisa området samt att uppdra till samhällsbyggnadsförvaltningen att upprätta detaljplan för Residenset. Parterna kom dock inte överens så 2023 beslutade kommunstyrelsen att driva detaljplanen på egenhand att teckna ett tillägg till uppdragsbekräftelsen för att tydliggöra detaljplanens inriktning att även inrymma bostäder. Planen möjliggör, uppskattningsvis, för ca 60 bostäder. Under 2023 har arkeologisk utredning, kulturmiljöanalys, översiktlig markteknisk undersökning samt fördjupad markteknisk undersökning genomförts.

Resultatet från rapporten utgör ett underlag för uppdaterad exploateringskalkyl. Om det är ekonomiskt och tekniskt möjligt att gå vidare med detaljplanen förväntas arbetet med detaljplanen att intensifieras under våren 2024.

Detaljplan för Rosen 11 m.fl. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av nya vård- och omsorgsboenden, ca 90 lägenheter, i anslutning till befintlig vårdcentral och att skapa ett centrum för hälsa, vård och omsorg. Planen syftar även till att förnya byggrätter för att underlätta framtida bygglovsprövning och säkerställa de behov en utökad verksamhet inom området kräver logistiskt.

Ett förslag till detaljplan har varit utsänt på granskning 19 september 2023 – 10 oktober 2023. Innan granskningen hölls ett samråd mellan 23 augusti 2022 – 14 september 2022. I december 2023 överlämnades rubricerad detaljplan till Bygg- och miljönämnden för beredning, därefter vidare till kommunstyrelsen och slutligen till kommunfullmäktige för beslut om antagande i januari 2024.

Detaljplan för del av Stensnäs 1:1 (etapp 3) Detaljplanen antogs hösten 2022 och möjliggör för uppskattningsvis ca 75 bostäder samt en förskola. Arkeologisk utredning för planområdet slutfördes under 2023. Vid utredningen identifierades tretton objekt. Av dessa utgör två fornlämning. Ansökan om tillstånd till ingrepp i fornlämning lämnades in och Länsstyrelsen bedömde att det krävdes en arkeologisk undersökning för att ta reda på mer om fornlämningarna. Uppdragskontrakt tecknades i oktober och rapport väntas under våren 2024.

Under hösten arbetades det, tillsammans med arkitekt, fram enklare visionsskisser för området. Syftet med visionsskisserna var att få en uppfattning om hur området kan te sig när det är utbyggt; var det bör tillkomma småhus och var det bör vara radhus, hur flerbostadshusen upplevs i området, hur förskolan placeras och passar in i området. Ytterligare ett syfte med visionsskissen är som underlag för kommande marknadsföring av området.

Lokaliseringsutredning

Arbetet med lokaliseringsutredning för verksamhets- och industrimark påbörjades under året, beräknas färdigställas 2024.

Planeringsstrategin

Under 2023 togs en planeringsstrategi för Översiktsplanen fram. I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet (PBL 3 kap §23). Planeringsstrategin beräknas antas under kvartal 2–2024.

Planprogram Karlsäng/Ängarna

Arbetet med planprogram för Karlsäng och Ängarna har under delar av året fortgått, men pausades sedan till förmån för andra uppdrag med högre prioritet. Planprogrammets syfte är att ta ett helhetsgrepp kring stadsdelarna Karlsäng och Ängarna och föreslå önskade utvecklingsinriktningar för området vad gäller bostäder, verksamheter, service, handel, resande, rekreation, turism och parkering. Tätheten av funktioner ska öka i området.

Bussangöringsplats Soltunet

Under året färdigställdes bussangöringsplats och säker passage vid Soltunet. Den ursprungliga Projektbudgeten överskreds med knappt 5 procent. Investeringsbidrag erhöles med 1 320 tkr. vilket motsvarar 50 procent av ursprunglig kostnadsuppskattning för åtgärden. Ambitionen var att ytterligare en passage skulle säkras, men på grund av förseningar i projektet hanns detta inte med. Åtgärden planeras att genomföras separat och läggs in i löpande prioritering av åtgärder som bidrar till att skapa tillgänglighet samt öka säkerheten och förbättra miljö och hälsa.

Övriga händelser

Utökade tjänster: Under året utökades samhällsplanerartjänsten, från att tidigare arbetat 50 procent mot Nora till nu 100 procent. En utökning som avsevärt förbättrar kommunens möjligheter att arbeta effektivt med långsiktig och strategisk planering.

Utbildningar: Utbildning med Kommunstyrelsen i PBL och samhällsbyggnadsprocessen. Under året hölls också en workshop med representanter från majoriteten som ett viktigt underlag inför framtagande av en flerårsplan för kommande exploateringsprojekt

Dialogmöten: Under året hölls ett antal riktade dialogmöten med allmänheten och sakägare. Särskilt nämnas kan workshop och medborgarenkät gällande Alntorps ö utveckling och förvaltning. Dialogmöte med sakägare i detaljplan Karlsängskolan i syfte att tidigt i processen informera och lyssna in. Dialogmöte med sakägare i detaljplan Rosen i syfte att informera om föreslagna gjorda förändringar i förhållande till ursprungsförslaget samt besvara frågor. Deltagande på träffar ”Mötesplats Gytterp” som utifrån initiativgruppen som arbetar med ”ett levande torg” resulterat i att torget smyckats med julbelysning. Deltagande på möten med fastighetägarnätverket, bygderådsmöten och företagsträffar.

Prioritering trafikplanen: Förslag till prioritering av trafikplanen har tagits fram. Beslut väntas under kvartal 1 och 2 under 2024

Ekonomiskt utfall

Funktionsnivån redovisar ett budgetöverskott om 1 130 tkr, varav Exploateringsmark redovisar ett överskott på 921 tkr där försäljningen av del av Älvestorp 11:3 står för 255 tkr av överskottet, (fanns inte med som planerad intäkt). Kostnader för planprogrammet för stadsdelen Karlsäng hade 2023 budgeterats till 500 tkr, men endast 185 tkr hann upparbetas på grund av att arbetet fick pausas till förmån för andra uppdrag med högre prioritet. Ytterligare 250 tkr av överskottet kan härledas till att arbetet med rättning av NYKO områden, befolkningsprognos och bostadsförsörjningsplan inte hanns med, då nödvändig information inte fanns tillgänglig och arbetet därav drog ut på tiden.

Framtiden

Antalet färdigställda bostäder minskar markant i hela landet från år 2024 och framåt. Fallande köpkraft hos hushållen, tredubblade bostadsräntor, kraftigt ökade byggkostnader och en kärvande finansiering leder till att bostadsbyggandet minskar mycket snabbt. Boverket gör bedömningen i sin byggprognos att tillskottet av bostäder, sett till hela landet, år 2025 kan bli mindre än hälften av behovet. År 2025 kan byggandet komma att vända uppåt, men det höga kostnadsläget gör att ökningen blir långsam.

För att nå målet att Nora kommun ska vara en attraktiv boendekommun med 13 000 invånare år 2030 och samtidigt fortsätta verka för en långsiktigt hållbar livsmiljö krävs ändå att kommunen fortsätter arbeta strategiskt med den fysiska planeringen. Bostadsbyggandet är fortsatt högprioriterat och kommunen behöver skapa en god planberedskap för att stå redo när byggandet åter vänder uppåt. En bättre överblick och helhetssyn behövs för att skapa attraktiva stadsdelar och serviceorter med olika funktioner i samverkan med övriga nämnder och förvaltningar. En översyn och formalisering av exploateringsprocessen är påbörjad. Implementering och att befästa delvis nya arbetssätt genom hela den kommunala organisationen ses som en viktig faktor för att säkra kvalitet, ekonomi och genomförbarhet i våra exploateringsprojekt.

Med ambitionen att vara en tillväxtkommun med fler invånare ökar behovet av god framförhållning när det gäller lokalförsörjning. Vid prövning av nya projektidéer är det därför viktigt att ta höjd för den efterfrågan på skol- och förskoleplatser som bostadsprojekt genererar i stadsdelen eller serviceorten och om plats för skola och förskola kan rymmas inom exploateringen. För att kunna få ett grepp om kommunens samlade lokalbehov i ett nuläge samt i ett långsiktigt perspektiv kommer under 2024 en kommunövergripande, strategisk lokalförsörjningsplan att tas fram.

Under kommande mandatperiod kommer arbetet med en ny-alternativt ändring av översiktsplan att påbörjas. Översiktsplanen är, tillsammans med Mål och budget, kommunens viktigaste övergripande styrdokument för att nå en hållbar samhällsutveckling och den sätter grunden för efterföljande planering och genomförande. I planeringsstrategin, som beräknas antas under kvartal 2–2024, redogörs för de förändringar som skett när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet.

Det finns fortsatt behov av en gemensam syn på vissa sakfrågor till exempel grönstruktur, dagvatten, friytor och mobilitet där strategiska dokument tillsammans utgör en tydlig spelplan. Utöver översiktsplanen ser vi behov att uppdatera/ta fram ytterligare strategidokument så som bl.a. bostadsförsörjningsplan, vattentjänstplan, grönstrategiplan.

Nu pågående detaljplaner förväntas under kommande år att antas. Dessa möjliggör för fortsatt utbyggnad av bostäder, förbättrade förutsättningar för kollektivtrafiken, nytt vårdboende och ny högstadieskola. Arbetet med att bygga ut infrastrukturen och genomföra antagna detaljplaner fortlöper kommande år.

Näringslivsfrämjande åtgärder

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för näringslivsfrämjande åtgärder och Business Region Örebro (BRO). Funktionens syfte är att skapa ett långsiktigt arbetssätt för näringslivs- och landsbygdsutveckling. Verksamheten ska medverka till och arbeta för en positiv befolkningstillväxt, goda kommunikationsmöjligheter, en god och tillgänglig kommunal service, attraktiva boendemiljöer och ett livskraftigt näringsliv. De näringslivsfrämjande åtgärderna tar sin utgångspunkt i den nyligen antagna näringslivsstrategin (antagen juni 2023).

Årets händelser

Av de svenska små och medelstora företagen är det en stor andel som uppger att dem vill växa. Totalt vill tre av fyra små och medelstora företag växa antingen genom att öka både omsättningen och antalet anställda eller enbart genom ökad omsättning. Ju större företag desto större andel vill växa. Trots utmaningar och osäkerhet är det fler företag som tror på ökad omsättning på tre års sikt och samtidigt lägre lönsamhet. Framtidstron om lönsamhet skiljer sig stort mellan branscher, särskilt inom branscherna utbildning, jordbruk, skogsbruk och fiske och handel är pessimismen störst.

Nyföretagandet faller under 2023 i hela Sverige, årssiffrorna för 2023 visar i november 2023 på ett minus på 14,6 procent i Sverige och 19,6 procent i Örebro län enligt Nyföretagarbarometern.

I svensk näringslivs rankning ligger Nora kommun på plats 281 i år (jämför med 282 år 2022). I Synas "Bästa tillväxt" ligger kommunen på plats 10 av 12 i länet (första plats år 2022). SKR:s insikt visar att kommunen klättrar i alla kategorier där kommunen mäts i service med mera i myndighetsutövande/ärenden.

Hittills under året har 69 företag startat. Totalt finns ungefär ett tusen företag i kommunen.

Händelser som verksamheten särskilt kan nämna för perioden är:

- Ny näringslivsstrategi antagen i juni 2023
- Ny näringslivsutvecklare rekryterad
- 25 företagsbesök gjorda juni-dec (tjänsten vakant innan dess), varav sju besök med annan tjänsteperson och/eller kommunalråd utöver näringslivsutvecklare.
- Kommunbesök och lärmöte med Kungsörs kommun. Flera tjänstepersoner och politiker närvarande. Besökets syfte var att öka kunskap kring mätningar och lära av Kungsörs klättring i svenskt näringslivs undersökning och rankning.
- Flera partner/samverkansmöte och liknande med syfte att bygga relationer, arbeta för bättre företagsklimat och omvärldsbevakning: bygderåd, näringslivsråd, fastighetsägarträff, Nora, Yrkes-högskolan Mälardalen, IUC Industrihub, Coompanion, Almi, svenskt näringsliv, Nyföretagarcentrum Bergslagen (med i styrelse), BRO (med i ledningsgrupp), Ung företagsamhet
- Påbörjat arbete med frågan kring skola + näringsliv och långsiktig kompetensförsörjning genom möte med rektor, biträdande rektor och SYV på Karlsängskolan med fokus på att erbjuda bättre och bredare praktikplatser bland företag i Nora kommun, samt att utöka Arbetsmarknadskunskap (AMK) genom att bygga på föreläsningarna för årskurs 7 och 9 med ett urval kommunens företag som i förlängningen kan erbjuda praktik och arbete (samt även kommunen själva – vårdyrke exempelvis)
- Påbörjat arbete kring mark- och planberedskap i samverkan med kommunens egna samhällsplanerare, BRO:s exploateringsexpert samt även fastighetsägare i kommunen.

Ekonomiskt utfall

Näringslivsutvecklartjänsten har varit vakant under första delen av året, vilket till största delen förklarar budgetöverskottet på 189 tkr.

Framtiden

Handlingsplanen kopplad till näringslivsstrategin är snart klar. Däri kommer vissa prioriterade områden synas och arbetas på. Näringslivsträffar ska återstartas. Översyn görs hur dessa når fler och en bredare grupp.

Mark- och planberedskap kan bli bättre gällande industri- och verksamhetsmark. Det utvecklingsstråk för nya verksamheter, söder om länsväg 244, vid Pershyttans industriområde som utpekats i översiktsplanen, har vid närmare studier visat sig inte vara genomförbart/lämpligt. Lokaliseringsutredning för alternativa lägen pågår. Samtidigt finns ett behov av att göra analyser för att bättre förstå kommunens förutsättningar och stärka kommunens attraktionskraft för nya företagsetableringar.

En inventering har gjorts på vilken planlagd industri- och verksamhetsmark som finns och vilka åtgärder som krävs för att tillgängliggöra den.

Det är viktigt att ha landsbygd i åtanke i planering och beslut, i allt vi gör. Även diskrimineringsgrunder såsom kön, ålder med mera. Att tänka igenom företagsbesök om de går till både små och stora företag, på landsbygd med mera.

Turistverksamheten

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens turistverksamhet och Turistbyrå, Nora camping, Alntorps Ö samt näringslivsutvecklarens PR-verksamhet samt.

Funktionsområdet Turism ska på egna initiativ, genom samverkan och samarbeten på lokal och regional nivå, öka och stärka kommunens utveckling avseende attraktivitet, turism och besöksnäring. Största delen av arbetet utgår från Nora turistbyrå, som är ett helårsöppet Turistcenter auktoriserat av VISITA. Turistbyrån erbjuder prisbelönt besöksservice till Nora och Bergslagens besökare.

Årets händelser

Noras första besöksundersökning genomfördes av Research One under juli-augusti. Här några axplock av resultatet som alla kommer att hjälpa kommunen i utvecklingsarbetet:

- Undersökningen indikerar tydligt att Nora är att betrakta som en turiststad. Kommunens geografiska upptagningsområde är stort och många har Nora som huvuddestination. Dessutom var så många som 30 procent i Nora för första gången, vilket tyder på en fortsatt stark förmåga att attrahera nya besökare.
- Resultatet visar även att besökarna kommer till Nora av många olika anledningar. Detta indikerar att det är själva besöket till Nora som är fokuset – staden och platsen Nora är besöksmålet.
- NPS-värdet (50) för Nora är mycket högt. Det visar tydligt att Noras besökare är mycket villiga att rekommendera platsen Nora till fler.

Under 2023 överfördes ansvaret för de tjänstepersoner som utför arbete åt stiftelsen NJOV. Under 2023 överfördes ansvaret för projekten Kottaberget flowtrails och Hållbara cykelleder, som båda beviljats 100 procent finansiering av Tillväxtverket. Projekten slutredovisas hösten 2024.

Visit Nora broschyren utökades även 2023 med åtta sidor. Turistbyrån producerar alla trycksaker in-house och den är totalfinansierad av vår besöksnäring. Upplagan tog slut i år.

Nora Turistbyrå har haft cirka 20 650 fysiska besökare på Nora station. En liten minskning på cirka 900 personer jämfört med året före. Här är vädret en tydlig bidragande orsak. De utländska besökarna har ökat till cirka 10,6 procent av totalen.

Samverkan i Tre trästäder har under året utökats med några nya insatser:

- Deltagande på Seniormässan i Göteborg i mars. Bearbetning av grupper.
- Samarbete med Freedom Travel, husbilsinfluencers och deltagande på Camping- och husbils-mässan i Jönköping i september.

Besöksnäringen samlade verksamheten vid två Turistfrukostar, bägge med rekordmånga i publiken. I juni var det traditionell Kick-off, i år med fokus på Maria Lang.

I samverkan med Svenska Deckarakademin genomförde verksamheten en första Deckarfestival. Under tre dagar i april samlades Akademin, ett stort antal författare och deckarälskare från hela landet, här i Maria Langs Skoga.

Nora kommun beslutade i mars att säga upp sitt medlemskap i Tursam i Bergslagen ekonomisk förening. Därefter har alla kommuner i Bergslagen beslutat att lägga ned den gemensamma ekonomiska föreningen som funnits i drygt 30 år. Samarbetet ska nu ske på ett annat sätt.

Verksamheten ansvarar för det guidade utbudet för grupper och enskilda gäster här i Nora och Pershyttan. Till hjälp står ett 10-tal engagerade guider. Att erbjuda guidning kräver en gedigen arbetsinsats av Turistbyråns personal, att marknadsföra, utbilda, utveckla och schemaplanera. Insatsen ger dock Nora unika reseanledningar. 95 procent av alla enskilda bokningar sker digitalt on-line på visitnora.se.

Verksamheten har nu lanserat den nya digitala ljudvandringen för Bergsmansbyn Pershyttan. Den återfinns i ”Trästadsappen” som verksamheten driver i samverkan med Eksjö och Hjo. Sedan tidigare finns ett antal andra digitala upplevelser i appen.

Samarbetet med Nora köpmannaförening har stärkts, tillsammans marknadsför kommunen platsen så att fler väljer Nora för sitt besök, shoppa, fika, äta och övernatta. Verksamheten deltar aktivt i styrelsen och i olika arbetsgrupper inför de årliga stora evenemangen och är behjälpliga olika former. Under julmarknaden spelade verksamheten in en film som kommer till nytta i många år framåt.

Ekonomiskt utfall

Turistverksamheten redovisar ett budgetöverskott på 454 tkr som förklaras av delvakant tjänst under året samt att campingen inte behövt använda hela underhållsanslaget.

Framtiden

- Ett långt och lyckosamt destinationssamarbete i Bergslagen, där Nora både varit initiativtagare och starkt drivande avslutades till årsskiftet 23/24. Vad som blir nästa steg står ännu inte helt klart.
- Samarbetet inom Tre trästäder har utvecklats till en etablerad destination, Resanledningar med höga unika kvalitéer som fler kommer att vilja uppleva. Den ekonomiska insatsen i samarbetet har dock legat still i cirka 20 år och bör justeras.
- En ny samverkansform kring ”Kilsbergen” har växt fram under 2023. För Noras del känns det positivt och kan ge oss en större ingång till natur, friluftsliv och kulturhistoria med nya partners. Arbetet fortsätter just nu i ett samverkansråd.
- Cykeldestinationen Nora växer. Potentialen för all typ av cykling är stor. Kommunens pågående satsning på ”Kottaberget ” och ”Hållbara leder”, ger kommunen stora möjligheter. Att utveckla cykling och friluftsliv skapar även stora möjligheter för Nora att bli en attraktiv bostadskommun. Verksamheten leder det regionala projektet BBC 2024–2027.
- Verksamheten söker uppdraget att i framtiden utveckla platsen Nora, i första hand att hitta former för hållbar marknadsföring.

Miljö, Hälsa och hållbar utveckling

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslaget för folkhälsouppdraget i norra länsdelen. Verksamheten är finansierad av Region Örebro län och kommunerna i norr, utifrån beslutad fördelningsprincip. Folkhälsoteamets syfte är att vara ett metod- och kunskapsstöd till förvaltningens chefer och deras verksamheter samt till politiken. Folkhälsoteamet ska i samverkan verka för ett långsiktigt och kunskapsbaserat folkhälsoarbete med mål om en hög och jämlik livskvalitet i kommunens befolkning.

De fyra kommunerna i norra Örebro län har tillsammans med Region Örebro län en överenskommelse om samverkan i folkhälsoarbetet som gäller till och med 2023. Folkhälsoteamet är en länsdelsgemensam resurs med Nora kommun som arbetsgivare. Teamet arbetar på uppdrag av och i samverkan med den kommunala ledningen och verksamheterna. Verksamheten samfinansieras av kommunerna i norr och Region Örebro län. Nora kommuns budgeterade kostnad för verksamheten är 288 tkr år 2023.

Folkhälsoteamet har under feb 2022-feb 2025 ett utökat uppdrag kring samordning av arbetet med psykisk hälsa. Finansiering sker helt via statliga stimulansmedel som administreras via Region Örebro län.

Från och med juni 2023 ingår Familjesamverkansteamet som en verksamhetsdel. Familjesamverkansteamet är en samverkan mellan Nora, Lindesberg och Ljusnarsbergs kommuner samt Region Örebro län. Nora kommuns budgeterade kostnad för verksamheten var 147 tkr år 2023 (juni-dec).

Årets händelser

Vissa av folkhälsoteamets uppdrag sker lokalt i Nora kommun och andra uppdrag sker i samverkan med övriga kommuner i länsdelen samt med RF-Sisu och Region Örebro län. Nedan är några exempel på arbeten och uppdrag som genomförts av/med folkhälsoteamet under 2023:

- Under hösten har ny Överenskommelse om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2024–2029 beslutats av Region Örebro län och norra länsdelens samtliga kommuner (KS i Nora 15 nov). Överenskommelsen ger förutsättningar för fortsatt långsiktigt folkhälsoarbete.

- Våren 2023 genomfördes den fjärde terminen med insatsen *Dans för hälsa*, för tonårstjejer med lättare psykiska besvär. Samverkan med Studieförbundet.
- I samverkan med Lindesbergs kommun samordnat arbetet med stödgruppsverksamheten *Källan* för barn i familjer med missbruk/psykisk ohälsa.
- Implementering av det samhällsorienterande programmet *Föräldraskap i Sverige* riktat till asylsökande och nyanlända föräldrar. Våren 2023 genomfördes en föräldragrupp för 12 arabisktalande föräldrar via SFI/Studieförbundet/Socialtjänsten i Nora.
- Verksamhetsövergång och avtalssamverkan för *Familjesamverkansteamet* i norra länsdelen genomförd och verksamheten tillhör Folkhälsoteamet fr.o.m. 1 juni 2023.
- I samverkan med Region Örebro län har en gruppleddare utbildats i det universella föräldraskapsstödsprogrammet *ABC 3–12* år.
- Föreläsning kring *Sex, samlevnad, samtycke* genomförd med elever på Karlsängskolan.
- Informationskväll för föräldrar tillsammans med polis, socialtjänst och skola (NoraFör).
- Som ett led i omställningen till nära vård har en struktur för samverkan ”Samhandling för hälsa i Nora” skapats tillsammans med vårdcentral, Socialförvaltning, Barn- och utbildningsförvaltning. Arbetet har formats under året och folkhälsoteamet är en aktiv part.
- Folkhälsobokslut för kommunen har tagits fram och presenterats.
- Digitala morgonföreläsningar för verksamheter under uppmärksamhetsveckan ”Spela roll” (för att uppmärksamma barn i familjer med missbruk/psykisk ohälsa.)
- Sex tillfällen med utbildning i Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) har genomförts med personal från norra länsdelens kommuner.
- Workshop för genomförande av norra länsdelens Handlingsplan suicidprevention har genomförts med Nora kommuns chefer (chefsforum).
- Samordning av framtagandet av ny handlingsplan för Nora kommuns arbete mot våld i nära relationer påbörjades 2023, slutförs våren 2024.
- Under 2023 påbörjades ett regionalt arbete med att ta fram en ny överenskommelse för samverkan i Familjecentral för Örebro län. En resurs från folkhälsoteamet leder arbetet.

Folkhälsoteamet har bidragit till arbetet med framtagande av Regional strategi för föräldraskapsstöd, i samverkan med Region Örebro län.

Ekonomiskt utfall

Under 2023 har överskott från tidigare verksamhetsår använts för att tillfälligt utöka folkhälsoteamet med ytterligare en tjänst. Personalfrånvaro medför överskott för året. Verksamhetsövergång för Familjesamverkansteamet från och med juni fakturerades samverkande parter i slutet av 2023. Kostnaden för Nora kommun blev lägre än budgeterat på grund av vakant tjänst del av året. På totalen redovisar verksamheten ett nollresultat.

Framtiden

Barn och unga är fortsatt en högt prioriterad målgrupp i folkhälsoarbetet, med bland annat fortsatt fokus på föräldraskapsstöd samt satsning gemensamt i norra länsdelen på *Tidiga samordnade insatser* för barn och unga. Arbeta för en stärkt psykisk hälsa i alla åldrar är centralt och utveckling av kunskap och samverkan mellan aktörer en viktig del i detta. Det främjande och förebyggande arbetet kommer behöva prioriteras högre för att möta behoven och de utmaningar som finns i samhället, som påverkar och påverkas av människors hälsa. Det är också centralt för att minska kostnader för mer kostsamma reaktiva insatser. Fortsatt samverkan mellan huvudmän och olika verksamheter kommer bli än mer viktig som del i detta.

Allmän fritidsverksamhet

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för fritidsverksamhet och föreningsbidrag. Här ingår Fritidsbanken och simhallen. Allmän fritidsverksamhet ska främja kommuninvånarnas möjligheter till kultur och fritidsupplevelser med prioritering barn- och ungdomsverksamhet. Verksamheten ska bidra till att utveckla fritids- och föreningslivet genom att förmedla bidrag, samordna lokalbokningar och aktiviteter, omvärldsbevaka och sprida vidare kunskap till föreningslivet.

Årets händelser

Under året har arbetet med att införa ett nytt digitalt system för föreningsregister, lokalbokningar och administration av föreningsbidrag genomförts. Systemet är klart för bidragsutbetalningar 2024.

Föreningsbidrag har betalats ut till kommunens idrotts- och kulturföreningar samt till sociala föreningar. Bidrag betalas ut dels utifrån befintliga avtal, dels utifrån ansökningar. Aktivitetsbidrag för hösten 2022 och våren 2023 betalades ut under 2023.

Bidrag till studieförbunden har betalats ut 2023. Bidragen baseras på 2022 års verksamhet. Studieförbunden har rapporterat 2 452,5 studietimmar, 87 arrangemang och antalet deltagare har varit 686 i Nora kommun.

Det kommunala bidraget för lovaktiviteter har betalats ut i sin helhet till föreningar i kommunen. Bidragen har gett kostnadsfria aktiviteter under sport-, påsk-, sommar- och höstlov. Exempel på aktiviteter som fått bidrag är stallfritids, friidrott, innebandy, multisportläger och skateskola. På dessa aktiviteter har drygt 500 barn deltagit.

Två föreningsträffar har anordnats under året med information till föreningar om bland annat bidragsmöjligheter.

Fritidsbanken har under året haft rekordlån på utrustning i butiken samt till skolor och vid aktiviteter, vilket påvisar ett ökat behov av kostnadsfri sport- och fritidsutrustning i Nora. Lånen har ökat från 5 640 lån år 2022 till 8 400 lån år 2023. Fritidsbanken har under sommaren haft öppet i skolparken i Nora, i Gyttoorp och på Alntorps Ö. Fritidsbanken avslutade med en sommarfinal i skolparken där föreningar och kommunen tillsammans anordnade en rad olika aktiviteter.

Arvsfondsprojektet "Skateboard sätter hjulen i rullning" där Nora deltar har fortsatt under året i samarbete med Fritidsbanken och Ungas fritid. I allaktivitetshuset har mobila skateramper iordningsställt för skate och "kickbikeåkning".

Simhallen är från februari 2023 i full drift med simundervisning för kommunens skolbarn och bad för allmänheten. Detta efter renoveringen 2022 av reningssystem, vattenfilter och pumpar kopplade till bassängen. Från förskoleklass upp till årskurs 9 genomförs simundervisning. Simkunnigheten mäts i ett kunskapsmål för varje årskurs. Läsåret 2022/2023 var simkunnigheten 92 procent i årskurs 5. Allmänhetens bad hade 2023 7 263 besök varav 3 571 vuxna, 1 326 barn och 2 366 pensionärer. Simskola har genomförts tre veckor i juni med 50 deltagande barn 6–7 år och märkestagning för 30 barn i åldrarna 8–15 år.

Ekonomiskt utfall

Fritids och föreningsenheten redovisar i sin helhet ett budgetöverskott på 267 tkr. Under våren har funktionen som fritidssamordnare varit bemannad med en 50 procent vikarie för att kompensera ordinarie persons tjänstledighet. Detta har inneburit förhöjda personalkostnader då graden av tjänstledighet har varit svår att bedöma. Fritidsbanken hade två ungdomsledare anställda under sommaren för att handleda ferieungdomar vilket har gett högre personalkostnader

Antalet aktiviteter som inrapporterats för det kommunala aktivitetsbidraget har minskat betydligt efter covidpandemin. Jämfört med 2018 har mindre än hälften så många aktiviteter rapporterats. 2018 betalades 250 tkr ut medan 2023 var motsvarande summa för aktivitetsbidrag 96 tkr. Årets utbetalda medel för föreningsbidrag har ett överskott om 464 tkr.

Framtiden

Kultur och fritidschefen har under året fått i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för priser och stipendier, lokaluthyrning samt påbörjat uppdragsbeskrivning för föreningsstöd, ett arbete som kommer att pågå 2024–2026. Föreningsbidragen är en viktig del för att stärka framför allt barn och ungas möjligheter att ta del av aktiviteter i hela kommunen. Fritidsbankens verksamhet kan utökas men medel saknas idag för detta. Behoven för föreningslivet är fortsatt stora där utveckling av lokaler och anläggningar är angelägna för att så många som möjligt ska kunna ha en aktiv fritid. Ett arbete med ett långsiktigt idrottsprogram behöver påbörjas.

Allmän kulturverksamhet

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för allmäncultur och kulturverksamhet. Allmänculturens syfte är att skapa ett rikt och levande kulturliv för kommunens alla invånare, främja folkhälsan, samt göra kommunen attraktiv för besökare, näringsidkare och presumtiva nya invånare. Allmänculturen ansvarar för att levandegöra Nora kommun genom att arrangera olika kulturhändelser samt att upprätthålla kunskap och utveckling inom området kultur. Allmänculturell verksamhet stödjer och samarbetar med föreningar, organisationer och andra verksamheter inom kommunen med syfte att genomföra och utveckla kultur med särskilt fokus på barns och ungas rätt.

Årets händelser

Nora konsthall erbjöd nio utställningar och på konstväggen i biblioteket visades tio utställningar. På Bryggeriet ägde tre utställningar rum under perioden maj–september, en i kommunens regi, en i samarbete med Nora Art och en tillsammans med den ideella föreningen Ljusstråk. I samband med utställningarna i Bryggeriet arrangerades föreläsningar. Utställningarna redovisade sammanlagt cirka 8 000 besök.

Nationaldagsfirandet genomfördes vid kvarteret Bryggeriet i samarbete med Nora kulturskola. Ungdomskulturstipendium 2023 och kulturpris 2023 delades ut. Nya svenska medborgare gratulerades med en gåva.

Kulturrundan Ljusstråk är ett samarrangemang med den ideella föreningen Ljusstråk och genomfördes för 23:e gången. Uppskattat besöksantal var 12 000 personer.

Fyra välbesökta familjeföreställningar gavs i samarbete med Nora teaterförening. En musikföreställning i Göthlinska trädgården genomfördes i samarbete med museiassistenten. Fyra tillfällen kreativt skrivande för barn och unga genomfördes under sommaren. Gruppen Smash into Pieces deltog i Fritidsbankens sommarfest.

Verksamhets- och arrangemangsstöd utbetalades till kulturarrangörer utifrån befintliga avtal och utifrån ansökningar. Samarbetsavtalen med två kulturaktörer har uppdaterats under året.

Ekonomiskt utfall

Kostnad för Dans för hälsa, personalkostnad under sommaren och ökade kostnader för arrangemang, bland annat annonskostnader för Ljusstråk ger ett budgetöverskridande inom Allmäncultur och Kulturverksamhet för helåret med 180 tkr.

Framtiden

En digital skulpturrunda i centrala Nora framarbetades 2023 och ska publiceras 2024. Statliga och regionala bidrag inom kulturområdet kommer sannolikt att minska under kommande år. Detta kommer att påverka de kulturföreningar som är aktiva i Nora kommun. Utställningsmöjligheter och teknik i Bryggeriet och i konsthallen behöver förbättras och förnyas. Att utreda och besluta om ett långsiktigt kulturprogram för vägledning och utveckling av kulturverksamheten behöver påbörjas.

Kulturmiljöer

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för Stiftelsen Nora Järnvägsmuseum och Veteranjärnväg (NJOV) och Stiftelsen Ingrid Göthlins minne. Funktionsområdets syfte är att öka kunskapen om och skapa förståelse och intresse för traktens historia. Verksamheten samordnar och utvecklar användningen av kommunens kulturmiljöer genom varsamt bruk av genuina kvalitéer i ett aktivt och nödvändigt förändringsarbete. Verksamheten ska tillgängliggöra och utveckla kommunens kulturmiljöer genom till exempelvis guidningar och evenemang vid Järnvägsmuseet, Pershyttan, Göthlinska gården, Genbanken/Alntorps Ö och trästaden. Verksamheten delfinansieras med medel från Region Örebro län och Länsstyrelsen i Örebro län.

Årets händelser

Göthlinska gården

Under hösten har ett antal åtgärder på fastigheten utföras enligt det tilläggsäskande som godkänts av kommunstyrelsen i juni 2023. Arbetet med att återställa rabatter till ursprungligt utseende och plantering

har fortsatt i samklang med den plan som utarbetats i samarbetet med Göteborgs universitet - Gröna kulturmiljöer. Droppinvisningar har genomförts under sommaren samt julmarknaden vid sidan av de bokade visningarna.

NJOV

I verksamheten finns en museiintendent samt en museiassistent på deltid. Till verksamheten har Nora kommun en vaktmästare på 50 procent knuten till olika uppdrag och insatser. Verksamhetsledarfunktionen har sedan januari 2023 överförts till turistchefen. All personal utgår från deras lokaler på Nora station. Ansvar för verksamhetens innehåll ligger i grunden hos stiftelsen NJOV, medans personalansvaret ligger på Nora kommun. Under verksamhetsåret har stiftelsens styrelse bytt en tydlig del av sina ledamöter, vilket har skapat en viss fördröjning i vissa ärenden och påverkat arbetet.

Järnvägmuseet i godsmagasinet är i ständig utveckling och har under 2023 haft cirka 3 000 nyfikna gäster. Kunnig värd och värdskap som också har haft särskilda bokningar under andra tider. Enskildas besök under ordinarie öppettider är kostnadsfritt. Gruppbeställningar mot ersättning. På Stationsområdet har reparationen av Vagnhallens tak avslutats. En mycket stor insats av stiftelsen och bidragsgivaren Länsstyrelsen.

I Pershyttan har ett antal insatser gjorts av kommunens personal samt upphandlade experter bland annat:

- Tjärning av vattenrännan till hjulhuset.
- Rökning av sly och gräs inom hela kulturreseptatet, naturstigen och runt gruvhål m.m.
- Ny bro över Smygarebäcken på en vandringsled som tar besökare till Lockgruvan.
- Reparationer av dammkonstruktioner intill Domaregården.
- Reparation av gångbron vid Rättardammen.
- Ny belysning i Lockgruvan, armaturer och nya leddragningar i gruvschaktet.
- Årlig skrotning av Lockgruvan.

Verksamheten har även i år haft en sommarvärd på plats under högsäsong. Uppgiften att informera reservatets besökare, öppna och stänga känsliga dörrar och sköta vattenhjul och stånggång. Kulturreseptatets värden är på plats under samma period som Turistbyrån erbjuder guidade turer i Bergsmansbyn och Lockgruvan. Turistbyråns guidningar har skett i Lockgruvan vid 54 tillfällen totalt. Drygt 1050 personer har deltagit. Guidturen i Bergsmansbyn har skett vid cirka 60 tillfällen och haft cirka 640 betalande besökare.

I somras lanserade Turistbyrån en digital ljudvandring för Pershyttan. Den återfinns i den gemensamma appen för Tre trästäder. Utöver detta finns ett gratis guidehäfte för de som vill uppleva platsen själva och på andra tider.

I höstas var OK Milan huvudarrangör av en studiecirkel om konsten att bygga en kolmila som avslutades med att praktisera detta. Milan tändes högtidligt den 10 september med tal, mat och musik, då döptes även milan till Nora-Anna.

Under de Bergslagshistoriska dagarna i september (Örebro länsmuseum) arrangerades en nyinvi gning av Lockgruvan. (belysning och nyproducerad utställning i gruvstugan).

Tågagnscaféet har samma entreprenör som de senaste åren och de har haft cirka 6 250 gäster denna sommar.

Nora kommun har fått slutbesked för lekplatsen Gruvlyckan. Arbetet med lekplatsen är initierat och genomfört i samverkan mellan kommunen och en lokal förening. Under året har verksamhetsvaktmästartjänsten löpande genomfört reparationer, reglerat dammar och tagit fram priser på arbeten som behöver utföras av entreprenör.

Ekonomiskt utfall

Funktionen kulturmiljöer redovisar ett samlat budgetöverskott på 76 tkr, totalt.

Framtiden

Göthlinska gården

En ny och tydligare arbetsordning mellan kommun och stiftelse är framarbetad. Dokument för Göthlinska gårdens utveckling kommer utformas under 2024. Rollerna behöver förtydligas mellan de parter som verkar och vill verka inom stiftelsens fastigheter och den verksamhet som bedrivs. Ett fortsatt stort underhållsbehov föreligger på byggnader och anläggningar.

Bibliotek

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens folkbiblioteksverksamhet. Verksamheten styrs av bibliotekslagen. Biblioteksverksamheten ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Verksamheten ska främja läsning och tillgången till litteratur, ge ett allsidigt och kvalitativt utbud av tjänster och medier och öka kunskapen om informationsteknik.

Enligt bibliotekslagen ska varje kommun ha folkbibliotek. Allmänheten ska avgiftsfritt få tillgång till litteratur oavsett publiceringsform. Biblioteket ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska. Biblioteksverksamhetens mål är att nå alla i kommunen, men särskilt dessa användargrupper, med media och tjänster. Verksamheten består av ett bibliotek med meröppet i centralorten, en biblioteks-buss samt samarbetet Bergslagsbibblan som omfattar medie- webb- och katalogsamarbete mellan folkbiblioteken i norra länsdelen.

Årets händelser

Biblioteksplanen för 2023–2026 antogs av kommunfullmäktige februari 2023. Beslut om avgiftsfritt bibliotek togs december 2023 och kommer att införas under 2024. Bibliotekets verksamhet fungerar väl. Antalet besök på biblioteket, biblioteksbusen och vid pop up tillfällen var cirka 95 000 vilket är cirka 3 000 fler besök än 2022. Antal fysiska lån under året låg på 70 280, vilket är något mer än året innan. Lånen av e-böcker/e-ljudböcker och e-film har ökat med 7 procent resp. 14 procent och ligger på en hög och stadig nivå.

Meröppet-funktionen har funnits sedan mars 2020 och har nu 1093 användare. De flesta som besöker biblioteket under meröppet är över 65 år. Därefter kommer åldersgrupperna 35–44 år och 18–24 år. Biblioteket är öppet 98 timmar/vecka varav 58 timmar som meröppet.

Biblioteksbusens turlista omfattade under året alla byarna, ett äldreboende och samtliga förskolor på landsbygden och i stadens mindre centrala delar, totalt 13 hållplatser där även allmänheten har tillgång till biblioteksbusen. Bussen visades upp på Noradagarna och på Bokmässan i Göteborg. Bussen har under året haft 850 besökare.

Under året hade biblioteket 275 aktiviteter, varav cirka 60 procent riktade sig till barn och unga och ytterligare en stor andel till övriga prioriterade grupper. Exempel på lyckade aktiviteter under året är babybokprat för nyblivna föräldrar, After school, EPA-projekt för ungdomar, Banned Books Week, språkcafé, skrivargrupp samt lovaktiviteter. I samarbete med föreningsliv och andra kommunala aktörer har biblioteket också arrangerat bland annat Arkivens Dag och Kulturfesten i Nora.

Ekonomiskt utfall

Statliga och regionala bidrag för fortbildning och projekt kompenserar ökade kostnader för detta under året. Biblioteksverksamheten redovisar under 2023 ett budgetöverskridande med 77 tkr.

Framtiden

Verksamheten med biblioteksbusen fortsätter att utvecklas. Antalet hållplatser på landsbygden utökas och busen ska även användas för landsbygdsservice.

Medie- webb- och katalogsamarbetet Bergslagsbibblan som nu omfattar norra länsdelen kommer att utvidgas till att omfatta ytterligare fem kommuner i Örebro län. Projektet finansieras av Region Örebro län. Upphandling av nytt webb- och katalogsystem kommer att ske i samband med detta och planeras vara i drift till årsskiftet 2024/2025.

Kostnadsmodellen för e-böcker/e-ljudböcker gör att dessa lån tar en större del av medlen för inköp av litteratur. Biblioteket kommer fortsatt att förmedla e-lån och anpassar budgeten till efterfrågan.

Kommunal skola för kultur, teknik och natur

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för Kulturskolan, Naturskolan och KomTek.

Funktionens syfte är att ge alla barn och unga i Nora kommun möjlighet till meningsfull fritidsverksamhet med bredd och kvalitet genom deltagande i Kulturskola, Naturskola och kommunal teknikskola (KomTek).

Kulturskolan erbjuder femton ämnen inom dans, teater, bild och musik. Verksamheten innefattar kurser, projekt, uppsökande verksamhet, lovaktiviteter och arrangemang.

Naturskolan drivs av Naturskyddsföreningen i Nora på uppdrag av Nora kommun. Verksamheten arbetar framförallt mot grundskolorna i kommunen med klassaktiviteter såsom skolträdgården i Gyttorp och skogen som klassrum.

KomTek drivs av Nora kommun men tjänsten köps in från Komtek Örebro.

Årets händelser

Kulturskolan har genom utökad rambudget ökat antalet elevplatser på bild och form, dans, piano och sång. Sedan höstterminen har kulturskolan 376 elevplatser inom musik, teater, bild och form samt dans. Varje elevplats har minst 26 kurstillfällen under året och möjlighet till framträdande i olika former.

Medel från Kulturrådet har möjliggjort flera projekt under 2023; Två filmkurser, klarinett- och saxofonverksamhet samt landsbygdsprojekt med teater, dans och sång på landsbygdens skolor vilket gjort att ytterligare cirka 300 elever har nåtts, där de flesta inte är aktiva i kulturskolan sedan tidigare.

Lovaktiviteter som dansworkshop och orkesterläger har genomförts liksom en rad arrangemang; konserter, föreställningar och utställningar för såväl offentlig publik, äldreboenden och för skolklasser. Exempel är teaterföreställningen Snödrottningen, julkonserter, konstutställningar och dansshow. I samverkan inom kultur och fritid har Kulturfesten i Nora och nationaldagsfirandet genomförts.

Samverkan med bland andra Stadra teater, Kammarmusikföreningen samt regionens övriga kulturskolor innebär möjligheter för eleverna att fördjupa och bredda sitt kulturutövande.

Naturskolan har fått ett utökat anslag vilket medfört en nyrekrytering och utökning av verksamheten. Sammantaget har Naturskolan haft 3 156 deltagartillfällen inom skola, SFI och under lov.

KomTek har haft sexveckors kurser för 26 barn per termin. Under sommarlovet har öppen verksamhet bedrivits i Skolparken med sammanlagt 113 barn.

Förstudien gällande Teaterbiografen presenterades och godkändes vid Kultur- och fritidsutskottet i maj.

Ekonomiskt utfall

Kulturskolan har en förstärkt rambudget 2023 och utökat tjänster för att möta efterfrågan. Ett ökat elevunderlag ger en liten ökning på intäkterna. Kulturskolan har erhållit utvecklingsbidrag om 180 tkr från Kulturrådet som syftar till att stärka kulturskolornas utveckling under läsåret 23/24. Dessa medel förs över till 2024. Kulturskolan, Naturskolan och Komtek har 2023 ett resultat i balansen. Total redovisar funktionen ett budgetöverskott om 29 tkr.

Framtiden

Trots utökat antal platser under 2023 är det 155 barn i kö till kulturskolan. Inom ramen för bidraget från Kulturrådet kommer projekt att kunna fortsätta under 2024. Dessa projekt får endast pågå i tre år vilket ger utmaningen att finna former och medel för att kunna etablera lyckosamma verksamheter som inte rymms inom ram. Nya medel kommer att sökas under 2024 inför läsåret 24/25.

Projekteringen av Teaterbiografen är av största vikt för kulturskolan för att på sikt kunna verka i lokaler som är anpassade för verksamheten.

Förslag på en ny organisation av Naturskolan föreslås inför 2024, och om beslut fattas i kommunstyrelsen i enlighet med förslaget kommer verksamheten att övergå i kommunal regi. Komtek kommer att fortsätta sin verksamhet.

Park, idrotts- och fritidsanläggningar

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för småbåtshamnen, underhåll av badplatser och bekvämlighetsinrättningar, exempel Skärmarboda. Även drift av simhall med simundervisning, simskola och allmänhetens bad ingår i funktionen. I samband med upphörande av Samhällsbyggnadsförbundet ingår numera parkunderhåll och skötsel av idrottsplatser i kommunen.

Årets händelser

Nora kommun har återtagit driftansvaret för parkunderhåll och skogsdrift från och med 2023. Drift och skötsel av parkunderhåll och skogsdrift har tidigare utförts av Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen. Organisationen är under utveckling. Utöver skötseln av parker har större trädbeskrningar utförts. Ett nytt GIS program implementeras i organisationen under året. Under året har ett antal slutavverkningar utförts och samt större skötselåtgärder på tidigare avverkad och gallrad mark har genomförts.

Nora kommun har återtagit driftansvaret för samtliga kommunala idrottsplatser från och med 2023. Drift och skötsel av fotbollsanläggningar och elljusspår har tidigare utförts av Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen.

2023 är första helåret som verksamhet bedrivs på den nyetablerade konstgräsplanen som används av två av kommunens fotbollsföreningar. Under året har konstgräsplanen och ishallen fått ny LED-belysning vilket beräknas spara energi samt ge en bra ljusbild över idrottsytorna. Byggnationer invändigt i omklädningsrummen för ishallen har färdigställts under året och Ishallen har fått nytt ytskikt på övervåningen så denna kan användas till förrådsutrymmen. På Gyttorps omklädningspaviljong har dörrpartier bytts ut för att minska energiförluster.

Simhallen är från februari i full drift med simundervisning för kommunens skolbarn och öppethållande för allmänheten efter den omfattande renoveringen av reningssystem, vattenfilter och pumpar kopplade till bassängen. Under våren var simhallen stängd för att åtgärda hala duschgolv. Från förskoleklass upp till årskurs 9 genomförs simundervisning. Simkunnigheten mäts i ett kunskapsmål för varje årskurs. Läsåret 2022/2023 var simkunnigheten 92 procent i årskurs 5. Allmänhetens bad hade 2023 7 263 besök varav 3 571 vuxna, 1 326 barn och 2 366 pensionärer. Simskola har genomförts tre veckor i juni med 50 deltagande barn 6–7 år och märkestagning för 30 barn i åldrarna 8–15 år.

Ekonomiskt utfall

Funktionen gör ett budgetöverskott om 880 tkr. Funktionen beror på flera olika verksamheter, där Park redovisar ett budgetöverskridande om 485 tkr detta på grund av att fullständiga arbeten ej kunnat genomföras under året då maskin och personalresurser ej varit på plats. Personalkostnader har dessutom kunnat hållas nere då bidrag funnits för fler tjänster än tidigare. Bidragen är dock kortsiktiga och inget som beräknas kunna följa tjänsterna under kommande år. Skogsdriften genererar ett positivt resultat vilket bör hanteras inom skogsfonden då kommande år inte kommer kunna ge intäkter men stort skötselbehov kommer finnas vid tidigare avverkningar samt planerade skötselåtgärder via Skogsplanen.

Simhallens personalbudget har inte ianspråktagits fullt ut på grund av en vakant tjänst om 50 procent under våren. Tjänsten är tillsatt under hösten 2023. Simhallen redovisar ett budgetöverskott på 25 tkr.

Framtiden

För att uppfylla målet om att Nora kommun ska använda sina resurser ansvarfullt och produktivt och skapa utrymme för utveckling så bör genomlysning av kommunens entreprenadbeställningar utföras för att utreda om vissa av dessa beställningar kan utföras i egen regi. En grönyteplan bör tas fram och beslutas för att ge en långsiktig, hållbar och god planering och nyttjande av grönyterna.

Fritidsgårdar

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för ungas fritid och fritidsgårdsverksamhet. Verksamheten har två huvudsakliga syften, att vara en professionell relationsbyggare för ungdomar mellan 10–17 år under deras fritid och att driva en främjande och förebyggande verksamhet som skapar en meningsfull fritid för ungdomar.

Fritidsgårdsverksamheten i Nora bedrivs i två olika skollokaler. Fritidsgården i Nora ligger i Karlsängskolan och är öppen för ungdomar 13–17 år. Fritidsgården i Gyttoorp ligger i Gyttoorpskolan och är öppen för ungdomar 10–17 år. Båda fritidsgårdarna har tillsammans öppet på eftermiddag och kväll, måndag-fredag.

Årets händelser

Fritidsgårdarna har under året varit väl besökta. I snitt har fritidsgården i Nora 65–70 besökare och fritidsgården i Gyttoorp 30–40 besökare under en kväll. Glädjande är att det är lika många tjejer som killar som besöker fritidsgårdarna.

Under året har Ungas fritid organiserat flera resor, såsom bad-, bio-, bowling och skidresa. Under sommaren bedrev verksamheten sommarcafé som avslutades med ett stort arrangemang under Noradagarnas familjedag i samarbete med köpmannaföreningen, Fritidsbanken, Biblioteket, AME och Örebro skateförening. Ungas fritid var värdar för alla ungdomar och ungdomsledare under vänortsmötet i augusti.

Under hösten arrangerades föreläsningar med Sebastian Stakset i samarbete med Karlsängskolan och Filadelfiakyrkan för att belysa problematiken av ett kriminellt liv, och hur man kan bryta det. Kulturfesten planerades och genomfördes tillsammans med kulturskola och bibliotek. I december arrangerades en julkonsert av ungdomar i samarbete med Bergslagsförsamlingens ungdomsgrupp, Röda Korset och Karlsängskolan. Under våren rekryterades en ny enhetschef till Ungas fritid.

Ekonomiskt utfall

Verksamheten redovisar ett budgetöverskott på 62 tkr. Personalkostnaderna har varit lägre under året då sommarens lägerverksamhet inte genomfördes. Övriga verksamhetskostnader blev högre än budgeterat. Verksamheten har dessutom inom befintlig budgetram kunnat erbjuda gratisresor. En resa till Gröna Lund ställdes in på grund av olyckan på nöjesfältet.

Framtiden

Ungas fritid / fritidsgårdarna ska fortsatt vara en mötesplats för Noras ungdomar, där trygghet och delaktighet är grundpelare. Verksamheten ska utveckla de samarbeten som finns idag, samt söka nya, exempelvis studieförbund och föreningar. Ungas fritid genomför under våren 2024 UKM - ung kultur möts, tillsammans med Studieförbundet och kulturskolan. Nya lösningar behöver utvecklas för läger eller sommaraktiviteter för blivande årskurs 7: or. Ungas fritid / fritidsgårdarna ska vara representerade i grupper där man diskuterar ungdomsfrågor.

Lokaler

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen förhyrda lokaler. Lokalkostnaderna samt tillhörande kostnader och intäkter, så som exempelvis vaktmästeri, budgeteras centralt för att fördelas ut till berörda verksamheter.

Årets händelser

Utöver reparationer och att genomföra verksamhetsbeställningar så har fastighetsenheten jobbat för att sänka energiåtgången i våra lokaler. Belysning byts ut till LED-belysning och en del åtgärder på byggnader så som dörrbyte och tilläggsisolering har utförts. Fastighetsenheten har arbetat fram en mötesstruktur för att kunna lokalisera verksamhetsbehov i tid och föra behoven vidare genom organisationen. Ett nytt fastighetssystem har upphandlats och behov av en lokalförsörjningsplan har identifierats. Fastighetsenheten har bistått i utredningar kring kommande fastighetsbehov och justeringar i befintliga lokaler.

Ekonomiskt utfall

Hyresökningar som grundas på oktober indexet 2022 som innebar en hyresökning på 10,9 procent och dem ökade kostnaderna för el och fjärrvärme bidrar till ett budgetöverskridande på 4 729 tkr. Kommunens lokaler hyrs via Nora Kommunfastigheter AB. En uppräknings har skett i 2024 års budget för att finansiera hyresökningen 2023.

Framtiden

För att uppfylla målet om att Nora kommun ska använda sina resurser ansvarfullt och produktivt och skapa utrymme för utveckling behöver en underhållsplan tas fram för kommunens egenägda fastigheter. Ett ansvar för underhåll och reparationer bör utformas för fastighetsenheten där medel för alla kommunala fastigheter centraliseras för att kunna arbeta med ett proaktivt underhåll och styra medel till rätt åtgärder för att bibehålla och utveckla fastighetsvärdet. Utveckling och fastighetsavdelningen har tecknat avtal för ett fastighetsprogram för att kunna arbeta effektivt med avtal och drift av kommunens mark och fastigheter vilket kommer implementeras under 2024.

Administration

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för ledningsorganisation inom Kommunstyrelsen.

Årets händelser

Kommunens ledningsorganisation har under 2023 delvis förändrats. Ny förvaltningsorganisation och nyinrättade funktioner har förändrat ledningsgruppens utseende. Under året har några tjänster som belastar anslaget varit vakanta under perioder vilket ger ett positivt utfall på totalen. En ekonomisk återhållsamhet har också gjort att konferenskostnader och kostnader för personalgåvor och liknande minskats. Kostnader för administration minskar med ökad digitalisering. Större externa kostnader som belastat anslaget är advokatkostnader för processen i Mark- och miljööverdomstolen gällande Järle damm.

Nora kommun HR avdelning har inlett ett samarbete med Finspångs kommun angående löneadministration. Under årets första kvartal flyttades det operativa lönearbetet till Finspångs kommun. En stor del av året har ägnats åt att implementera och upparbeta nya rutiner för området både gentemot den nya leverantören och gentemot chefer och medarbetare.

Ekonomiskt utfall

Administrationen redovisar ett budgetöverskott på 3 592 tkr. Överskottet förklaras främst av vakanser på Kansliet samt oförbrukat anslag för uppgradering av diariesystemet. Därtill har anslaget för kommunikation inte nyttjats till fullo under året och redovisar ett överskott. Ekonomiadministration redovisar ett budgetöverskott som grundas i lägre personalkostnad och inköpsbonus än budgeterat.

Framtiden

Kommunens stödfunktioner och ledningsorganisation är under ständig utveckling. Ambitionen är en fortsatt effektivisering och digitalisering vilket både förväntas öka säkerhet, stabilitet och verka kostnadseffektivt. Förändringen av HR-funktionen med utlokalisering av löneadministration etc. har skapat utrymme för kvalitetsutveckling, med samma ekonomiska insats. På samma sätt ses övriga stödfunktioner över. I det läge kommunen befinner sig, med insatser både för att gasa och bromsa, behöver mer arbete på att ta fram bra analyser, beslutsunderlag och uppföljning ske.

Gemensamma verksamheter

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för overheadkostnader som inte fördelas ut i verksamheten. All lokalvård och vaktmästeri fördelas till verksamheten. Inom denna funktionsnivå ingår också budgetanslag för krisberedskap som till största del är statsbidragsbidragsfinansierad. Krisberedningen syftar till att skydda civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta hot. Andra verksamheter som också ingår är företagshälsovård, facklig verksamhet, centrala televäxeln, förmåncyklar m.m.

Årets händelser

Under perioden har arbetet med säkerhet och beredskap varit under omarbetning. Tjänsten som säkerhetssamordnare var vakant under flera månader vilket delvis påverkar det ekonomiska resultatet. Ändå har mycket arbete skett inom det området under året och en ny organisation har skapats.

En förändring av Serviceverksamheten gjordes under året då både posthantering, kommunens växel m.m. organiserades under Verksamhetsområde Kost - Service och Beredskap. Samtliga verksamheter inom området har granskats ekonomiskt för att skapa ekonomisk effektivisering.

Serviceenheten

Under 2023 har tre fordon skiftats till nya leasingfordon. I kommunens fordonspark finns sju elbilar samt 53 fossilbränslefordon. Fordonsparken har ökat under 2023 på verksamhetsövergångar från Samhällsbyggnadsförbundet, både lokalvård och park. Vid halvårsskiftet 2023 startade implementering av nytt bokningssystem för bl a lokaler och båtplatser. 1:a september gick kommunen över till R bok, bokningssystem, som är integrerat mot ekonomisystemet. En ny taxa för båtplatser antogs i slutet av 2022 och implementerades under 2023. Under hösten 2023 påbörjade arbetet med att införa nytt telefoni och växelsystem i samverkan med övriga KNÖL kommuner.

Inför sommarsäsongen fick en brygga bytas ut vid båtiläggningsplatsen samt y-boms platserna för båtar utökades med ett 20 tal platser. **Hitorps** båtplatser har ingen båtplats kö och det har i och med införandet av köplatsavgift för att stå i kö så har det blivit färre i de övriga båtplatsköerna för strandpromenaden. Plaskus har transporterat 11 913 passagerare mellan Alntorps ö och strandpromenaden under sommarsäsongen 2023.

IT verksamheten

Under 2023 hade IT avdelningen ambition att hinna i kapp alla de eftersatta uppdrag och projekt utöver den dagliga driften och stödet till Nora kommuns, Nora Bostäder och Nerikes Brandkår användare. Under året ägnades en hel del till införande av Förvaltningsmodell avveckling av Samhällsbyggnadsförbundet, utbyte av det trådlösa nätet och avveckling av gamla system. Planerat utbyte av gamla datorer genomfördes och cirka 70 procent byttes ut. Datorer som uppfyllde kravet uppgraderades till Windows 11. Även 55 servrar avvecklades. Utbyte av skrivare avslutades under tidig höst. Utbyte UPS (reservkraft batteri) och kylare för serverrummet. Ny telefonväxel implementerades i samverkan med Lindesberg, Ljusnarsberg och Hällefors och blir klart den sista januari.

Säkerhetsanalys av hela IT-miljö har genomförts tillsammans med en IT-partner och det som kritisk klassade punkter åtgärdades omgående. Vissa av de projekt /uppdrag har IT kommit i mål med och vissa får slutföras kvartal 1–2024. I första hand är det försatt utbyte av Cisco produkter och Integration av personalsystem och Microsoft AD.

Lokalvårdsenheten

Nora kommun tog över lokalvårdsenheten från Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen (SBB) i januari 2023 i en verksamhetsövergång. I samband med övergången från SBB konstaterades att lokalvården stod utan egen lokal där man startar och avslutar arbetet samt har möjlighet att komma in för lunch eller fika. Vid årsskiftet 2023/2024 stod lokalen med tvättcentral färdig. Under sommaren har golvvård skett på verksamheterna där flertalet verksamheter har ”bytt färg” på golven.

Under året har en utökning av fler golvvårdsmaskiner införskaffats vilket innebär bättre ergonomi för den enskilde samt ökad renlighet samt bevaring av ytskikten på verksamheten.

Arbetet med införandet och implementering av systemet Pythagoras har pågått under hela året, där utmaningar har varit att få tag i korrekta ritningar.

Utökning av frekvenser av korridorstäd samt klassrum och grupprum samt matrum på förskolor har skett under senare del av året samt i början av 2024.

Studiebesök och omvärldsbevakning i nätverk under året har visat att vi håller god takt med övriga kommuner i frekvenser, utförande samt likvärdighet i lokalvårdsuppdraget.

Ekonomiskt utfall

Funktionen redovisar ett budgetöverskott på 1 896 tkr. IT verksamheten redovisar ett budgetöverskott som förklaras av lägre konsultkostnader, både drift och projekt konsulter och licenskostnader för de nya system som inte har implementerats under 2023 enligt planerat. Lokalvårdsenheten gör mindre underskott vilket beror på att verksamheten haft uppstartskostnader i samband med verksamhetsövergången. En-

heten har finansierat lokalvårdsprogrammet Pythagoras med befintlig ram. Lönekostnad för fackliga företrädare redovisar överskott. Även vaktmästerigruppen bidrar till överskottet. Därtill är det flera anslag för olika satsningar som inte använts fullt ut.

Framtiden

Det kommer under kommande år vara fortsatt stort fokus på verksamhetsområdet och då främst Säkerhets- och beredskapsarbetet. Ekonomiska beslut som belastar 2024 och 2025 har fattats av kommunstyrelsen och av MSB, vilka alla syftar till göra kommunen mer rustad för oförutsedda händelser och kriser. Det kommer ställa krav även på personal och befintlig verksamhet.

Serviceenheten

Under 2024 revideras kommunens fordonspolicy och det nya telefonisystemet införs i början av 2024.

IT verksamheten

Uppgradering av Core nätverket är planerad under kvartal 1–2024. Fortsätta införande av förvaltningsmodell kommer att kräva resurser från IT-avdelningen under 2024 för att få en klar bild om kommunen behöver förstärka med en förvaltningsledare inom IT.

IT avdelningen kommer att vara pilotkommun för ny integration/automation system. Det är en gemensam lösning i samverkan med KNÖL kommuner. Verksamheten fortsätter kontinuerligt utbyte av gamla datorer och uppgradering av servrar. Stor fokus kommer att ligga på verksamheterna utifrån digitalisering behov och det tekniska stödet från IT-avdelningen.

Lokalvårdsenheten

Ökad maskinanvändning i det dagliga arbetet, fortsatt arbete med korrekt dosering och kemikalier samt implementering av Pythagoras på delar av verksamheter under kvartal 1. Verkställa samtliga schemaändringar för god logistik, ergonomi, effektivitet och jämnare sammansättning av verksamheterna. Säkerställa att samtliga rutiner är uppdaterade efter 2024 års miljöinspektionerna på förskolor och skolor, verkställa gemensamma skyddsronder med samtliga verksamheter inblandade för optimering i förbättringsarbetet. Införskaffa cyklar till fortskaffningsmedel för att värna miljö och främja friskvård.

Måltidsverksamhet

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen kommunens måltidsverksamhet. Alla kostnader och intäkter rörande kostorganisationen samlas i budgeten för att sedan fördelas ut i verksamheten.

Kostorganisationen ansvarar för produktion av mat till kommunens förskolor, skolor samt äldreomsorg. Ett centralt produktionskök arbetar mot två mottagningskök inom skolan och särskilda boenden samt tillagar matlådan till hemmaboende. Förskolan omfattar sex tillagningskök samt två serveringskök och inom skolan fyra tillagningskök samt två mottagningskök. Dagligen äter cirka 2 000 personer den kommunproducerade maten inom de olika verksamhetsområdena.

Årets händelser

Under året har kostverksamheten utmaningar för att få livsmedelsbudgeten/portion att hålla budget. Ett stort arbete ligger i att planera måltiderna, arbeta med svinnminimering, recept och servering och upplägg. Under året har arbetet med att utrusta köken för bra beredskap inletts. Grillar och Muurikkor har köpts in för att verksamheten ska klara av att laga mat vid ett kortare elavbrott.

Ekonomiskt utfall

Verksamheten visar ett budgetöverskridande på 1 114 tkr beroende på höga priser på livsmedel, förbrukningsmaterial och drivmedel. Mellan 2021 och 2023 har livsmedelspriserna ökat med cirka 30 procent.

Varuområde	ÅR 2021 Kronor/kg	ÅR 2022 Kronor/kg	ÅR 2023 Kronor/kg
Totalt	27,81 kr	33,60 kr	36,03 kr
Djupfryst	43,91 kr	49,51 kr	53,33 kr
Färskvaror/Kylvaror	22,50 kr	28,18 kr	30,35 kr
Kolonial/Specerier	25,73 kr	32,13 kr	33,24 kr

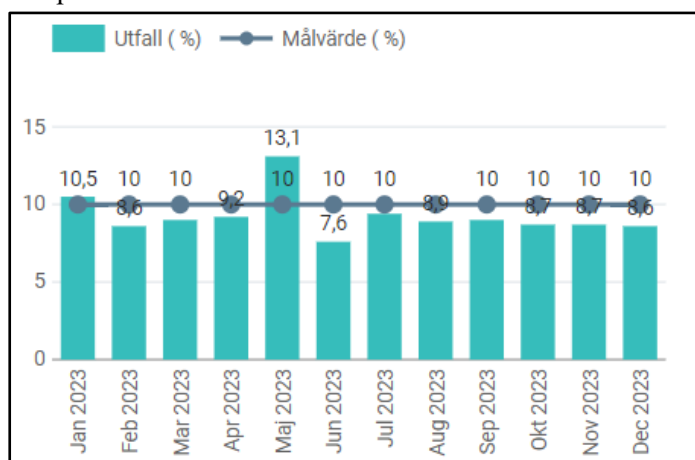
Framtiden

Under året har det varit stora utmaningar med leverans av vissa produktgrupper på livsmedelsområdet. Dessa utmaningar förväntas kvarstå då leverantörerna har små mängder livsmedel i lager utan det mesta ligger på lastbilar på väg till leverantör. Detta innebär att köken måste ha en lång framförhållning vid beställningar och högre egen beredskap gällande livsmedelslager.

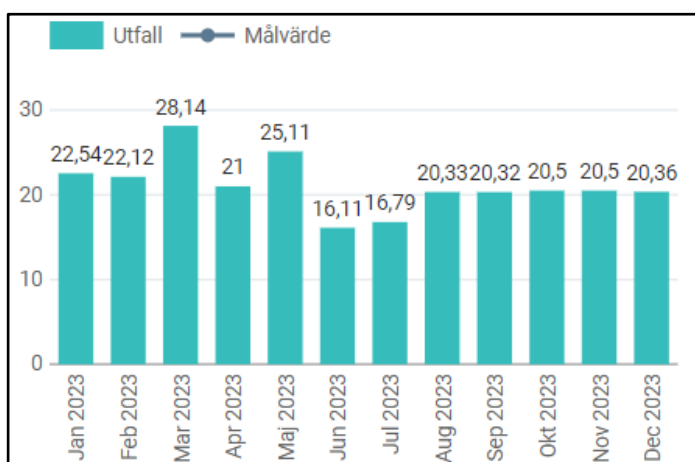
Uppföljning av kommunens målvärden

Under året ökade antal e-tjänster inom kost och service med fyra e-tjänster.

Kostenheten ska arbeta med avtalstrohet vid inköp av livsmedel. Tabellen visar kommunens livsmedelsinköp månadsvis relaterat till målvärdet.

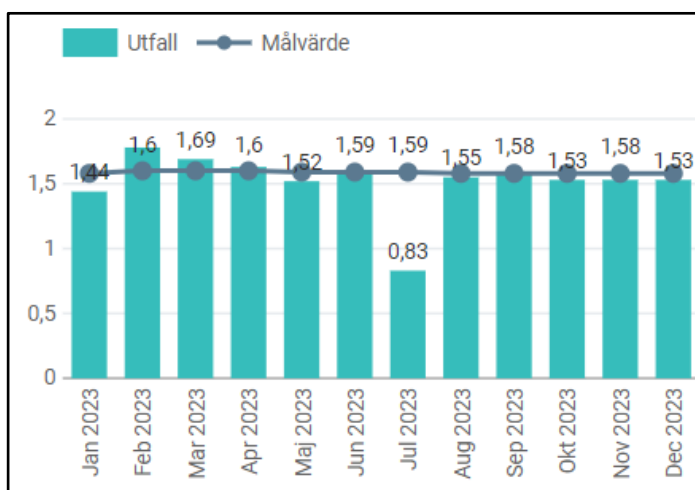

Kostenhet köper in ekologiska livsmedel. Tabellen visar på andelen av ekologiska inköp av totala livsmedelsinköpen.

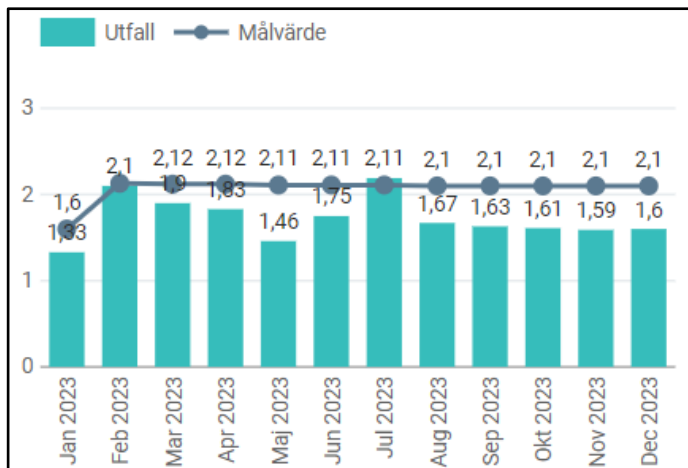

Kostenheten arbetar med miljö och klimat genom att välja livsmedel som har låg påverkan på miljön som möjligt (CO2) men ändå servera näringsrika måltider med både animalier och vegetabiliska alternativ. Tabellerna redovisar andelen koldioxidekvivalenter per kg livsmedel fördelat på flera köksområden.

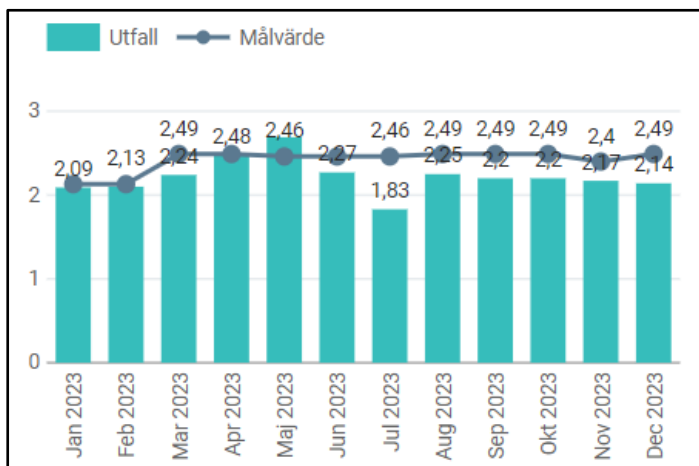
Förskoleköken – Under julimånad är det stängt på dem flesta förskolorna, vilket ger få inköp under perioden.

Skolköken

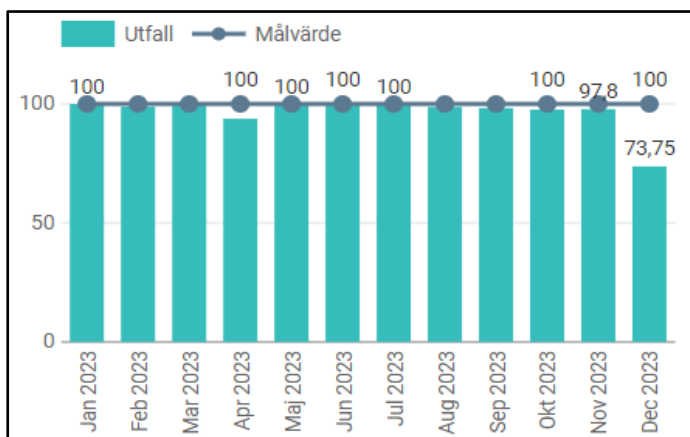

Produktionsköket – Järntorgsskolan och Karlsängskolan är till viss del stängd på grund av sommarlov. Lägre inköp på grund av detta.

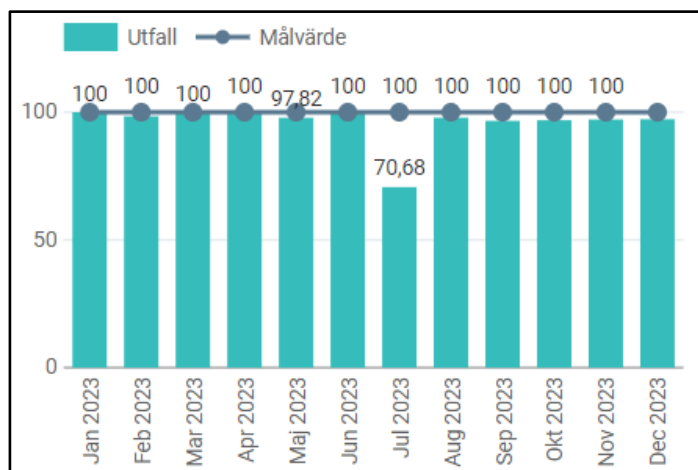

Kostenheten väljer livsmedel med svenskt ursprung i så hög utsträckning som möjligt (Animalier). Tabellerna redovisar andelen av svenskt inköp relaterat till totala inköp per område.

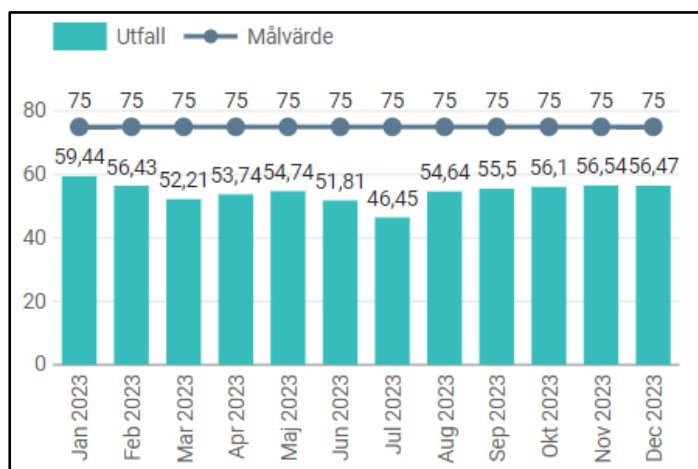
Andelen svenskt - Kött oberett

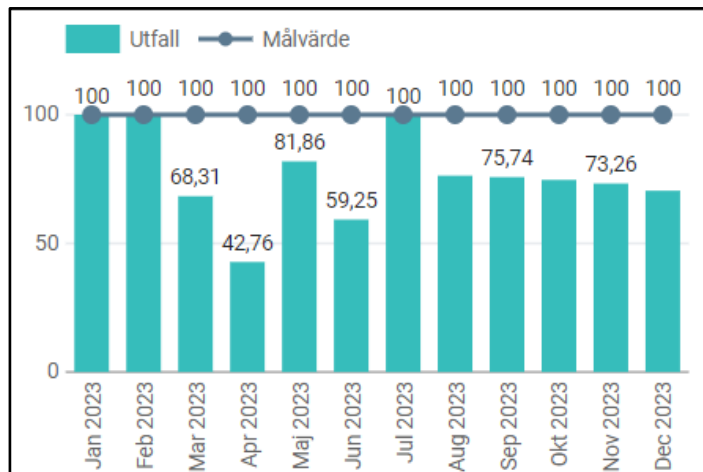
Andelen svenskt - Fågel oberett

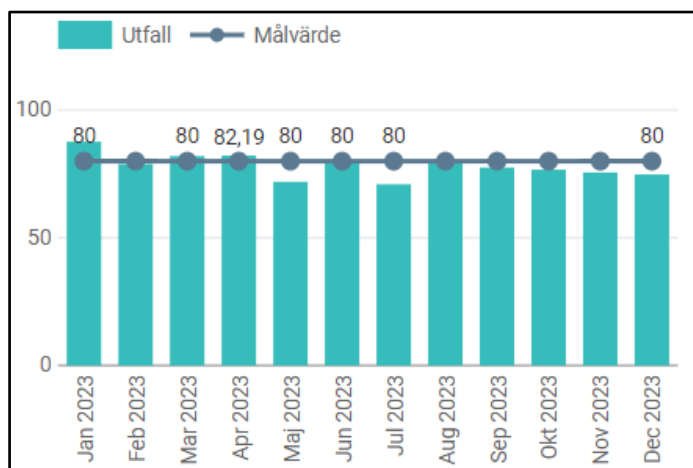
Andelen svenskt - Mejeri

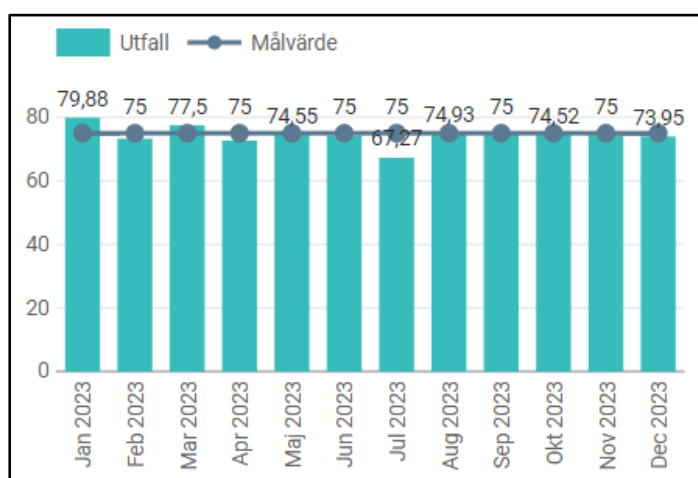
Andelen svenskt – Ägg – Under året har det varit brist på svenska ägg på grund av salmonellautbrott

Andelen svenskt - Ost

Andelen svenskt totalt – (Kött oberett, kött berett, fågel oberett, fågel berett, mejeri, ost, ägg och äggprodukter)

Finansverksamheten

Inom funktionen finansverksamheten ingår budgetanslagen för pensionskostnader, försäkringspremier, semesterlöneskulden förändring samt återföring av utfördelade kapitaltjänstkostnader och anläggningstillgångarnas värdeminskning.

Skatteintäkterna delas upp i allmänna skatter, inkomst- och kostnadsutjämning, regleringspost, LSS utjämning, preliminära slutavräkning och fastighetsavgift.

Finansiella poster består av ränteutgifter och räntekostnader samt borgensavgift. Dem räntekostnader som kommunen har är på pensionsskulden och lånet för finansiering av reningsverket.

Ekonomiskt utfall

Finansverksamheten redovisar ett budgetöverskridande på 1 860 tkr som grundas främst på den ökade pensionskostnaderna på grund av pensionssystemförändringen (AKAP-KR) och överföring av personal från Samhällsbyggnadsförbundet i samband med övertagande av verksamhet till kommunen. Det har inneburit ökade pensionskostnader och pensionsavsättning på 18 409 tkr inklusive räntekostnad om 3 862 tkr utöver budget. Avsättningarna grundas på KPA pensionsunderlag per den sista december 2023.

Kommunens avsatta medel för semesterlöneskulder minskade med 3 601 tkr i år. Totalt är den skulden på 26 427 tkr. Årets skatteintäkt utfall blev 10 092 tkr bättre totalt än vad som budgeterats utifrån SCB skatteunderlag vid årets början. Kommunen har inte behövt låna några likvida medel under året, i och med att likvida medel har funnit på "bankboken". Vilket har medfört en ränteutgift på 2 509 tkr från Sparbanken. Övriga positiva poster gentemot budgeten är försäljning av leasingfordon, återbetalning av kommunens utlägg av Citybanan.

Vid ett negativt resultat för kommunen i år innebär att resultatutjämningsreserven (RUR) kan ianspråkta med anledning av att året 2023 bedöms som en ”lågkonjunktursperiod”. Vilket innebär att resultatet/egna kapitalet inte behöver återställas, men att för framtiden anpassa kommunens kostnader till dem ekonomiska resurser som kommunen tillhandahåller. Negativa budgetavvikelse i verksamheterna bör åtgärdas i och med att dessa inte endast kan relateras till en lågkonjunktur.

Socialnämnden

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Försäljning	-818 tkr	-1 727 tkr	-909 tkr
Taxor och avgifter	-20 398 tkr	-21 345 tkr	-947 tkr
Bidrag	-15 251 tkr	-28 361 tkr	-13 110 tkr
Bidrag och transfereringar	20 244 tkr	15 695 tkr	-4 549 tkr
Entreprenader och köp av verksamheter	28 959 tkr	40 792 tkr	11 833 tkr
Personalkostnad	230 169 tkr	243 699 tkr	13 530 tkr
Lokal- och markhyror, fastighetsservice	5 559 tkr	7 120 tkr	1 561 tkr
Övriga kostnader	18 982 tkr	20 224 tkr	1 242 tkr
Skatteintäkter	0 tkr	-1 115 tkr	-1 115 tkr
Interna intäkter och kostnader	25 947 tkr	26 037 tkr	90 tkr
Kapitalkostnad	1 102 tkr	1 176 tkr	74 tkr
SOCIALNÄMNDEN	294 495 tkr	302 195 tkr	7 700 tkr

Nämndgemensamt

Socialnämnden består av nio ledamöter och fem ersättare. Den har ansvaret för Socialförvaltningens utveckling och ekonomiska ställning. Nämnden leder och samordnar planeringen och uppföljningen av nämndens ekonomi och verksamheter. Nämnden ska bereda eller yttra sig i ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige och verkställa fullmäktiges beslut. Nämndens ledningsorganisation ingår också i denna funktionsnivå.

Ekonomiskt utfall

Funktionen redovisar ett budgetöverskridande på 1 905 tkr.

Konsument- och energirådgivning

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för konsument och energirådgivning.

Ekonomiskt utfall

Funktionen gör ett budgetöverskott på 37 tkr.

Vård och omsorg gemensamt

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för gemensamma kostnader inom vård och omsorg, såsom biståndsbedömning, medicinsk ansvarig sköterska (MAS), brukarråd, sammanhållen vård och omsorg. På denna funktionsnivå samlas även gemensamma medel såsom statsbidrag, kostnader för verksamhetssystem etc.

Årets händelser

Inom ramen för sammanhållen vård och omsorg har utvecklingen fortsatt med allt mer integrerad verksamhet dels bland kommunerna i norra länsdelen dels tillsammans med regionen och då framförallt vårdcentralen. Dels handlar det om den fortsatta utvecklingen av nära vård där en gemensam målbild tagits fram där Nora Kommun tillsammans med Nora vårdcentral nu arbetar med lokala planer för den fortsatta utvecklingen, vi kallar det ”ledning i samverkan”. Dels handlar det om genomförande av gemensamma verksamhetsprojekt där Familjesamverkansteamet i norra länsdelen (Famsam) är värt att lyfta fram, dels det mer lokala arbetet med Demensteam och utbildningen för omsorgskontakter.

Ekonomiskt utfall

Funktionen redovisar ett budgetöverskott på 1 278 tkr, primärt beroende på erhållna statsbidrag. De flesta statsbidrag har nyttjats av respektive funktion inom socialförvaltningen, exempelvis nyttjas kompetenslyftspengar av de verksamheter som har medarbetare som läser till undersköterskor eller specialistundersköterskor.

Framtiden

Framtiden kommer handla om att säkerställa att den verksamhetsutveckling som påbörjats kan fortsätta. Det handlar om att fortsätta utveckla demensteamet, konkretisera Nära vård i verksamheterna och utveckla kommunens vårdgivaransvar, etablera nätverk för att ta emot de specialistundersköterskor som examineras, utveckla hälso- och sjukvårdsorganisationen, bygga en hemtjänst som skapar kontinuitet och trygghet samt fortsätta med kvalitetsutvecklingsarbetet.

Vård och omsorg

Inom verksamhetsområdet Vård och omsorg återfinns funktionerna Hemtjänst, Hälso, sjukvård rehab samt Särskilt boende.

Funktionsområdet **hemtjänst** har till syfte att tillhandahålla insatser för att möta Nora kommuns medborgares behov av stöd, vård och omsorg. Syftet med hemtjänst är att den enskilde, trots behov i vissa fall omfattande ska kunna bo kvar i ordinärt boende. För att få insatser från hemtjänsten krävs ett biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen (SoL). Hemtjänsten utför även delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser, vars insatser är delegerade av sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter. Cirka 20 procent av alla utförda insatser sker på delegation. Funktionen omfattar också dagverksamheterna socialdagvård, demensdagvård samt aktivitetscenter, även demensteamet ingår i hemtjänstens verksamhet.

Hemtjänst är frivilligt och ska utformas så att den enskilde genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Stödet till den enskilde ska bidra till att återfå eller bibehålla förmågor. Stödet kan handla både om serviceinsatser och personlig vård. Hemtjänst utförs under dygnets alla timmar, alla dagar på året.

Särskilt boende har i uppdrag att tillgodose behov av stöd, vård och omsorg som inte kan ges i ett ordinärt boende. I huvudsak ges särskilt boende till personer som inte längre kan få behovet av tillsyn, omvårdnad och säkerhet tillgodosett i ett eget ordinärt boende. Insatsen kan också ges utifrån psykiska aspekter samt behov av trygghet. Den enskilde ska med hjälp av det kompensatoriska stödet på ett särskilt boende ges förutsättningar för att i så hög grad som möjligt leva ett självständigt liv och uppnå en skälig levnadsnivå.

Särskilt boende beviljas enligt socialtjänstlagen (SoL) när den enskildes behov inte kan tillgodoses genom stöd i det egna hemmet såsom hemtjänst, boendestöd, anhöriginsatser, ledsagning, tillgång till dagverksamhet eller när återkommande korttidsboende inte är tillräckligt. Personens behov är kopplade till åldrande, sjukdom eller funktionsnedsättning.

Kommunen har två särskilda boenden, Tullbackagården och Hagby Ängar, med sammanlagt 148 lägenheter. Verksamheten är fördelad på tretton avdelningar, åtta på Hagby Ängar och fem på Tullbackagården. Samtliga avdelningarna på Hagby Ängar är demensbostäder och på Tullbackagården är en av avdelningarna boende för demens, övriga fyra avdelningar består av boende för personer med fysiskt omsorgsbehov, varav en avdelning är för korttidsrehabilitering.

Funktionsområdet **Hälso- och Sjukvård** och Rehabilitering (HSR) har i uppdrag att utifrån en vårdbegäran ge vårdtagaren omsorg, omvårdnad, rehabilitering och stöd på ett sätt som gör att personen kan leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Detta ska göras med hög delaktighet och inflytande så att den enskilda personens rätt till privatliv, kroppslig integritet, självbestämmande, delaktighet och individanpassning upprätthålls.

HSR består av sjuksköterskor, arbetsterapeuter och hjälpmedelstekniker. HSR tillhandahåller hemsjukvård, rehabilitering och hjälpmedel till personer i vård- och omsorgsboenden, boende med särskild service, i dagverksamhet, i servicebostad och i det ordinära boendet.

Årets händelser

Hemtjänsten har under 2023 fortsatt arbetet med kontinuitetsplanering och fått effekten att gått från att vara 22 personal hemma hos brukaren till att nu vara nere på 15 personal över en längre tidsperiod. Kompetensförsörjningen, att rekrytera medarbetare med rätt kompetens, är en utmaning för verksamheten men likaså att bibehålla nuvarande medarbetare. Verksamhetsområdets samtliga yrkeskompetenser har en god arbetsmarknad och konkurrensen om kompetensen är hård. Lägg sen därtill att vård- och omsorgsyrket inte lockar gymnasie studenter i samma utsträckning som förr. Det innebär att verksamheten måste arbeta med att värdbiträden utbildar sig till undersköterskor genom att ge möjlighet till både studier och arbete parallellt. Detta arbete har haft stöd av Äldreomsorgslyftet och då medel för 2024–26 nu beslutats så kan det arbetet fortsätta. Dock är det som mest intresse att som undersköterska specialisera sig.

Verksamheten och då framför allt Hemtjänsten har genomfört utbildning av omsorgskontakt i samarbete med processledare Nära vård under första halvåret 2023 och effekterna av denna utbildning har omhändertagits under hösten och ses som en av de åtgärder som gjort kontinuitetsarbetet hållbart.

Ekonomiskt utfall

Funktionens resultat fördelas på Hemtjänsten med ett budgetöverskridande om 2 645 tkr, Särskilt Boende ett budgetöverskridande om 617 tkr samt Hälso Sjukvård Rehab med ett budgetöverskridande om 800 tkr.

Hemtjänsten är fortfarande inte i fas med att bemanna utifrån ersättningsnivån 486 kr per planerad timma. Kostnaden är i snitt 615 kr detta kan dock jämföras med 2022 då kostnader var 679 kr. På SÄBO påverkas utfallet av omsorgstagare med stora behov. Dock har verksamheten kompenserat genom intäkter via försäljning av tomma platser till Ljusnarsberg och Lindesberg i form av tillfälliga korttidsplatser. Den kommunala hälso- och sjukvårdsorganisationen påverkas av att vårdtiderna inom regional slutenvård har förkortats, patienter blir medicinskt färdigbehandlad fortare från slutenvården vilket innebär att vårdtyngden ökar inom kommunal vård och omsorg. Det är även mer avancerad medicinsk behandling på kommunnivå inom alla enheter inom vård och omsorg vilket ställer stora krav på bemanning av framförallt sjuksköterskor.

Gemensamt för de flesta enheterna inom verksamheten är arbetet med att få en ekonomi i balans. Det enheterna behöver förbättra är resurstillsättning och schemaläggning utifrån verksamhetens behov. De nya reglerna från oktober kommer att medföra att verksamheten inte kommer kunna schemalägga på samma sätt som tidigare.

Framtiden

- Nya schema ska skapas efter 11-timmars dygnsvila.
- Utmaningen att hantera eventuella ökade kostnader i samband med nya scheman 1/10.
- Utmaning att rekrytera undersköterskor.
- Utveckla arbetssätt och rutiner som optimerar resursanvändandet.
- Fortsatt arbete med att öka stabilitet rörande sjuksköterskebemanning i hemsjukvården.
- Hållbart arbetsliv, som ett centralt verktyg för att åstadkomma förbättrad arbetsmiljö och kultur.

Färdtjänst

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens färdtjänstkostnader. Verksamheten sköts av Region Örebro län.

Ekonomiskt utfall

ANTAL RESOR	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	TOTALT
Färdtjänstresor	473	457	620	542	613	485	353	439	567	627	605	622	6 403
Riksfärdtjänstresor	3	3	3	2	0	8	8	3	2	0	1	2	35
Kommunresor	3	0	1	1	5	2	3	4	2	1	4	1	27
SUMMA	479	460	624	545	618	495	364	446	571	628	610	625	6 465
ÅR 2022	367	391	542	491	629	555	387	463	595	594	523	591	6 128
FÖRÄNDRING	112	69	82	54	-11	-60	-23	-17	-24	34	87	34	337

Antal färdtjänstresor har ökat med 5,5 procent och tabellen visar på antal resor per månad i år relaterat till förra året. Ökade antal resor har inneburit en kostnad totalt på 3 174 tkr för kommunen, vilket är ett budgetöverskridande om 174 tkr.

Funktionsstöd

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens funktionsstöds verksamhet. Enheten Funktionsstöd ansvarar för att verkställa beslut enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlag (SoL) samt Socialförsäkringsbalk (SFB).

Inom verksamheten Funktionsstöd bedrivs särskilt boende vid fem gruppboendestäder för personer med utvecklingsstörning och tillsammans har dessa gruppboendestäder 27 platser. Kommun har även ett serviceboende för personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar om tolv platser.

Utöver detta har kommunen även daglig verksamhet samt boendestöd som vänder sig till personer med utvecklingsstörning, psykiska och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Verksamheten köper även placeringar av externa utförare.

Årets händelser

Genomgripande inom verksamhetens enheter är det fortsatta arbetet med genomförandeplaner och dokumentation. Stödpedagogen har det övergripande ansvaret, att tillsammans med medarbetare upprätta och följa upp genomförandeplaner och fokusera på dokumentationen. Detta för att kunna säkerställa god kvalitet för dem vi är till för och för att stärka medarbetarnas roller utifrån deras uppdrag.

Stödpedagogen har haft i uppdrag att utöka "aktivitetsgruppen" där man erbjuder olika aktiviteter 1–2 ggr i månaden för alla våra brukare, som bland annat är bowling, bio, restaurangbesök, fika m.m. Syftet med denna grupp är att bryta isolering för brukarna, få till ett samarbete mellan verksamhetens enheter och göra brukarna delaktiga vid val av aktiviteter, samt planering av dessa.

Fem medarbetare har avslutat R-ACT utbildningen. Vilket numera innebär att verksamheten uppnått sitt mål kring antalet medarbetare med R-ACT utbildning i vår verksamhet.

Ekonomiskt utfall

Funktionsstöd redovisar ett budgetöverskridande om 2 528 tkr. Överskridandet återfinns främst inom LSS barn insatser som ökat med fyra beslut under året och där verksamheten köper plats av Örebro kommun. Insatsen kontaktperson är också en del i att verksamheten inte har en budget i balans, då budget för volymen kontaktpersoner understiger det faktiska behovet. Till detta tillkommer assistansuppdrag som inte budgeterats.

Framtiden

- Prioritera arbetet med externa praktikplatser/sysselsättningar inom kommunen till brukare som har beslut om sysselsättning.
- Hantera utmaningen att rekrytera rätt kompetens för allt svårare uppdrag.
- Fortsätta arbetet med Hållbart arbetsliv, som ett centralt verktyg för att åstadkomma förbättrad arbetsmiljö och kultur.

Individ och familjeomsorg

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för individ och familjeomsorgens verksamheter. Individ- och familjeomsorgen (IFO), Integration samt Arbetsmarknadsåtgärder (AME).

IFO har till uppgift att i olika former stödja, hjälpa och skydda utsatta grupper i samhället. IFO:s ansvarsområde innefattar både förebyggande verksamhet och individuellt inriktat utrednings- och behandlingsarbete. Verksamheten är i stora delar lagstadgad och styrs huvudsakligen utifrån socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Individ- och familjeomsorgen hanterar ärenden som rör barn, ungdom och familj när det gäller anmälningar/ansökningar, utredningar, insatser och uppföljning inom sociallagstiftningen och familjerätten.

Verksamheten ansvarar för förebyggande arbete, skydd och särskilt stöd till barn och ungdomar 0–20 år och deras familjer inom ramen för gällande sociallagstiftning samt ärenden inom familjerätt enligt föräldrabalken. Inom vuxenenhetens verksamhetsområden handläggs ärenden enligt SoL och LVM för personer över 21 år. Här ingår vuxen- och försörjningsstödshandläggning samt öppenvårdsbehandling för personer med missbruksproblem.

De främsta målgrupperna är barn/unga och deras föräldrar som är i behov av särskilt stöd, personer med missbruksproblematik, personer som utsatts för våld i nära relation, vuxna som behöver försörjningsstöd samt familjerättsliga ärenden. Även anhöriga till personer med missbruksproblem och brottsoffer tillhör IFO:s målgrupper.

Integration omfattar boendeplaceringar för ensamkommande barn och unga vuxna samt anvisade vuxna och familjer. Verksamheten erhåller statsbidrag från Migrationsverket.

Inom Arbetsmarknadsåtgärder ingår budgetanslagen för Hjernets arbetsmarknadsverksamhet och verkstaden. Här ingår även bosättning och mottagning av nyanlända.

Funktionens syfte är att minska arbetslösheten genom att skapa ökade förutsättningar till sysselsättning, anställning, studier eller att på annat sätt nå egen försörjning. Att minska utanförskap och möjliggöra en stegförflyttning för individer som står utanför arbetsmarknaden.

Verksamheten jobbar främst med uppdrag från IFO och Arbetsförmedlingen (AF), men även med Försäkringskassan, SOFINT och frivården. Arbetsmarknadsenheten (AME) kartlägger och coachar arbets sökande, samordnar och handlägger feriejobb, praktikplatser och bidragsanställningar i samverkan med uppdragsgivarna, övriga kommunala verksamheter, näringsliv och civilsamhället. Målgruppen är arbetslösa kommuninvånare 17–65 år.

AME och Försörjningsstöd har sedan hösten-21 utökat samverkan kring målgruppen, vilket innebär att Försörjningsstöd nu uppmanar alla som står till arbetsmarknadens förfogande att ha kontakt med kommunal arbetscoach hos AME för vidare planering. Det ökande inflödet kräver fler personella resurser och insatser i AME:s verksamheter.

Resursväxling: Ersättning i form av bidrag från försörjningsstöd växlas mot ersättning i form av lön via kommunala bidragsanställningar.

Praktik är oftast första steget inför en kommunal bidragsanställning. Under hela anställningstiden sker kontinuerliga uppföljningar med arbetsplats/handledare samt deltagare. Flertalet av dem som fått möjlighet till anställning med stöd från AME går vidare till studier eller jobb.

Årets händelser

En av de viktigaste händelserna under året är den nya organisationen inom socialförvaltningen som skapat förutsättningar för ett nära ledarskap som kan arbeta med att kvalitetsutveckla verksamheterna, vara aktiv i kompetensförsörjning och kompetensutveckling, säkerställa arbetet med systematisk arbetsmiljö och bidra till en kostnadseffektiv verksamhet genom en effektivare ekonomistyrning.

Antalet orosanmälningar om missbruk har ökat, fler preparat missbrukas och fler LVM-utredningar har inletts vilket indikerar på att missbruket är allvarigare för fler personer än tidigare.

Verksamheten ser ett fortsatt minskat behov av försörjningsstöd i Nora kommun. De insatser och arbets sätt som har tagits fram av vuxenenheten och AME senaste åren har gett ett önskat resultat. AME har samordnat, handlagt och administrerat praktikplatser, bidragsanställningar och feriejobb i samverkan med uppdragsgivarna, övriga kommunala verksamheter, näringsliv och civilsamhället. Arbetet med kommunal arbetscoach har utvecklats under året. AME tagit emot och bosatt skyddsbehövande och andra flyktingar, samt bistått med etableringsinsatser och stöd för att ge dem en bra start i det nya landet.

Ekonomiskt utfall

Funktionen **IFO** redovisar ett budgetöverskridande om 5 011 tkr som främst beror på höga kostnader för placering för barn och unga. Placeringskostnaderna för vuxna är även dem högre än budgeterat, medan kostnaderna för försörjningsstöd är lägre än budgeterat.

Funktionen **Integration** har gjort ett budgetöverskott om 3 338 tkr. Detta på grund av mottagna Statsbidrag. Funktionen **Arbetsmarknadsåtgärder** gör ett budgetöverskott på 1 327 tkr.

Framtiden

- Göra det attraktivt att bli familjehem åt Nora kommun genom att:
Fortsätta arbetet med att omförhandla avtal med de konsulentstöda familjehemmen, även här se över arvodesersättningarna.
- Insatser till barn som bedöms vara placeringsnära eller möjlighet att flytta hem kommer att prioriteras inom öppenvården, dels utifrån ett barnrättsperspektiv, evidens samt kostnadseffektivitet för enheten.
- Fördjupat arbete med de klienter som har ett långvarigt behov av försörjningsstöd
- Vidareutveckla café Hjernet

Bildningsnämnden

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Försäljning	-3 821 tkr	-3 164 tkr	657 tkr
Taxor och avgifter	-7 787 tkr	-8 539 tkr	-752 tkr
Bidrag	-17 524 tkr	-21 736 tkr	-4 212 tkr
Bidrag och transfereringar	160 tkr	128 tkr	-32 tkr
Entreprenader och köp av verksamheter	78 312 tkr	81 937 tkr	3 625 tkr
Personalkostnad	175 664 tkr	182 280 tkr	6 616 tkr
Lokal- och markhyror, fastighetsservice	939 tkr	1 308 tkr	369 tkr
Övriga kostnader	13 655 tkr	12 197 tkr	-1 458 tkr
Interna intäkter och kostnader	56 940 tkr	57 018 tkr	78 tkr
Kapitalkostnad	434 tkr	350 tkr	-84 tkr
BILDNINGSNÄMNDEN	296 972 tkr	301 779 tkr	4 807 tkr

Nämndgemensamt

Bildningsnämnden består av nio ledamöter och fem ersättare. Den har ansvaret för bildningsförvaltningens utveckling och ekonomiska ställning. Bildningsnämnden leder och samordnar planeringen och uppföljningen av nämndens ekonomi och verksamheter. Nämnden ska bereda eller yttra sig i ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige och verkställa fullmäktiges beslut. Budgetanslag som inte har fördelats och används för gemensamma åtgärder ingår i denna funktion.

Årets händelser

Verksamhetsåret 2023 har inneburit flera olika större gemensamma/övergripande aktiviteter och projekt:

- Bildningsnämnd och bildningsförvaltningsorganisation började gälla from 1 januari 2023.
- Förbättrat systematiskt kvalitetsarbete/ledning och styrning av alla verksamheter.
- Skolverket påbörjade den 3-åriga processen Samverkan för bästa skola (SBS).
- Länstrafiken har tagit över skol- och elevskjutsansvaret.
- Fortsatt planering av Nya Karlsängskolan.

Verksamheterna inom område bildning blir from 1 januari 2023 egen förvaltning vilket ställer andra krav på verksamheten än tidigare. Ledning och central administration har svårt att räkna till för uppdragen. Med anledning av bl.a. detta påbörjades under 2022 ett förändringsarbete med en extern utredning kring förvaltningens behov och organisation. Utredningen blev klar under våren 2023. Organisatoriska förändringar planeras till 2024/2025.

Redan under våren 2022 påbörjades ett gemensamt arbete kring systematiskt kvalitetsarbete i främst skolan som under hösten 2023 utvidgats till att omfatta all verksamhet inom bildningsområdet. Det systema-

tiska kvalitetsarbetet tar helt sin utgångspunkt i läroplanens mål för respektive verksamhet. Arbetet innebär en omställning till fler och tydligare gemensamma processer med ökad delaktighet i målarbetet kring skolan, fritidshemmen och även förskolan.

”Samverkan för bästa skola” (SBS) har från våren 2023 erbjudit riktade insatser för Karlsängskolan, Gyttopsskolan, Järntorgsskolan samt för huvudmannen. Processen fortsätter under 2024 och 2025 med framtagna prioriterade mål för varje enhet (tre år). Insatserna är för att förbättra elevernas kunskapsresultat. Processen har stor positiv påverkan på hela den systematiska kvalitetsprocessen i Nora kommuns samtliga skolor.

Ny resursfördelningsmodell beslutades och implementerades under 2023 för ökad likvärdighet, transparens och tydlighet.

Projektet med ny Karlsängskola går vidare efter de fastlagda beslut kring skolans utformning och läge som togs under 2022. Arbetet fortskrider enligt tidplan och sker med stor delaktighet från verksamheten

Organisation och struktur för arbetet inom barnomsorg och skola ses över under 2024.

Rekryteringssvårigheter ses inom barnomsorg avseende förskollärare och även i skolan för specialpedagoger. I övrigt har Nora kommun generellt lyckats mycket väl i kompetensförsörjningsarbetet.

Ekonomiskt utfall

Oförbrukat budgetanslag för central datasamordning samt tillfälliga vakanser genererade ett budgetöverskott på 626 tkr.

Förskolan

Barnomsorgsverksamheten har två huvudsakliga syften, att tillhandahålla trygg omsorg för barn mellan 1–5 år när vårdnadshavare arbetar eller studerar samt att bedriva pedagogisk verksamhet som stimulerar barns lust till lärande och bidrar till att utveckla deras sociala och kognitiva förmågor.

Inom Nora kommuns geografiska gränser finns 10 kommunala förskolor och en fristående förskola (Solberga Förskolor AB). De kommunala förskolorna är uppdelade på 28 avdelningar. Två kommunala förskolor har fyra avdelningar, fem har tre avdelningar, två har två avdelningar och en förskola har en avdelning. Verksamheten är uppdelad i tre förskolorområden som förvaltas av tre rektorer med direkt ansvar för varsitt område.

FÖRSKOLA (kommunal)	Antal barn	Antal barn	Antal barn	Antal barn	Genomsnitt	Genomsnitt	Genomsnitt	Genomsnitt
MÅNAD	2023	2022	2021	jmf 2022	per avd. 2023	per avd. 2022	per avd. 2021	trend
Jan	482	464	484	18	17,2	17,3	16,5	→
Feb	485	477	486	8	17,6	17,4	16,9	→
Mar	489	480	492	9	17,5	17,6	17,1	→
Apr	493	484	492	9	17,6	17,6	17,4	→
Maj	493	489	496	4	17,6	17,7	17,7	→
Jun	491	484	481	7	17,5	17,2	17,6	↗
Aug	390	426	420	-36	13,9	15	14,8	↘
Sep	410	454	443	-44	14,6	15,8	17	↘
Okt	417	466	447	-49	14,9	16	16,1	↘
Nov	421	469	450	-48	15	16,7	16,2	↘
Dec	422	468	453	-46	15,1	16,8	16,4	↘
Helår	453,9	469,2	467,6	-15,3	16,2	16,8	16,7	↘

Tabellen visar antal barn i den kommunala förskolan under 2023 i jämförelse med 2022 och 2021 samt genomsnittligt antal barn per avdelning och trend för genomsnittligt barnantal. (Statistik hämtat ur Schoolsoft EA per 2023-12-15.)

Medelantalet barn per månad i kommunal förskola har minskat totalt under året och hela hösten var minskningen stor (-44,6 barn mindre per månad under hösten jämfört med tidigare år).

Enligt den till SCB inskickade oktoberstatistiken för 2023 var personaltätheten i förskolan 4,53 (antalet barn per årsarbetare i förskolan). År 2022 var det 5,1 för riket enligt KKiK, så Nora kommun ligger bland de av Sveriges kommuner som har högst personaltäthet. Den höga personaltätheten och låga barnantalet per avdelning har positiv påverkan på framförallt de små barnen och i personalgrupperna.

Andelen förskollärare i Nora kommuns barnomsorg är 49 procent och andelen barnskötare 37 procent och övrig personal 14 procent. Målet är att det ska vara 70 procent förskollärare och 30 procent barnskötare, för att kunna upprätthålla en högkvalitativ pedagogisk verksamhet. Den nuvarande fördelningen medför problematik avseende förskollärarens ansvar i förskolan utifrån läroplan, då det saknas förskollärare på vissa avdelningar.

Genomsnittligt antal barn i förskolan 2023 som var inskrivna i annan huvudmans verksamhet uppgick i medel till 62,8 barn (13,8 procent). Antalet och andelen barn som inte går i den kommunala verksamheten har ökat.

Antalet barn födda under 2023 som är folkbokförda i Nora kommun uppgår till 83 barn. År 2022 var siffran 90 barn. Antal barn 2023 är en minskning med 7 barn jämfört med 2022 och 20 barn i jämförelse med 2021 (103 barn). Antal barn som slutar förskolan och börjar förskoleklass efter sommaren är 115 st. Detta och det faktum att den externa förskolan tar emot större andel förskolebarn än tidigare innebär med troligen att minskningen av antalet barn i den kommunala förskolan kommer att fortsätta under 2024.

Årets händelser

Arbetet utifrån läroplan

De nationella styrdokumenterna utgör grunden för arbetet, skollagen (2010:800) och läroplanen (Lpfö2018) och barnkonventionen. Förskolan i Nora kommun tar kontinuerligt en utgångspunkt i att barnens intresse och behov ska styra verksamheten. En god omsorg, trygghet, utbildning och undervisning är kärnan. Med det som grund arbetar personalen med olika aktiviteter och teman för att utmana barnen och erbjuda möjlighet till lärande. Förskolorna försöker nå en variation i aktiviteter, t.ex. musik/sång, språklekar, rörelselek, utflykt till skogen, teman med innehåll av naturvetenskap/ matematik/ språk m.m. Ledning och styrning av verksamheten görs av rektorerna som tagit fram ett årshjul för den övergripande organisationen/ verksamheterna/ enskild förskola varje läsår med uppdatering terminsvis.

Förändringar i barnomsorgsstrukturen

Antalet barn i förskolan har sjunkit mycket under hösten. Det beror på delvis att det var en stor kull som avgick till F-klass och att antalet födda i kull 2022 varit minskande från tidigare år. Även kull 2023 är minskande. Andelen barn som går i extern förskola har också ökat. Prognosen för 2024 blir en trolig ytterligare minskning av antalet barn i förskolan utifrån rådande läge och dagens faktiska siffror.

Rekrytering och personaltillgång

Nationellt så finns det en svårighet att nyrekrytera förskollärare, något som även märks i Nora kommun. Det är också svårigheter att rekrytera utvecklingsledare inom organisationen. En översyn av utvecklingsledarorganisation görs under 2024 kopplat till arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan.

Digitalisering

Bildningsförvaltningen följer Skolverkets direktiv och beslut kring digitalisering för att möta verksamhetens behov. Förskoleappen Tyra används och ingår som en del av Schoolsoft.

Kompetensutveckling

Följande kompetensutvecklingsinsatser har genomförts under året:

- Interkulturell föreläsning
- SPSM utbildning språkstörning i förskolan
- SPSM utbildning Tillgänglig lärmiljö
- Lärarfortbildning om Läroplanens innehåll och betydelse
- Digital konferens "Språket i fokus"

Ekonomiskt utfall

Förskoleverksamheten redovisar ett budgetöverskridande på 2 695 tkr. Överskridandet beror till största del på att köpta förskoleplatser varit dyrare då fler barn varit inskrivna hos kommunens fristående förskola samt höga personalkostnader till följd av ökat antal barn med stort behov av extrastödresurs och en svår bemannad förskolestruktur. Verksamheten redovisar högre intäkter i form av barnomsorgsavgifter och riktade statsbidrag.

Det finns en viss svårighet med att snabbt reglera personalbemanningen efter förändrat barnantal på respektive förskola och det är ibland utmanande att i planeringsstadiet överblicka i vilka resursfördelningskategorier barnen kommer vara på varje enskild enhet. Detta gör att det är av största vikt att samarbeta och samordna barnomsorgens budget i stort. Grundtanken är en likvärdig personalbemanning per avdelning oavsett barnkategori inom den kommunala verksamheten. Den nya resursfördelningsmodellen lämnar kompensation till mindre enheter eftersom dessa kräver en högre grundbemanning för att klara av ramtiderna i kommunen.

Framtiden

Det inom kommunen minskande barnunderlaget ställer krav på framtida omställningar i verksamheten för att rymma verksamheten inom gällande budgetramar. Undantaget är Järnboås där underlaget ökar.

Skolbarnsomsorg

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens skolbarnsomsorg (fritidshem). Funktionen skolbarnsomsorg har till syfte att tillhandahålla trygg omsorg under den tid som vårdnadshavare arbetar eller studerar samt erbjuda pedagogisk verksamhet av god kvalitet.

Fritidshem bedrivs för barn i åldrarna 6 – 12 år före och efter skoldagen. Uppdraget är att komplettera utbildningen och stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Nora kommun har sex egna fritidshem, varav fem är knutna till de fem skolenheterna för F-6. Det fritidshem som inte ligger i anslutning till en grundskola är fritidshemmet i Dalkarlsberg som är knutet till förskolan på samma ort. Inom kommungränsen finns även ett privat fritidshem knutet till Borns friskola. Ett fåtal elever som är folkbokförda i Nora finns inskrivna i fritidshemsverksamhet i annan kommun. Järntorgsskolans särskola har också ett associerat fritidshem med ett fåtal inskrivna elever. Jourverksamhet under stängningsdagar och under lovperioder bedrivs vartannat år på Lärkesskolans fritidshem och vartannat år på Järntorgsskolan.

FRITIDSHEMS BARN												MEDEL	MEDEL	
FRITIDSHEM 2023	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Aug	Sept.	Okt	Nov	Dec	2023	2022	TREND
Dalkarlsbergs fritidshem	14	14	14	14	14	14	16	15	15	15	14	14	14	→
Gyttorps fritidshem	39	40	40	37	37	36	46	44	42	43	42	41	58,2	↘
Järnboås fritidshem	32	32	32	32	33	33	36	36	34	34	33	33	29,3	↗
Järntorgsskolans fritidshem	119	120	113	112	113	106	140	141	134	140	134	125	115	↗
Lärkesskolan	116	116	115	115	112	110	131	128	118	116	116	118	109	↗
Ås fritidshem	79	80	77	74	69	68	83	88	85	87	86	80	77,5	↗
Born friskola	45	44	44	43	43	43	51	50	49	48	48	46	44,5	↗
Annan utförare	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1,27	↘
Summa	444	446	435	427	421	410	504	503	478	484	474	457	449	↗
Jmf 2022	10	4	0	-9	-9	-4	21	17	14	24	14	7,5		

Antalet elever som deltar i Noras egen kommunala fritidsverksamhet har under året i genomsnitt ökat med knappa 2 procent totalt. Ökningen har varit liten och genomgående förutom avseende Gyttorpsskolans fritidshem där underlaget minskat och Dalkarlsbergs fritidshem som ligger på samma nivå som 2022. Barnkullarnas storlek är det som normalt påverkar antal barn i skolbarnsomsorgen mest. Skolbarnsomsorg är en frivillig verksamhet och många faktorer påverkar om vårdnadshavare väljer att placera sina barn i fritidshem.

Andelen barn som har skolbarnsomsorg i årskurs 5 och 6 är mycket låg medan det normalt är stor andel av barnen i årskurs F-3 som nyttjar verksamheten.

Årets händelser

Skolbarnsomsorgen har from 2023 varit delaktig i kvalitetsprocessen med skolans arbetslagsledare och rektor. Fritidshemmen arbetar med elevernas utveckling och lärande utifrån det centrala innehållet i Läroplanen.

Alla enheter har under året arbetat med Barnkonventionen vilket mynnade ut i en gemensam utställning på Nora stadsbibliotek.

Flera av fritidshemmen har haft samarbete med Naturskolan och genomfört flera gemensamma aktiviteter.

Under året genomfördes utbildningsinsatser avseende den nya läroplanen för skolan, Lgr 22, vilken infördes inför läsåret. Arbetslagsledare fick utbildning i kvalitetsarbetsprocessen.

Ekonomiskt utfall

Funktionen skolbarnomsorg redovisar ett budgetöverskridande på 26 tkr. Personalkostnaderna överskrider budget vilket till viss del förklaras av ökat andel elever med behov av särskilt stöd med längre vistelsestid. Detta räddas upp av högre intäkter från barnomsorgsavgifter samt onyttjat anslag för övriga kostnader.

Framtiden

År 2024 fortsätter fritidshemmen på den inslagna linjen för utveckling av verksamheten med fokus på det systematiska kvalitetsarbetet och en strävan mot att öka andelen behörig.

Prioriterade mål och utvecklingsområden för 2024 är bland annat:

- Specialpedagogik i fritidshem- Läsa och få specialpedagogisk handledning.
- Litteratur; Språkdidaktik i fritidshemmet.
- Målstyrningsdokument för fritids tas fram inom det systematiska kvalitetsarbetet där mål, genomförande och utvärdering har en tydlig och mätbar struktur.

Grundskolan

Grundskoleverksamheten omfattar förskoleklass, grundskola, interkommunala ersättningar, skolskjutsar samt elevhälsa. Grundsärskolan omfattar särskola år 1–9 och benämns från och med 1 juli 2023 anpassad grundskola.

Kommunen har sex egna grundskolor som är uppdelade i tre rektorsområden. Det största, rektorsområde 1 (RO1), består av fyra mindre skolenheter för elever i årskurs F-6: Lärkesskolan, Gyttorpsskolan, Ås skola och Järnboås skola. Rektorsområde 2 (RO2) består av Järntorgsskolan F-6 och anpassade grundskolan F-6. Rektorsområde 3 (RO3) består av Karlsängsskolan 7–9 och anpassade grundskolan 7–9.

Samtliga tre rektorsområden leds av en rektor, som har stöd av en biträdande rektor samt tillgång till en administrativ resurs.

Nora kommun har anpassad grundskola på två skolor, Järntorgsskolan F-6 och Karlsängsskolan 7–9. Den anpassade grundskolan i Nora är fullt anslagsfinansierad och utan resursfördelningsmodell. Elevhälsan innefattar bland annat Elevhälsans medicinska insats, specialpedagoger, psykolog och kuratorer.

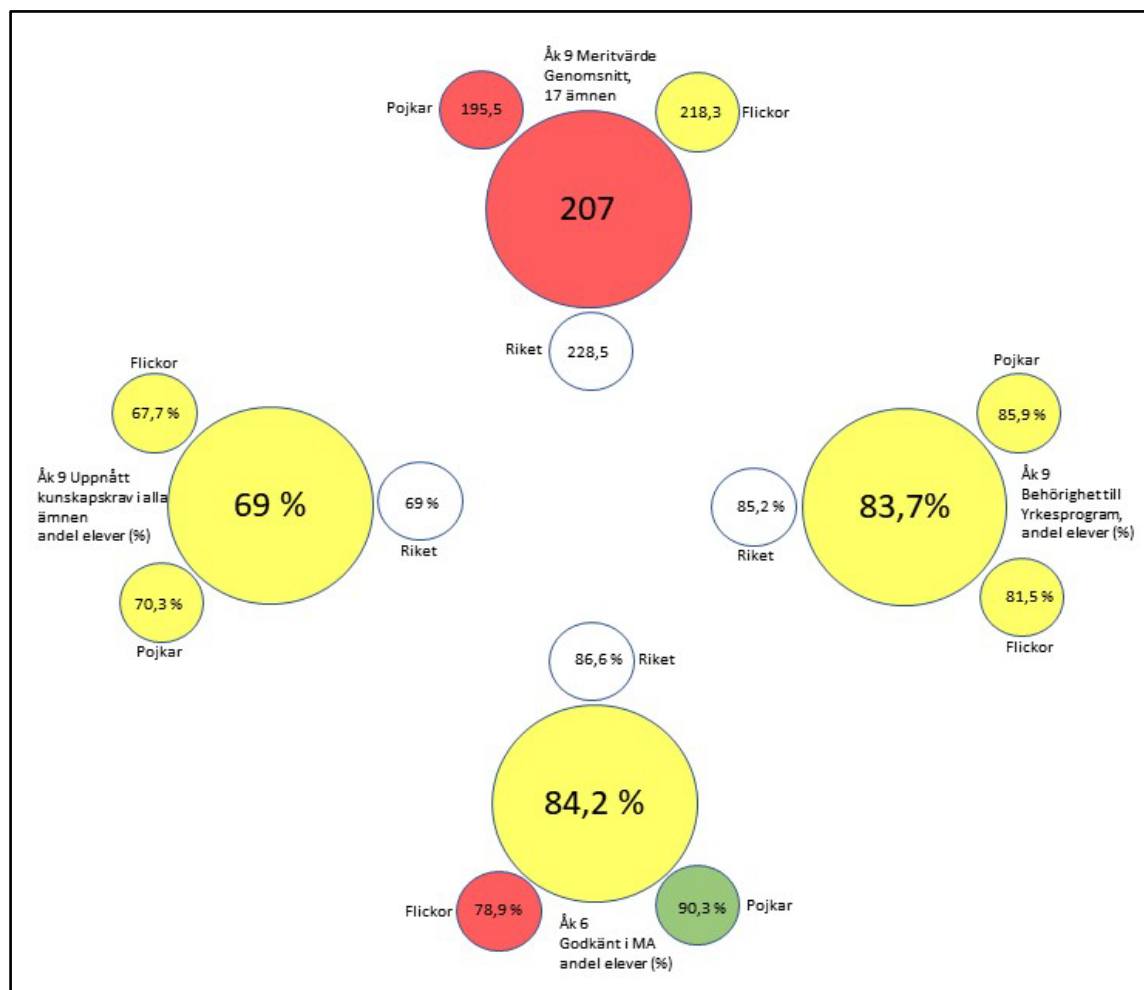
Elever egen GRSK												2023	2022	Trend
	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Aug	Sept.	Okt	Nov	Dec	medel	Jmf medel	
Ås skola F-6	144	144	145	145	145	145	152	152	152	152	152	148	141	↗
Järnboås skola F-6	57	57	57	57	58	58	55	55	55	54	52	56	48	↗
Gyttorpskola F-6	129	129	129	130	130	121	121	121	121	121	121	125	126	→
Lärkeskolan F-6	196	196	196	196	196	196	195	195	195	195	195	196	192	↗
Järntorgsskolan F-6	280	278	271	271	271	272	267	266	266	268	268	271	288	↘
Karlsängskolan 7-9	371	369	370	369	370	370	376	375	375	375	375	372	363	↗
Järntorgsskola särskola	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	7	7	→
Karlsängskolan särskola	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	→
Elever ej FB Nora	26	29	24	24	25	30	25	25	24	22	23	25		
Summa	1 187	1 183	1 178	1 178	1 180	1 172	1 174	1 172	1 172	1 173	1 171	1 177	1 168	↗
Jmf 2022	11	10	7	5	6	2	14	11	12	7	8	8		↗
Andra huvudmän														
Born	74	74	74	74	74	74	76	76	76	76	76	75	75	→
Specialskola	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	→
Övriga grsk	23	22	22	23	23	23	25	25	26	26	26	24	29	↗
Summa	99	98	98	99	99	99	103	103	104	104	104	101	107	↘
Jmf 2022	-13	-12	-13	-12	-13	-11	-1	-1	-4	4	4	-6		↘

Elever i grundskola folkbokförda i Nora per den 15e varje månad. Statistik hämtad från Schoolsoft EA.

Antalet elever i den kommunala grundskolan ökade svagt under 2024, undantaget på Järntorgsskolan där elevunderlaget minskade.

Årets händelser

Övergripande måluppfyllelse för grundskolan totalt

För att ge en helhetsbild av kommunens resultat presenteras här nyckeltalen för år 2023 i en sammanfattande bild.

Grön färg betyder att kommunvärdet på nyckeltalet hör till de 25 procent av kommunerna med högst värde i förhållande till de andra kommunerna. och Gul färg får de 50 procent av kommunerna som ligger mitt emellan och Röd färg får de 25 procent av kommunerna med lägst värde. Statistiken hämtad från SKR Öppna Jämförelser 2023 (Kolada).

Grundskola 7–9

Karlsängskolan ligger centralt belägen och har en jämn fördelning mellan flickor och pojkar. Där arbetar drygt 50 personal; lärare, administrativ personal, resurspedagoger, IT-ansvarig, SYV, kurator samt fritidspedagog. Under läsåret har tjänsten som specialpedagog varit vakant och tjänsten har varit tillfälligt tillsatt via inhyrd personal.

Karlsängskolan arbetar för en trygg och hälsosam skolmiljö. Tryggheten följs upp via bl.a. Skolinspektionens skolenkät och from 2024 även genom egna enkäter, men även i Region Örebro's enkät Liv & hälsa ung (var tredje år). Grundskola åk F-6 Grundskola åk F-6 har en centralt belägen tvåparallellig skola, Järntorgsskolan. Övriga skolenheter ligger strax utanför centrala Nora förutom Järnboås skola som ligger 2 mil norr om Nora.

Två gånger per läsår genomförs mitterminsbedömning. Syftet med den är att upptäcka elever som riskerar att inte nå målen för undervisningen. För de elever som riskerar att inte nå målen för undervisningen sätts stöd in.

Grundskola samtliga

Karlsängskolan, Järntorgsskolan och Gyttorpsskolan påbörjade det treåriga processarbetet tillsammans med Skolverket i ”Samverkan för bästa skola” SBS. Arbetet ska förbättra skolresultat och de särskilt prioriterade områden som tas fram under det första processåret. Skolinspektionens enkät ”Skolenkäten” till åk 5 och åk 8 visar att Nora kommun har utvecklingsområden inom trygghet, studiero och inflytande inom olika skolenheter och arbete med dessa områden intensifieras under 2024.

Ekonomiskt utfall

Grundskolan redovisar ett budgetöverskridande på 1 909 tkr. Intäkterna från försäljning av verksamhet blev lägre än budgeterat då färre elever från andra kommuner sökte skolplats jämför med prognosen som togs fram för året. Däremot har verksamheten erhållit mer i riktade statsbidrag.

Skolenheterna redovisar budgetunderskott vilket förklaras av elever med behov av extraordinärt stöd och därtill hög personaltäthet samt demografisk problematik med små klasstorlekar. Under perioden har verksamheten även haft kostnader för inhyrd specialpedagog. Även den centrala skolhälsovården uppvisar budgetöverskridande då förstärkning behövts under en period.

Inom interkommunala ersättningar och ersättningar till fristående skolor redovisar verksamheten ett plus då kostnaden för köp av platser på specialskola varit låg.

Framtiden

- Åtgärder utifrån organisationsförändringsbehov genomförs där tidigare utredning ligger som del i grund.
- Satsningarna kring det systematiska kvalitetsarbetet och SBS fortsätter under 2024.
- Gemensam Elevhälsoplan för bildningsförvaltningens verksamheter ska tas fram och implementeras.
- Fortsatt arbete sker med lokalöversyn, lokalförsörjningsplan, kort- och långsiktigt strategiskt arbete med utveckling av förskola och skola i Nora kommun.
- Ny plan för överlämnande mellan barnomsorg/skolor/årskurser och skolformer ska tas fram och implementeras i hela förvaltningen.

Uppföljning av kommunens målvärden

	Målvärde	Mätvärde ÅR 2023	Mätvärde ÅR 2022	Mätvärde ÅR 2021
Andel elever i år 8 som är nöjda med sin skola som helhet ska öka (tidigare mättes åk 9).	65%	37,9%	-	55,1%
Andel elever i år 8 som känner sig trygga i skolan ska öka (tidigare mättes åk 9).	85%	64,0%	-	75,2%
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen).	215	207	197	218
Andelen elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun ska öka.	80%	69,0%	66,0%	74,6%

Gymnasieskolan

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens gymnasieverksamhet. Gymnasieskolan ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Kommunen har skyldighet att erbjuda gymnasieutbildning till samtliga ungdomar från det eleven har slutfört sista årskursen i grundskolan till och med första kalenderåret den fyller 20 år. Gymnasieskolan är inte obligatorisk men alla ungdomar har rätt att påbörja studier i densamma. Nora kommun fullföljer detta genom samverkansavtal med Örebro läns kommunala gymnasieskolor. Den stora merparten av alla elever som går i gymnasieskola gör det utanför hemkommunen hos externa aktörer och främst i Örebro och Lindesberg.

Gymnasieskolan Hjernet tillhandahåller enbart utbildning inom ramen för introduktionsprogrammet Individuella Alternativet för elever som inte är behöriga till gymnasieskolan

Årets händelser

Gymnasieskolan allmänt och extern verksamhet

Den 15 oktober 2023 var 381 av Noras ungdomar inskrivna i gymnasieskolan. Merparten av dem, 94 procent, studerade i verksamhet med extern huvudman. Nora kommuns egen gymnasieskola Hjernet hade en ökning av elevantalet med 24 elever (per 15 oktober 2023). Två elever var inskrivna i kommunala anpassade gymnasieskolan. Gymnasieskolan har 18 nationella program, varav 12 är klassificerade som yrkesförberedande och sex som studieförberedande. Därtill tillkommer IB-programmet som också ger behörighet till högskolan.

Måluppfyllelse allmän för gymnasieskolan

Andelen elever som nått examen efter fyra år minskade till 73,5 procent från 77,7 procent (Kolada). Andelen elever som nått grundläggande behörighet till högskola och universitet inom tre år har ökat från 50 procent till 55,4 procent.

Intern gymnasieskola-Introduktionsprogram Individuellt Alternativ på gymnasieskolan Hjernet

Nora kommuns gymnasieskola erbjuder introduktionsprogrammet individuella alternativet (IA). Arbetet på Gymnasieskolan Hjernet (GHJ) är individuellt anpassat utifrån varje elev och handlar till stora delar om att stärka eleverna och förbereda dem för fortsatta studier eller arbete och i övrigt fungera som aktiva medborgare i samhället.

Elevernas bakgrund skiljer sig åt. Historiskt har elevgruppen på GHJ varit heterogen, men hösten 2023 har verksamheten startat med flertalet elever som under flera år haft mycket sporadisk skolgång. Prioriteringar, upplägg och innehåll har anpassats efter en skoloran elevgrupp.

Måluppfyllelse gymnasieskolan Hjernet

Den pedagogiska utvecklingen har fokuserat på formativ bedömning kring varje elev. Måluppfyllelsen för GHJ kan mätas utifrån olika parametrar. Ökade ämneskunskaper, och som en konsekvens därav i slutändan godkända betyg, är huvudfokus, men det kan utifrån skolbakgrund och individuella förutsättningar ta längre tid att nå dit för denna elevgrupp. Det var relativt få elever som klarade betyg till vårterminen 2023, om man jämför andelen ett par år tillbaka och det är troligen en följd av svårigheter som generellt har blivit vanligare i målgruppen som t.ex. neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Motivationen för att gå i skolan och trivseln med undervisning, lärare och elever är enligt eleverna själva bättre jämfört med tidigare skolgång.

Ekonomiskt utfall

Gymnasieverksamheten redovisar på totalen ett budgetöverskridande med 11 tkr. Köpta gymnasieplatser överskred budget och köpta platser för den anpassad gymnasieskolan genererade motsvarande överskott.

Framtiden

Utökad kompetens inom NPF-området anses vara en framgångsfaktor i arbetet med nuvarande elevgrupp på GHJ, samt tät samverkan med Karlsängskolan åk 7–9.

Den elevgrupp som går över från grundskola åk 9 hösten 2023 blir mindre än föregående år men större än den elevgrupp som avslutar gymnasiet efter vårterminen 2024. Det innebär med sannolikhet ökat elevantal totalt i gymnasieskola och något ökade kostnader, även om detta till största del styrs av vilket programval som eleverna gör. Yrkesprogram har generellt betydligt högre programkostnad än högskoleförberedande program.

Vuxenutbildning

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens vuxenutbildning. Den kommunala vuxenutbildningen (Komvux) ska ha sin utgångspunkt i läroplan och kursplaner men också utgå från kommunens och regionens behov av utbildad arbetskraft samt matcha samhällets krav på generell kompetens och bildning hos befolkningen.

Komvux består av teoretiska kurser på grundläggande- och gymnasial nivå samt utbildningar inom yrkespaketet vård och omsorg samt barnskötare/elevassistent. Inom ramen för regionalt yrkesvux samordnas även möjligheten för kommunens invånare att studera i en annan länskommun. Inom funktionen anordnas även svenska för invandrare (SFI) och Särskild utbildning för vuxna (Särvux).

Vuxenutbildning har inom alla sina områden i uppdragen samverkan med många externa aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Försörjningsstöd, AME, Studievägledare, bildningsförbund och Vård- och omsorgscollege.

Årets händelser

Under året har Komvux erbjudit ett "lärcentrum" – en slags öppen skola utanför ordinarie undervisningstid – dit alla elever på Hjernet varit välkomna för att få hjälp och stöttning i sina studier. Stödet har då även funnits med hjälp av arabisktalande resurs. Lärarna i engelska, matematik och svenska har alla haft särskilda frivilliga handledningstider för elever som behöver extrastöd eller som läser på distans. Det finns ett relativt stort behov bland eleverna att skapa en struktur för sina studier och de behöver ofta träna på och få kunskap om hur man studerar effektivt.

Under 2023 läste 93 elever på Komvux. Inom Yrkesvux läste 21 elever. SFI hade totalt 76 elever studerade under året.

Inom framförallt Yrkesvux har AI-chatgpt blivit ett problem i betygsbedömning då det inte alltid går att bedöma om eleverna skrivit uppgifterna själva vid inlämningsuppgifter. Det har inneburit ökad tid för muntlig uppföljning.

Ekonomiskt utfall

Vuxenutbildningen redovisar ett budgetöverskott på 1 192 tkr för helåret på grund av lägre personalkostnader till följd av vakanser och ökat statsbidrag för Regionalt Yrkesvux då fler elever genomförde vårdkurser.

Framtiden

Rektor kommer följa utvecklingen vad gäller efterfrågan på/behovet av kurser då en stor målgrupp fortsätter att vara de med utländsk bakgrund som kommit till Sverige under de senaste åren.

Förändringsprocessen i det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter gemensamt framåt under 2024. Arbetet har skapat stort engagemang i uppföljning/analys och planering.

Kommunalt aktivitetsansvar

Åtgärderna inom KAA ska i första hand syfta till att motivera ungdomar som är under 20 år och som har avslutat grundskolan men som inte går på gymnasiet att på börja studier. Lagen stipulerar att kommunen ska vara aktiv i sin kontakt med ungdomen och följa de riktlinjer den kommunala planen föreskriver avseende kontaktfrekvens samt metod för kontakt. Det åligger kommunen att erbjuda ungdomen konkreta åtgärder. Ungdomen omfattas inte av någon plikt att vare sig upprätthålla kontakt med kommunen eller delta i föreslagna åtgärder. KAA är organisatoriskt placerad under vuxenlärandeenheten vid Hjernet.

Årets händelser

KAA hade totalt 42 ungdomar registrerade i ansvaret under 2023. KAA har för närvarande en ungdomsamordnare i tjänst på 100 procent, samt tillgång till studie- och yrkesvägledning. Det har from 2023 getts tillgång till en kurator del av dag en gång i veckan. Nära samarbete och stöd i kontakt med andra myndigheter sker ofta eftersom det behovet finns hos ungdomar som är aktuella inom KAA.

Målet att nå kontakt inom tre veckor med samtliga ungdomar är delvis uppfyllt. De som inte gick att få tag på via telefon fick brev med information samt en tid för besök. Trots detta så kvarstår problemet med att vissa av ungdomarna trots upprepade försök ej svarar på kontakt. Ungdomarna i åtgärd har följts upp regelbundet flera gånger varje månad och de som har varit registrerade i arbete har följts upp två ggr per termin.

Måluppfyllelsen för tillbakagång i studier är delvis uppnått då ett antal ungdomar har kunnat börja studera.

De erbjudna aktiviteterna bestod av praktik och vägledande samtal, samt friskvårdsaktiviteter och studie och yrkesvägledning. Samtalen bestod i första hand av motiverande samtal för vidare skolgång eller arbete.

KAA i Nora har 2023 arbetat med ett kooperativt KAA som har lett till att vissa av ungdomarna som haft problem med sociala kontakter samt under lång tid har varit ”hemmasittare” kunnat få ett socialt sammanhang genom att de skrivits in och börjat studera enstaka kurser på introduktionsprogram (IM).

De 35 ungdomar som avregistrerades under året var antingen överåriga, avflyttade från kommunen, påbörjade studier på gymnasienivå eller Komvux samt Yrkesvux.

I vissa fall har överlämning gjorts till Arbetsförmedling och LSS då ungdomarna fyllt 20 år.

Ekonomiskt utfall

KAA funktionen redovisar ett budgetöverskridande på 12 tkr.

Skolskjutsar och elevresor

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens skolskjutsar och elevresor.

Årets händelser

Nora kommun har under året genomfört en försöksperiod med Region Örebro Län som lett till avtal för planering och genomförande av skol- och elevskjutsar from 1 januari 2024.

En försöksperiod har genomförts under året och avtal är tecknat för samverkan from januari 2024. Förutom den stabilitet i bemanning som samarbetet med regionen innebär så förväntas också synergieffekter uppstå med andra transporter i kommunen som administreras av regionkontoret vilket leder till turoptimering med såväl ekonomiska fördelar liksom positiv påverkan på miljön. För att ytterligare effektivisera och minska skolskjutskostnaderna behöver skolområden återinföras i kommunen.

Ekonomiskt utfall

Kostnaden för skolskjuts överskred budget med 1 970 tkr, delvis beroende på indexökningar och kommunens skolskjutsriktlinjer samt tillkomna turer till följd av trafikomläggning.

En försöksperiod har genomförts under året och avtal är tecknat för samverkan from januari 2024. Förutom den stabilitet i bemanning som samarbetet med regionen innebär så förväntas också synergieffekter uppstå med andra transporter i kommunen som administreras av regionkontoret vilket leder till turoptimering med såväl ekonomiska fördelar liksom positiv påverkan på miljön.

För att ytterligare effektivisera och minska skolskjutskostnaderna behöver skolområden återinföras i kommunen.

Framtiden

Under 2024 fortsätter samverkan med Region Örebro genom skol- och elevskjutsavtal.

Överförmyndarnämnd

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Entreprenader och köp av verksamheter	660 tkr	637 tkr	-23 tkr
Personalkostnad	1 450 tkr	758 tkr	-692 tkr
ÖVERFÖRMYNDARNÄMND	2 110 tkr	1 396 tkr	-714 tkr

Förmyndarverksamheten leds av en överförmyndare och kostnaderna avser arvoden till gode män samt kostnader för den gemensamma överförmyndarnämnden inom KNÖL-samarbetet.

Ekonomiskt utfall

Överförmyndarnämnden som har sitt säte i Ljusnarsbergs kommun och verksamheten redovisar ett budgetöverskott om 714 tkr och det är på grund av färre godemän under 2023.

Tekniska nämnd

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Försäljning	0 tkr	-132 tkr	-132 tkr
Taxor och avgifter	-16 818 tkr	-16 818 tkr	0 tkr
Bidrag	0 tkr	-24 tkr	-24 tkr
Bidrag och transfereringar	400 tkr	0 tkr	-400 tkr
Entreprenader och köp av verksamheter	8 077 tkr	17 153 tkr	9 076 tkr
Personalkostnad	0 tkr	132 tkr	132 tkr
Övriga kostnader	155 tkr	310 tkr	155 tkr
Kapitalkostnad	23 053 tkr	23 655 tkr	602 tkr
TEKNISK NÄMND	14 867 tkr	24 276 tkr	9 409 tkr

Tekniska nämnden är en gemensam nämnd för fyra kommuner (Lindesberg – Ljusnarsberg – Hällefors – Nora). Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för uppdrag rörande kommunernas vägar och vatten samt återvinningshanteringen. Funktionen är innefattar på kommunala- och taxeverksamheten, för Nora kommun.

VA-verksamheten innefattar drift och underhåll av två vattenverk, tre reningsverk samt ledningsnätet och pumpstationer. I nämnden ingår även Återvinningsverksamheten som ansvarar för tömning av avfallskärl och återvinningscentral.

Årets händelser

Nämndens grunduppdrag uppfylls till stor del och kommunernas invånare får i hög grad tillgång till de tjänster och infrastruktur som behövs för en fungerande vardag här och nu. Hur invånarnas framtida behov ska bli tillgodosedda vet man dock mindre om. Här behövs en stärkt underhållsplanering i kombination med en finansiell diskussion i samverkanskommunerna för att möta de utmaningar som ligger framför oss.

Sammanläggningen av samhällsbyggnadsförvaltningen och tekniska förvaltningen, i kombination med förändringarna i nämndernas reglemente, samt den organisationsutredning som föranlett denna förändring tydliggör ytterligare grunduppdraget och stärker samverkan i de delar som beslutats vara hörnstenarna för samverkanskommunerna.

Världsläget med krig, energikris och hög inflation påverkar de tekniska verksamheterna. Ökade kostnader är ett faktum, och investeringsprojekt fördras eller riskeras att skjutas fram. Stora delar av verksamheten räknas som samhällsviktig verksamhet och förvaltningen har påbörjat ett omfattande arbete med krisberedskap som kommer att pågå under lång tid framöver för att bygga en robust organisation som kan leverera grunduppdraget även under kris och krig.

Ekonomiskt utfall

Tekniska nämnden redovisar ett budgetöverskridande på 9 409 tkr, fördelat på Gata/trafik (5 422 tkr), Vatten/avlopp (2 527 tkr), fondregleringen (1 002 tkr) från förra året i och med negativa fonder får inte ingå i balansen samt Avfall och återvinning (458 tkr). Ekonomiskt ser förvaltningen ökade kostnader för energi, material, entreprenörer och arbetsgivaravgift,

Gata/trafik redovisar ett budgetöverskridande på 5 422 tkr, varav vinterväghållningen svarar för 4 214 tkr. Det beror dels på att vintern kom tidigt under slutet av 2023, entreprenadkostnaderna har ökat (delvis beroende på det nya avtalet som gäller från och med oktober 2023), samt att det är en underfinansierad budget. Sedan har verksamheten även en ökade entreprenadkostnader för vinterväg då delar av vinterväghållningen sköttes internt tidigare men är på entreprenad numera. Sommarväg är i budgeterad nivå. **Avfall och återvinning** redovisar ett budgetöverskridande vilket beror på minskade intäkter för återvinningsmaterial samt på förändringar i abonnemangen samt kostnadsökningar för entreprenad- och material. **Vatten/avlopp** redovisar ett budgetöverskridande på 2 527 tkr, vilket beror på minskad vattenförbrukning (intäkt), energikostnadsökningar och fler läcksökningar samt nytt slamavtal. I budgetöverskridande ingår fondregleringen i och med att kommunen inte får ha negativa fonder i balansen.

Förutom det som verksamheten deklarerar tillkommer att skattekollektivet ska reglera VA- och avfallsfonderna som redovisade skuld till Nora kommun. Redovisningsmässigt får inte ackumulerade underuttag inom VA-verksamheten redovisas som en fordran på VA-abonnenterna. Att således låta ackumulerade underuttag inom VA belasta kommunens resultaträkning och eget kapital redovisningsmässigt är därmed enligt god redovisningssed. Gäller även avfallsverksamheten. Avfallsfonden redovisar en skuld på 1 398 tkr och VA-fonden en skuld på 2 229 tkr. Indirekt kommer dessa skulderna att regleras inom sinom tid, i och med att dessa skulder ska beaktas i kommande taxorna för att återbetala till skattekollektivet. När en ny uppbyggnad av fonder sker, ska dessa regleras med nämnda skuld i första hand innan medel till ny fond upprättas.

TAXEKOLLEKTIVETS SKULD TILL NORA KOMMUN	BOKFÖRT
Ingående balans 2022	-4 290 tkr
VA verksamhetens bokslut 2022	4 391 tkr
VA verksamhetens Preliminärt bokslut 2023	2 128 tkr
	2 229 tkr
Ingående balans 2022	346 tkr
Renhållnings verksamhetens bokslut 2022	555 tkr
Renhållnings verksamhetens preliminära bokslut 2023	497 tkr
	1 398 tkr
TAXEKOLLEKTIVETS TOTALA SKULD TILL KOMMUNEN	3 627 tkr

Räddningsnämnd

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Försäljning	0 tkr	-202 tkr	-202 tkr
Entreprenader och köp av verksamheter	7 883 tkr	7 883 tkr	0 tkr
Övriga kostnader	0 tkr	202 tkr	202 tkr
RÄDDNINGSNÄMNDEN	7 883 tkr	7 883 tkr	0 tkr

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för kommunens kostnader för kommunalförbundet Nerikes Brandkår (Räddningstjänsten).

Ekonomiskt utfall

Räddningstjänsten består av Nerikes Brandkår och årets bidrag som motsvarat kommunens andel av verksamheten redovisar ingen avvikelse i deras bokslut 2023.

Bygg- och miljönämnd

KONTOGRUPP	ÅRSBUDGET	UTFALL	AVVIKELSE
Entreprenader och köp av verksamheter	5 800 tkr	7 485 tkr	1 685 tkr
BYGG- OCH MILJÖNÄMND	5 800 tkr	7 485 tkr	1 685 tkr

Inom denna funktionsnivå ingår budgetanslagen för uppdragen som genomförs av Bygg- och miljönämnden som är en gemensam nämnd för dem norra kommunerna i Örebro län. Lindesberg, Ljusnarsberg, Hällefors och Nora med placering i Lindesberg. Nämndens förvaltning hanterar planverksamhet, bygglov och tillsyn för dem fyra kommunerna.

Årets händelser

Året präglas av sammanslagningen av tekniska förvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen till en gemensam förvaltning från 1 januari 2024. Utredningen som ligger till grund för organisationsförändringen har klargjort vilka områden kommunerna vill samverka om och på vilket sätt. Detta leder till ett mer renodlat uppdrag för bygg- och miljönämnden och har stärkt samverkan. En stor del av förvaltningens utvecklingsresurser läggs på omorganisationen, vilket leder till att annat utvecklingsarbete prioriteras

ner. Arbetet med omorganisationen väntas dock leda till tydligare processer och samverkansformer inom och mellan förvaltningen och samverkanskommunerna samt effektivisering av verksamheten.

Förvaltningen har i grunden en god arbetsmiljö med engagerade medarbetare med stor möjlighet att påverka arbetet i vardagen. Resurserna är dock mindre än behoven och verksamheten har under en längre tid haft hög personalomsättning i vissa arbetsgrupper. På grund av dålig ekonomi har vissa tjänster och kortare vikariat inte tillsatts. Detta leder till hög arbetsbelastning och svårigheter att hinna med uppdraget. Områden som fått prioriteras ner är tillsyn enligt plan- och bygglagen, uppdatering av primärkartan, utveckling av GIS, tillsyn av förorenad mark och inventering av enskilda avlopp. Förvaltningen har under en längre tid haft höga sjuktal, men där ser vi en positiv utveckling. Det finns dock skäl att fortsätta följa utvecklingen eftersom hög arbetsbelastning under lång tid innebär risk för att sjuktalen stiger och att man väljer att byta jobb. Tekniska problem med GIS-systemet påverkar arbetsmiljön och effektiviteten i arbetet. Under hösten arbetar vi med tillfälliga lösningar i väntan på en uppdatering av systemet som ska innebära vissa förbättringar.

Strategisk planering har fått ökade resurser under året och fler samhällsplanerare och en vattenplanerare har anställts. Detta stärker samverkan eftersom samhällsplanerarna blir en viktig länk mellan samverkanskommunerna och samhällsbyggnadsförvaltningen. Det finns nu bättre förutsättningar att arbeta strategiskt med kommunernas samhällsutveckling. Förstärkningen inom samhällsplanering tydliggör dock resursbrist i andra delar av organisationen, till exempel inom trafikplanering och förorenad mark, vilket stoppar upp processerna.

Förvaltningens medarbetare är tillgängliga och har ett gott bemötande, vilket visar sig i en positiv utveckling av NKI-resultatet. Under året har utbildning i klarspråk och bemötande genomförts för att stärka informationen och underlätta för våra kunder. Utvecklingen av e-tjänster har pågått under en längre tid, och nu finns flera e-tjänster utlagda. Förvaltningen ser en positiv trend i användningen av e-tjänster, vilket underlättar både för kunden och effektiviserar handläggningen.

Ekonomiskt utfall

Nora kommuns andel av det totala budgetöverskridandet på 4 153 tkr är 1 685 tkr för Bygg- och miljönämnden som totalt. På **staben** ligger en stor del av de gemensamma kostnaderna för förvaltningen och deras budgetöverskridande beror främst på högre kostnader för licenser än budgeterat. **Stadsbyggnadskontoret** ser att den minskade byggtakten lett till lägre intäkter för nybyggnadskartor, förrättningar och utstakningar. Men förutom lägre intäkter är det även högre kostnader för personal än budgeterat. **Miljökontoret** negativ budgetavvikelse grundas på stor personalomsättning vilket leder till minskad effektivitet och därmed en negativ påverkan på intäkterna. Sedan förändrades även principen gällande fakturering för livsmedel under år 2023 vilket har lett till lägre intäkter. Inom hälsoskyddsområdet ses också lägre intäkter än budgeterat för enskilda avlopp, vilket beror på en låg takt i inventeringen av avlopp under tidigare år. **Bygglövskontoret** negativ budgetavvikelse beror på lägre intäkter i och med att byggtakten minskat på grund av höga räntor, inflation och höga byggpriser. Sedan saknar tillsynen enligt plan- och bygglagen stabil finansiering och intäktsfinansierad tillsyn inom plan- och bygglagen har behövt prioriterats bort eftersom inkommande ärenden behövt prioriteras.

Investeringsredovisning

Kommunens investeringsutgifter under året var 36 415 tkr (64,1 procent av budgeterade investeringar på 56 839 tkr). Kommunen har använt 8 163 tkr av investeringsanslaget på 11 839 tkr. Anslagen som används i mindre omfattning under året är främst anslagen till förstudie av Karlsängsområdet, IT utrustningar och Soltunets Bussangöring med hjälp av ett investeringsbidrag samt bildningsnämndens investeringsanslag.

Tekniska nämndens broarbeten pågår varvid 2023 års investeringsanslag inte har ianspråktagits fullt ut under 2023. VA verksamhetens hela investeringsbudget har inte förbrukats under året. Utan 15 405 tkr som avser främst reservvattenledningen mellan Nora och Lindesberg pågår med effekten att arbetet framflyttas till 2024. Generellt är det förseningar i materialtillgången och projektstart som bidrar till att de planerade åtgärderna inte slutförts under året. Reningsverket har haft kostnader under året och till årets balansdag är investeringsutgiften totalt 170 974 tkr.

PROJEKT	INVESTERINGSPROJEKT	ÅRSBUDGET	UTFALL	BUDGET AVVIKELSE
STÖD OCH SERVICE				
92000	Reinvestering Stöd o Service	200 tkr	695 tkr	495 tkr
92140	Förstudie för Karlsängsområdet	2 023 tkr	1 252 tkr	-771 tkr
92230	Reinvestering IT	3 500 tkr	2 075 tkr	-1 425 tkr
92300	Reinvestering Fastigheter	500 tkr	216 tkr	-284 tkr
92315	Soltunets Bussangöring	2 100 tkr	1 437 tkr	-663 tkr
92400	Reinvestering Kostorganisationen	300 tkr	284 tkr	-16 tkr
92550	Lekplatser (Projektering)	60 tkr	36 tkr	-24 tkr
92555	Förlängning av strandpromenaden söderut	100 tkr	0 tkr	-100 tkr
92702	Ny sopstation Trångbo camping	283 tkr	56 tkr	-227 tkr
92800	Karlsängskolans robotmaskin	0 tkr	390 tkr	390 tkr
95000	Reinvestering Tillväxt o Utveckling	500 tkr	127 tkr	-373 tkr
95501	Ishallens omklädningsrum	273 tkr	266 tkr	-7 tkr
SUMMA		9 839 tkr	6 833 tkr	-3 006 tkr
SOCIALNÄMNDEN				
93000	Reinvestering Omsorg	1 000 tkr	912 tkr	-88 tkr
SUMMA		1 000 tkr	912 tkr	-88 tkr
BILDNINGSNÄMNDEN				
94000	Reinvestering Utbildning	1 000 tkr	417 tkr	-583 tkr
SUMMA		1 000 tkr	417 tkr	-583 tkr
SUMMA KOMMUNENS INVESTERINGSPROJEKT		11 839 tkr	8 163 tkr	-3 676 tkr
TEKNISKA NÄMNDEN - GATA				
92510	Ombyggnad gator och beläggingsarbete	4 250 tkr	4 451 tkr	201 tkr
92514	Upprustning av väg- och gatubelysning inkl. Dalkarlsberg	3 175 tkr	3 175 tkr	0 tkr
92520	Upprustning av broar	900 tkr	583 tkr	-317 tkr
92520	Upprustning av broar - Ågatan, Parkgatan	500 tkr	150 tkr	-350 tkr
92520	Upprustning av broar - Esstorpsvägen	1 600 tkr	679 tkr	-921 tkr
92528	Gatuombyggnad i samband med VA-anläggning	200 tkr	244 tkr	44 tkr
SUMMA		10 625 tkr	9 282 tkr	-1 343 tkr
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET				
92600	Nora reningsverk	0 tkr	9 054 tkr	9 054 tkr
92602	Mindre ledningsarbete - Fördelat på projekt	3 000 tkr	-76 tkr	-3 076 tkr
92602	Esstorps tryckreducering	363 tkr	945 tkr	582 tkr
92602	Ny brunn och VSO i Järnboås	850 tkr	206 tkr	-644 tkr
92602	Kvalitetshöjande åtgärder	0 tkr	42 tkr	42 tkr
92604	Östra stranden (vag-Lej)	0 tkr	1 742 tkr	1 742 tkr
92606	VA-anläggningar, div arbeten - Fördelat på projekt	3 000 tkr	0 tkr	-3 000 tkr
92609	VA-Ledning Nora-Lindesberg	3 800 tkr	0 tkr	-3 800 tkr
92609	Reservvatten Nora-Lindesberg	0 tkr	3 494 tkr	3 494 tkr
92618	VA-Ledning Hitorpvägen-Pershyttan	19 015 tkr	0 tkr	-19 015 tkr
92619	ICA rondellen (Ålvestorp 11:3)	2 705 tkr	2 788 tkr	83 tkr
92620	Stensnäs 3	492 tkr	363 tkr	-129 tkr
92621	Tingshusgatan projektering	300 tkr	1 tkr	-299 tkr
92622	Christinelund	850 tkr	411 tkr	-439 tkr
SUMMA		34 375 tkr	18 970 tkr	-15 405 tkr
TOTALT NORA KOMMUN		56 839 tkr	36 415 tkr	-20 424 tkr